

STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ NOVÉ STRAŠECÍ

Zřizovatel: **Středočeský kraj**

Sportovní 1135, 271 80 Nové Strašecí,

tel.: 313 285 811, fax: 313 285 841, e-mail: info@souznz.cz

Školní vzdělávací program

Mechanik opravář motorových vozidel

Obor vzdělání:

23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

platný od 1. 9. 2025

Obsah

Obsah1	
1. Úvodní identifikační údaje.....	2
2. Profil absolventa	3
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	7
Charakteristika a kritéria hodnocení	8
Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření.....	9
Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.....	9
Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření	9
4. Učební plán	21
5. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP.....	22
6. Učební osnovy	23
6.1. Český jazyk a literatura	23
6.2. Anglický jazyk.....	32
6.3. Fyzika	45
6.4. Chemie.....	50
6.5. Biologie a ekologie	52
6.6. Matematika	57
6.7. Tělesná výchova	61
6.8. Informatické vzdělávání	70
6.9. Ekonomika.....	77
6.10. Strojírenská technologie	79
6.11. Strojnictví.....	82
6.12. Technická dokumentace	84
6.13. Technologie oprav	88
6.14. Elektrotechnika	94
6.15. Opravárenství a diagnostika.....	99
6.16. Automobily	102
6.17. Řízení motorových vozidel.....	107
6.18 Odborný výcvik	111
7. Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP	126

1. Úvodní identifikační údaje

Střední odborné učiliště, Nové Strašecí, Sportovní 1135

IZO: 107 820 536

REDIZO: 600 007 944

tel.: 313 285 811, e-mail: info@souzns.cz, www.souzns.cz

zřizovatel: Středočeský kraj

Název oboru vzdělání: *Mechanik opravář motorových vozidel*

Kód a název: *23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel*

Délka a forma vzdělávání: *3 roky, denní forma*

**Stupeň poskytovaného vzdělání: *střední vzdělání s výučním listem a
kvalifikační úroveň EQF 3***

Platnost: *od 1. 9. 2025*

Ing. Bc. Jan Nechutný
podpis a razítko

2. Profil absolventa

Střední odborné učiliště, Nové Strašecí, Sportovní 1135

zřizovatel: Středočeský kraj

Školní vzdělávací program: Mechanik opravář motorových vozidel

Obor vzdělání: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s výučním listem a kvalifikační úroveň EQF 3

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2025

Uplatnění absolventa v praxi

Absolvent se uplatní v povolání mechanik opravář motorových vozidel při kvalifikovaném výkonu činností při opravách silničních motorových a přípojných vozidel. Získané dovednosti umožní absolventům uplatnit se ve výrobě, opravárenských provozech, servisech, stanicích technické kontroly (STK), stanicích měření emisí (SME) apod., při provádění montáže a demontáže, zajišťování oprav, údržby, seřízení a výměny dílů a funkčních částí (příp. s drobnou úpravou), funkční kontroly po provedené opravě a seřízení, obsluhy diagnostických zařízení pro zjišťování závad a kontroly technického stavu vozidel, vyplňování technické dokumentace z oblasti evidence prováděných servisních a opravárenských opatření, zajištění potřebného materiálu a náhradních dílů apod. Podle profilace přípravy mohou získané odborné kompetence vytvářet předpoklady pro opravy osobních automobilů, nákladních automobilů, přívěsů a návěsů nebo motocyklů. Součástí vzdělávání je i odborná příprava k získání řídičského oprávnění na osobní a nákladní automobil (skupina B a C). Mohou se uplatnit i jako řidiči nákladních automobilů.

Po úspěšném ukončení oboru dosahuje absolvent středního vzdělání s výučním listem a kvalifikační úrovně EQF 3.

Kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové a odborné kompetence.

Odborné kompetence

a) **Provádět montáže, opravy a seřízení vozidel, tzn., aby absolventi:**

- **zvládali přípravu a organizaci svého pracoviště,**
- **volili a používali vhodnou technickou dokumentaci pro daný druh a typ vozidla a vyhledali odpovídající parametry v elektronickém informačním systému (online nebo offline), dílenských příručkách, katalozích ap.,**
- **četli a orientovali se v technických výkresech a schématech obsažených v servisní dokumentaci (včetně schémat tekutinových a elektrických),**
- **volili vhodné strojírenské materiály a technologický postup jejich zpracování,**
- **ovládali základní úkony při ručním a strojním zpracování technických materiálů včetně jejich přípravy před zpracováním,**
- **volili a používali stroje, nástroje, zařízení, běžné i speciální montážní nářadí, univerzální i speciální montážní přípravky a pomůcky, zdvihací a jiná pomocná zařízení, ruční mechanizované nářadí a jeho příslušenství,**

- volili vhodné součástky, kinematické, hydraulické a pneumatické mechanismy, elektronické prvky apod., používané ve vozidlech;
 - identifikovali příčiny závad u vozidel, jejich jednotlivých agregátů a prvků s využitím běžných i speciálních měřidel, měřících přístrojů, diagnostických prostředků a zařízení,
 - prováděli kontrolu tvaru, rozměrů, uložení, elektrických hodnot, parametrů, jakosti provedených prací apod. a parametry porovnávali s údaji stanovenými výrobcem,
 - stanovili způsob vzájemného uložení součástí, dílů a velikost vůlí,
 - dodržovali odpovídající a bezpečný technologický postup pro demontáž, opravu a montáž agregátů, vozidel a jejich částí,
 - prováděli seřízení a nastavení předepsaných parametrů,
 - stanovili vhodný způsob údržby a ošetření a prováděli je,
 - prováděli předepsané záruční i pozáruční prohlídky dle dokumentace výrobce;
 - prováděli běžné a středně náročné opravy vozidel a vozidla přezkoušeli,
 - prováděli jednodušší opravy elektrických rozvodů a elektrické výstroje vozidel,
 - prováděli funkční zkoušky vozidel na zkušebních zařízeních;
 - volili a správně aplikovali prostředky určené k ochraně povrchů součástí proti škodlivým vlivům prostředí,
 - zpracovávali příjmovou a následnou dokumentaci (např. průběh opravárenských úkonů, základní evidence o vykonané práci, potřeba náhradních dílů, předávání vozidla),
 - dodržovali problematiku nakládání s odpady a ekologického chování,
 - odborná připravenost k řízení motorových vozidel skupiny B a C.
- b) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., aby absolventi:
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence,
 - osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik,
 - byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.
- c) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn., aby absolventi:
- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku,
 - dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti,
- d) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., aby absolventi:
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Klíčové kompetence

Z jednotlivých klíčových kompetencí se budeme zaměřovat především na rozvíjení těchto následujících kompetencí:

a) Kompetence k učení

absolventi by především měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace

b) Kompetence k řešení problémů

absolventi by měli být schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že by především měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) Komunikativní kompetence

- absolventi by měli být schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- pochopit výhody znalosti cizích jazyků pro své budoucí pracovní uplatnění.

d) Personální a sociální kompetence

absolventi by měli být připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn., že absolventi by především měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

absolventi by měli být připraveni uznávat hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovat je, jednat v souladu s udržitelným rozvojem a podporovat hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by především měli:

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie,

- **chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje,**
- **uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,**
- **podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.**

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

absolventi by měli optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že by především měli:

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,**

g) Matematické kompetence

absolventi by měli být schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že by zejména měli:

- **aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.**

h) Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Vzdělání se ukončuje závěrečnou zkouškou. Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list. Dosažený stupeň vzdělání je střední vzdělání s výučním listem. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Střední odborné učiliště, Nové Strašecí, Sportovní 1135

Školní vzdělávací program: Automechanik

Obor vzdělání: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2025

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s výučním listem a kvalifikační úroveň EQF 3

Vytvořeno dle RVP: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel, vydalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dne 28. 6. 2007, č. j. 12 698/2007-23. V souladu s Opatřením č. 3 a 6 ministra školství, mládeže a tělovýchovy č. j.: MSMT-11493/2017-1 a MSMT-31863/2017-1 a Opatřením ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění vzdělávací oblast s názvem „Vzdělávání v informačních a v komunikačních technologiích“

Popis celkového pojetí vzdělávání

Jedná se o tříletý obor vzdělání zakončený získáním středního vzdělání s výučním listem. Náplní je teoretické vyučování a praktická výuka formou odborného výcviku. V rámci odborného výcviku může výuka probíhat na smluvních pracovištích.

ŠVP rozpracovává do konkrétní podoby RVP Mechanik opravář motorových vozidel, upřesňuje obsah teoretické výuky i praktického výcviku. Je zvolena forma předmětového uspořádání. Disponibilní hodiny byly využity pro posílení hodinové dotace odborných předmětů. ŠVP vychází z požadavků regionálních podniků a v učebních osnovách jsou zahrnuta témata pro zajištění uplatnitelnosti absolventů na trhu práce. Nad rámec RVP je žákům umožněno absolvovat kurz svařování.

V oblasti vzdělávací strategie je klíčová spolupráce a vzájemná provázanost mezi teoretickými předměty a odborným výcvikem. Jsou využívány názorné metody výuky, které umožňují hlubší pochopení vyučované problematiky. Nezastupitelnou roli v rozvoji odborných kompetencí má produktivní práce žáků v odborném výcviku realizovaná mimo jiné na smluvních pracovištích a smluvních zakázkách.

Organizace výuky:

Teoretická výuka se s praktickou výukou střídají v pravidelných týdenních cyklech. Organizace výuky probíhá v souladu s platnou legislativou, školním a organizačním řádem školy. Odborný výcvik probíhá na pracovištích odborného výcviku a na smluvních pracovištích pod vedením učitelů odborného výcviku a instruktorů odborného výcviku. Žáci jsou děleni do skupin v souladu s platnou legislativou při zohlednění potřeb žáků a možností školy.

Žáci se mohou podle možností účastnit soutěží odborných dovedností, firemních předváděcích akcí, exkurzí a odborných výstav, na kterých se mohou seznámit s novými trendy a technologiemi v oboru. Významným zdrojem získávání informací je i využití internetu při výuce i mimo ni.

Způsob hodnocení žáků:

Způsob hodnocení žáků upravují pravidla hodnocení prospěchu a chování, která jsou nedílnou součástí školního řádu. Další podrobnosti týkající se této kapitoly jsou specifikovány v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

Charakteristika a kritéria hodnocení

- Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
- Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
- Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
- Při hodnocení a klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.
- Při klasifikaci chování se přihlíží k uděleným opatřením k posílení kázně.
- Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky :
 - soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
 - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
 - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové) ,didaktickými testy,
 - kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami,
 - analýzou různých činností žáka,
 - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky,
 - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
- Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě.
- Žák, který za pololetí v určitém předmětu zameškal více než 40 %, bude v tomto předmětu nehodnocen.
- Žák, který neabsolvuje všechny předepsané souborné práce z Odborného výcviku, bude v daném pololetí nehodnocen z odborného výcviku. Pokud tyto souborné práce za 1.

pololetí nesplní ani v náhradním termínu, bude žák nehodnocen i v 2. pololetí. Znamka za souborné práce je významným prvkem hodnocení žáka z Odborného výcviku.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba technických zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Žák částečně uvolněný z tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,

- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Realizace klíčových kompetencí a průřezových témat: tato problematika je rozpracována v učebních osnovách jednotlivých předmětů

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti dělí do pěti stupňů. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zajištění odborného vzdělávání všech žáků tvoří RVP pro jednotlivé obory vzdělání, na jejichž základě zpracují svůj ŠVP. Pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními druhého stupně je podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP i IVP zpracovává škola.

Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. Tzn., že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených příslušným RVP a ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí závěrečné zkoušky, závěrečné zkoušky s výučním listem a maturitní zkoušky. V případě potřeby nabídne škola žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělávání v celém rozsahu a úspěšně vykonat závěrečnou nebo maturitní zkoušku. (úpravu podmínek závěrečné nebo maturitní zkoušky pro žáky s SVP stanoví příslušné prováděcí předpisy vč. Vyhlášky č. 27/2016 Sb.) Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělávání).

Nezbytným předpokladem pro přijetí žáka ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání v jednotlivých oborech je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání na střední škole. Požadavky na zdravotní způsobilost jsou stanoveny

v Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělávání v základním, středním a vyšším vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků, poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická intervence nebo pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 k vyhlášce. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována nad rámec časové dotace stanovené v RVP.

Podle potřeb žáků lze volit odlišnou délku vyučovací hodiny, pokud to umožňuje RVP (§ 26 odst. 1b)ŠZ). Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§ 16 odst. 2b)ŠZ).

Podpůrná opatření prvního stupně

Tato opatření lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření prvního stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, problémy se zapomínáním, drobné obtíže v koncentraci pozornosti atd.), u nichž je možné prostřednictvím mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy dosáhnout zlepšení; zahrnují také podporu žáků z důvodů akcelerovaného vývoje školních dovedností. Úpravy ve vzdělávání žáka navrhují pedagogičtí pracovníci, přitom spolupracují s pedagogickým pracovníkem poskytujícím poradenské služby ve škole a se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem žáka. Obtíže žáka jsou dále vyvolané zejména aktuálně nepříznivým zdravotním nebo psychickým stavem, případně se jedná o dlouhodobé problémy malého rozsahu a intenzity. Škola zohlední sociální status, vztahovou síť žáka a jeho sociální a rodinné prostředí. Podpůrná opatření směřují k naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáka, které nevyžadují opatření s normovanou finanční náročností. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně může škola zpracovávat plán pedagogické podpory. Poskytování poradenské pomoci ve škole zajišťují zejména poradenští pracovníci školy: školní metodik prevence se věnuje péči o žáky s rizikovým chováním a prevenci rizikového chování, výchovný poradce se věnuje podpoře žáků a pedagogických pracovníků při vzdělávání žáků s potřebou uplatňování podpůrných opatření, pokud ve škole pracuje školní psycholog nebo školní speciální pedagog, tak se podílí na poskytování poradenských služeb i realizaci předmětu speciálně pedagogické péče. Poradenský pracovník školy spolupracuje s dalšími pedagogickými pracovníky, zejména s třídními učiteli, a zajišťuje pravidelnou komunikaci se zákonným zástupcem žáka nebo zletilým žákem. Pravidelně komunikuje se školskými poradenskými zařízeními, která zajišťují návrhy podpůrných opatření a podílejí se na jejich realizaci ve školách. Školy a školská zařízení, která se podílejí na vzdělávání žáka, postupují za účelem jeho podpory ve vzájemné součinnosti.

Zajištění podpůrných opatření prvního stupně

- škola zpracuje plán pedagogické podpory
- výchovný poradce bude zajišťovat konzultace pedagogických pracovníků a vyhodnocování zvolených postupů

- škola podle svých podmínek poskytne materiální podporu

Východiska podpůrných opatření prvního stupně

- pozorování v hodině, rozhovor (se žákem nebo zákonným zástupcem žáka)
- prověřování znalostí a dovedností žáka a reflexe jeho výsledků
- analýza procesů, výkonů a výsledků činností žáka, využívání portfolia žákovských prací
- analýza domácí přípravy žáka a dosavadního pedagogického působení školy

Organizace výuky

- nastavení pravidel průběhu a struktury vyučovací hodiny
- změna zasedacího pořádku
- zohlednění postavení žáka v kolektivu
- diferenciací výuky

Hodnocení

- stanovení kritérií hodnocení žáka
- využívání různých forem hodnocení
- podpora sebehodnocení
- posílení motivace žáka

Podpůrná opatření druhého stupně

Charakter vzdělávacích potřeb žáka, pro kterého je tento stupeň určen, je ovlivněn zejména aktuálním zdravotním stavem žáka, opožděným vývojem, odlišným kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami žáka, problémy v počáteční schopnosti učit se a připravovat se na školní práci, nadáním, specifickými poruchami učení a chování, mírným oslabením sluchových nebo zrakových funkcí, mírnými řečovými vadami, oslabením dorozumívacích schopností, poruchami autistického spektra s mírnými obtížemi, nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka a dalšími specifiky, která vyžadují využívání individuálního přístupu ke vzdělávacím potřebám žáka, úpravy v organizaci a metodách výuky, v hodnocení žáka, ve stanovení postupu i forem nápravy a případného využití podpůrného opatření v podobě individuálního vzdělávacího plánu. Problémy žáka ve vzdělávání lze charakterizovat jako mírné, lze je obvykle kompenzovat s využitím speciálních učebnic a speciálních nebo kompenzačních pomůcek, s podporou předmětu speciálně pedagogické péče a úpravami pedagogické práce.

Zajištění podpůrných opatření druhého stupně

- doporučení školského poradenského zařízení
- pracovník školského poradenského zařízení odpovědný za komunikaci se školou
- spolupráce s rodinou a případně dalším subjektem pro naplňování podpory žáka
- zařazení žáka do speciálně pedagogické nebo pedagogické intervenční péče podle skladby obtíží žáka a možností školy organizované školou nebo školskými zařízeními

Organizace a metody výuky

- reflektovat možnosti žáka vzhledem k věku, respektovat míru nadání
- rozvíjet myšlení, paměť, pozornost, vnímání, motoriku

- podpora oslabených nebo nefunkčních dovedností
- diferenciacie výuky

Úprava podmínek, obsahu a výstupů vzdělávání

- ředitel školy uzpůsobí průběh přijímacího řízení pro žáky s potřebou podpůrných opatření 2. stupně, respektuje onemocnění nebo postižení, které může ovlivnit průběh přijímacího řízení - škola postupuje dle doporučení poradenského zařízení
- u podpůrných opatření 2. stupně je nutná úprava obsahu vzdělávání žáka v dílčích oblastech, které žák nemůže zvládnout
- žák může během výuky používat kompenzační pomůcky
- úprava výstupů vzdělávání se nepředpokládá
- podpůrná opatření jsou zohledněna i v případě konání závěrečné zkoušky na základě doporučení školského poradenského zařízení – jsou respektovány funkční důsledky obtíží žáka, je prodloužen čas zkoušky a vytvořeno pozitivní klima
- u maturitní zkoušky jsou respektovány funkční důsledky speciálních vzdělávacích potřeb žáka a ten je zařazen do příslušné kategorie – dle rozhodnutí školského poradenského zařízení

Hodnocení

- stanovení kritérií, která umožní žákovi dosahovat osobního pokroku
- různé formy hodnocení
- podpora sebehodnocení
- posílení motivace žáka

Podpůrná opatření třetího stupně

Použití podpůrného opatření ve třetím stupni je podmíněno stanovením podpůrných opatření školským poradenským zařízením na základě diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb žáka, případně vychází z vyhodnocení účinnosti nižších stupňů podpůrných opatření poskytovaných žákovi. Charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka vyžaduje již znatelné úpravy v metodách práce, v organizaci a průběhu vzdělávání, v úpravě školního vzdělávacího programu, v hodnocení žáka. Rozsah těchto opatření zahrnuje zejména úpravy ve strategiích práce s učivem, úpravy v podmínkách a postupech školní práce a domácí přípravy, včetně posilování motivace a postojů ke školní práci, v odůvodněných případech pak také úpravy obsahů vzdělání a výstupů ze vzdělání. Charakter vzdělávacích potřeb žáka je nejčastěji ovlivněn závažnými specifickými poruchami učení, odlišným kulturním prostředím a jinými životními podmínkami žáka, poruchami chování, těžkou poruchou řeči (dorozumívacích schopností), řečovými vadami těžšího stupně, poruchami autistického spektra, lehkým mentálním postižením, zrakovým a sluchovým postižením (slabozrakost, nedoslýchavost), tělesným postižením, neznalostí vyučovacího jazyka, dalšími obtížemi, které mají významný dopad na kvalitu a průběh vzdělávání žáka, případně je ovlivněn mimořádným intelektovým nadáním. Charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka je takový, že vyžaduje již i podporu práce pedagogického pracovníka asistentem pedagoga (pro maximálně 4 žáky), dále využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob a využívání prostředků alternativní nebo augmentativní komunikace podle potřeb žáka, podporu speciálně pedagogického centra v případě podpory nácviku prostorové orientace a využívání alternativních forem komunikace. Vhodná je také spolupráce s odborníky jiných resortů, pokud to vyžaduje zájem žáka (lékaři, sociální pracovníci, terapeuti atd.). Délka poskytování podpůrných opatření se řídí charakterem speciálních vzdělávacích potřeb žáka, pohybuje se v řádu od několika měsíců až do konce trvání školní docházky. Délka může být upravována v

závislosti na posouzení aktuálního stavu žáka a na dalších okolnostech (například na závěrech kontrolního vyšetření).

Zajištění podpůrných opatření třetího stupně

- doporučení školského poradenského zařízení
- konzultant na straně vzdělavatele
- spolupráce se žákem a zákonným zástupcem žáka a případně dalším subjektem pro naplňování podpory u žáka
- podpora práce pedagogického pracovníka asistentem pedagoga, případně školním psychologem, speciálním pedagogem
- v případě ukončení poskytování podpůrného opatření je povinností školského zařízení tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci žáka nebo žákovi a škole

Organizace a metody výuky

- všechny vhodné metody z předchozích opatření
- podpora oslabených nebo nefunkčních kompetencí žáka
- využívání práce asistenta pedagoga

Úprava podmínek, obsahu a výstupů vzdělávání

- ředitel školy uzpůsobí průběh přijímacího řízení pro žáky s potřebou podpůrných opatření 3. stupně – respektuje funkční důsledky
- obsah se upravuje v závislosti na charakteru potřeb žáků (na základě doporučení ŠPZ)
- obsah učiva může být modifikován
- výstupy vzdělávání se mohou upravovat pouze pro žáky s LMP
- uplatnění IVP
- používání kompenzačních pomůcek
- posilování výuky v předmětech, kde žák selhává
- ředitel školy umožní žákovi, u kterého byla v průběhu vzdělávání uplatňována podpůrná opatření 3. stupně, aby byla zohledněna i v průběhu konání praktické a teoretické zkoušky na základě doporučení ŠPZ
- u ZZK jsou respektovány důsledky obtíží, je upravována zkušební dokumentace a v jejím průběhu je umožněna přítomnost další osoby – asistenta pedagoga
- žáci s potřebou podpůrných opatření 3. stupně jsou u maturitní zkoušky zařazeni do příslušné kategorie na základě doporučení ŠPZ, pracují s upravenou dokumentací a mají navýšený časový limit

Podpůrná opatření čtvrtého stupně

Použití podpůrného opatření ve čtvrtém stupni je podmíněno stanovením podpůrných opatření školským poradenským zařízením na základě diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb žáka (včetně vyjádření lékařů a dalších odborníků), případně vychází z vyhodnocení účinnosti nižších stupňů podpůrných opatření poskytovaných žákovi. Charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka ve vzdělávání již vyžaduje významné úpravy v metodách a v organizaci vzdělávání, úpravy v obsahu vzdělávání, dále možnost úprav výstupů ze vzdělávání, se zřetelem k rozvíjení schopností a dovedností žáka, ke kompenzaci důsledků zdravotního postižení. Vždy se přihlíží k aktuálnímu zdravotnímu stavu žáka. Žák vzdělávaný ve třídě, která není zřízena podle § 16 odst. 9 zákona, je vzděláván s podporou individuálního vzdělávacího plánu. Do individuálního vzdělávacího plánu žáka jsou zařazeny také předměty speciálně pedagogické péče, zaměřené na konkrétní potřeby žáka ve vztahu k typu jeho obtíží, druhu postižení a k jeho projevům. Podpůrná opatření tohoto stupně jsou určena zejména pro

žáky se závažnými poruchami chování, se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, s těžkým zrakovým nebo sluchovým postižením, se závažnými vadami řeči, s poruchami autistického spektra, se závažným tělesným postižením. Dále mimořádně

nadané žáky, kteří vyžadují výraznou individualizaci vzdělávání nad rámec příslušného stupně vzdělání, dosahují mimořádných výsledků a vyžadují i úpravy ve formách vzdělávání.

Zajištění podpůrných opatření čtvrtého stupně

- doporučení školského poradenského zařízení
- konzultant na straně školy nebo školského zařízení
- spolupráce se žákem, zákonným zástupcem žáka a případně s dalším subjektem pro naplňování podpůrných opatření u žáka
- koordinátorem péče je školské poradenské zařízení, které pravidelně vyhodnocuje efektivitu zvolených podpůrných opatření pro žáka ve spolupráci s rodinou a školou, v závislosti na charakteru speciálních vzdělávacích potřeb žáka –
- podpora poradenským pracovníkem školy - využívání služeb asistentů pedagoga, tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící, speciálního pedagoga, školního psychologa, případně jiného pedagogického pracovníka - poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených
- zajištění služeb speciálně pedagogického centra v prostorové orientaci žáků a v podpoře užívání alternativních forem komunikace, metodická podpora pedagogických pracovníků školy

Organizace a metody výuky

- všechny vhodné metody z předchozích opatření
- podpora oslabených nebo nefunkčních kompetencí žáka
- využívání práce asistenta pedagoga

Úprava podmínek, obsahu a výstupů vzdělávání

- ředitel školy uzpůsobí průběh přijímacího řízení pro žáky s potřebou podpůrných opatření 4. stupně – respektuje funkční důsledky
- úprava obsahu vzdělávání
- výuka dle IVP
- pozitivní motivace, podpora samostatnosti
- využívání alternativních komunikačních systémů
- využití práce asistenta pedagoga
- ředitel školy umožní žákovi, u kterého byla v průběhu vzdělávání uplatňována podpůrná opatření 4. stupně, aby byla zohledněna i v průběhu konání praktické a teoretické zkoušky na základě doporučení ŠPZ
- u ZZK jsou respektovány důsledky obtíží, je upravována zkušební dokumentace a v jejím průběhu je umožněna přítomnost další osoby – asistenta pedagoga
- žáci s potřebou podpůrných opatření 4. stupně jsou u maturitní zkoušky zařazeni do příslušné kategorie na základě doporučení ŠPZ, pracují s upravenou dokumentací a mají navýšený časový limit

Podpůrná opatření pátého stupně

Použití podpůrného opatření v pátém stupni je podmíněno předchozím stanovením podpůrných opatření školským poradenským zařízením na základě diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb. Charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka vyžaduje nejvyšší míru přizpůsobení organizace, průběhu a obsahu vzdělávání, podporu rozvoje schopností a dovedností žáka a kompenzaci důsledků jeho zdravotního postižení. Organizace vzdělávání žáka a volba metod výuky plně akceptuje zdravotní stav žáka a omezení, která z něho vyplývají. Je určen výhradně žákům s nejtěžšími stupni zdravotních postižení, zpravidla souběžným postižením více vadami, vyžadujících vysokou úroveň podpory, zohledněný v úpravách organizace, obsahu, forem a metod vzdělávání; volba podpůrných opatření plně respektuje možnosti a omezení žáka při výběru vzdělávacích obsahů a metod, hodnocení výsledků vzdělávání žáka. Vzdělávání žáka v tomto stupni zpravidla vyžaduje úpravu pracovního prostředí. V případě potřeby je možné využívat komunikační systémy neslyšících a hluchoslepých osob nebo prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace. Žáci jsou obvykle vzděláváni s podporou asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a druhého pedagogického pracovníka, často s přítomností další osoby důležité pro podporu žáka. Výuka je realizována speciálními pedagogy, případně s jejich intenzivní podporou.

Zajištění podpůrných opatření pátého stupně

- doporučení školského poradenského zařízení
- konzultant na straně vzdělavatele
- spolupráce s rodinou a případně dalším subjektem pro naplňování podpůrných opatření u žáka
- koordinátorem péče je školské poradenské zařízení, které pravidelně vyhodnocuje efektivitu zvolených podpůrných opatření pro žáka ve spolupráci s rodinou a školou, intenzivně spolupracuje se školou a školským poradenským zařízením
- poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených
- zajištění služeb speciálně pedagogického centra v prostorové orientaci žáků a v podpoře užívání alternativních forem komunikace
- pokud žák využívá služeb školských zařízení, vztahují se na něho podpůrná opatření pro zapojení ve školských zařízeních pro čtvrtý stupeň podpůrných opatření

Organizace a metody výuky

- všechny vhodné metody z předchozích opatření
- podpora oslabených nebo nefunkčních kompetencí žáka
- využívání práce asistenta pedagoga

Úprava podmínek, obsahu a výstupů vzdělávání

- ředitel školy uzpůsobí průběh přijímacího řízení pro žáky s potřebou podpůrných opatření 5. stupně – respektuje funkční důsledky
- pozitivní motivace, podpora samostatnosti
- využívání alternativních komunikačních systémů
- ředitel školy umožní žákovi, u kterého byla v průběhu vzdělávání uplatňována podpůrná opatření 5. stupně, aby byla zohledněna i v průběhu konání praktické a teoretické zkoušky na základě doporučení ŠPZ
- u ZZK jsou respektovány důsledky obtíží, je upravována zkušební dokumentace a v jejím průběhu je umožněna přítomnost další osoby – asistenta pedagoga

- žáci s potřebou podpůrných opatření 5. stupně jsou u maturitní zkoušky zařazeni do příslušné kategorie na základě doporučení ŠPZ, pracují s upravenou dokumentací a mají navýšený časový limit

Normovaná finanční náročnost

Normovaná finanční náročnost se stanoví pro jednotlivá opatření, pokud nejsou již hrazena na základě jiných právních předpisů:

- speciální učebnice a učební pomůcky
- kompenzační pomůcky
- úprava prostředí
- úprava pracovního místa žáka
- mzdové náklady na další pedagogické pracovníky, včetně nákladů na asistenta pedagoga a poskytovatele speciálně pedagogické péče
- mzdové náklady na tlumočníky českého znakového jazyka a přepisovatele pro neslyšící
- zajištění využívání prostředků alternativní nebo augmentativní komunikace
- služby školních psychologů, speciálních pedagogů, služby školského poradenského zařízení

Podpůrná opatření 1. stupně neuplatňují finanční nárok.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2010 Sb. Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných školským zákonem a vyhláškou.

Vzdělávání žáků s poruchou autistického spektra (PAS)

Na základě Doporučení MŠMT k využití Komunikačního souboru, jehož cílem je přiblížit pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům škol a školských zařízení jednoduché metodické postupy při komunikaci s žáky s PAS, byly přijaty následující pokyny.

- jednat předvídatelně (nedotýkat se neočekávaně žáka s autismem)
- plánovat (předem jasně popsat, co se bude dít, co se od něj očekává)
- nekřičet, nezvyšovat hlas
- klást jasné otázky, opakovat je
- mluvit jednoduše uklidňujícím tónem hlasu
- být trpělivý
- pomáhat s orientací v čase
- omezit oční kontakt
- dávat najevo pochopení
- tolerovat nestandardní chování a zvýšenou citlivost

Autismus není patrný na první pohled, často se pozná až podle specifického chování žáka. Hlavní deficit žáků s PAS je v odlišném vnímání, porozumění a v sociální komunikaci. Do vypjatých stavů se takový žák dostává při běžných úkonech a pro ostatní lidi v banálních situacích, proto je třeba jim předcházet a míru napětí minimalizovat.

Vzdělávání nadaných žáků a mimořádně nadaných

Podle § 17 školského zákona je povinností školy vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Cílem výuky je podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání a zaměřit se na jejich rozvoj ve škole. Podle § 27 odst. 1 vyhlášky je za nadaného žáka

považován žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za žáka mimořádně nadaného je pak považován žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech (§ 27 odst. 2 vyhlášky). Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí školské poradenské zařízení v úzké spolupráci se školou. Školské poradenské zařízení se vyjadřuje zejména ke specifickým žakovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání. Míru žakova nadání pak zhodnotí odborník v příslušném oboru. Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeradit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§ 17 odst. 3 školského zákona, § 28 - § 31 vyhlášky).

Nadání, případně mimořádné nadání žáka, se projevuje i mimo umělecké obory vzdělání. Jde například o nadání vztahující se k výkonům speciálních manuálních nebo kognitivních činností. Může jít také o žáky vysoce motivované ke studiu daného oboru a povolání nebo příslušné technické oblasti vědy a techniky. Těmto žákům je potřeba věnovat zvýšenou pozornost a využívat pro rozvoj jejich nadání také podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků školským zákonem a vyhláškou. Možností vzdělávat tyto žáky je nejen vzdělávání podle IVP, ale také lze rozšířit obsah vzdělávání nad rámec ŠVP, vytvářet skupiny nadaných žáků z různých ročníků, umožnit žákům účastnit se výuky ve vyšším ročníku nebo se paralelně vzdělávat formou stáží na jiné škole včetně VOŠ nebo na odborných pracovištích, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu ERASMUS+), zapojovat žáky do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů, soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků).

Systém péče o žáky se SVP, PAS a žáky nadané:

PRAVIDLA, POSTUP TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCOVÁNÍ PLPP

- VP provede šetření v jednotlivých ročnících a vytipuje žáky s podpůrnými opatřeními 1. stupně, zaeviduje Doporučení ŠPZ, a seznámí vyučující se jmény žáků, u nichž by se mohly vyskytnout obtíže ve vzdělávání
- vyučující jednotlivých předmětů nebo zákonný zástupce nezletilého žáka/zletilý žák s výraznějšími vzdělávacími obtížemi se obrátí na VP s žádostí o podpůrné opatření
- VP připraví ve spolupráci s vyučujícím daného předmětu, v němž má žák potíže, PLPP
- nejméně 1x za pololetí vyhodnotí vyučující daného předmětu výsledky vzdělávání dle PLPP, případně stanoví další cíle a postupy
- v případě, že je žákův stav neměnný díky zdravotnímu postižení, mentální úrovni atd., doplňuje a obměňuje vyučující předmětu stávající PLPP i v dalších pololetích
- pokud se žakovy obtíže nekompenzují, přestože nemá žádná zdravotní omezení, požádá škola o vyšetření žáka ve ŠPZ

PRAVIDLA, POSTUP TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCOVÁNÍ IVP

- zletilý žák/ zákonný zástupce nezletilého žáka dodá VP Doporučení ŠPZ, ve které je stanoveno podpůrné opatření 2. nebo vyššího stupně – s IVP
- zletilý žák/ zákonný zástupce nezletilého žáka podá řediteli školy písemnou žádost o vzdělávání dle IVP
- ředitel školy vydá rozhodnutí o vzdělávání žáka dle IVP

- VP pozve zletilého žáka/ zákonného zástupce nezletilého žáka a projedná s ním podpůrná opatření, která škola žákovi může poskytnout, domluví pravidla pro domácí přípravu a povinnosti, které žákovi ze vzdělávání dle IVP vyplývají
- zletilý žák/ zákonný zástupce nezletilého žáka na základě výše uvedeného poučení podepíše informovaný souhlas
- VP zpracuje IVP, v němž uvede základní údaje o žákovi, dobu posledního a nejbližšího vyšetření ve ŠPZ (pokud je v Doporučení uvedeno), opatření, která žákovi škola poskytne, kompenzační pomůcky, které žák může využívat, pedagogické postupy, časový harmonogram, požadavky, jak se žák bude na realizaci IVP podílet a údaj, jak budou zákonní zástupci informováni o práci s IVP
- VP požádá odpovídající ŠPZ o nahlédnutí do IVP
- na konci každého pololetí je žák, vzdělávaný dle IVP, kromě běžné klasifikace hodnocen i slovně v předmětech stanovených v IVP
- zletilý žák/ zákonný zástupce nezletilého žáka se s každým písemným hodnocením seznámí
- 1x za rok odesílá VP hodnocení do ŠPZ

SYSTEM VYHLEDÁVÁNÍ A PODPORY ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

- v rámci adaptačního kurzu zmapuje VP zájmy a aktivity žáků 1. ročníků (ve spolupráci s třídním učitelem)
- VP provádí šetření v jednotlivých ročnících – vytipuje žáky nadané a mimořádně nadané, případně zaeviduje Doporučení ŠPZ pro mimořádně nadané žáky
- třídní učitelé a vyučující jednotlivých předmětů zapojují žáky nadané do soutěží a projektů, čímž podporují jejich další rozvoj
- žáci mimořádně nadaní mohou být na základě Doporučení ŠPZ vzdělávání dle IVP

SPECIÁLNÍ PODPORA ŽÁKŮM ZE ZNEVÝHODNĚNÉHO SOCIÁLNÍHO NEBO ODLIŠNÉHO KULTURNÍHO PROSTŘEDÍ

- podpora školního poradenského pracoviště – konzultace s výchovným poradcem a metodikem prevence
- poskytování kontaktu na specializovaná pracoviště – psycholog, krizová centra, ...
- webové stránky školy – poradna pro žáky
- stipendium Středočeského kraje a prospěchové stipendium některých podniků
- adaptační kurzy pro žáky 1. ročníků
- čeština pro cizince

Hlavní zásady pro vzdělávání žáků se SVP, PAS a žáků nadaných:

- povzbuzovat žáky při případných neúspěších a posilovat jejich motivaci k učení
- uplatňovat formativní hodnocení žáků
- poskytovat pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivců –

- věnovat pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě a ve škole
- spolupracovat s odbornými institucemi – se školským poradenským zařízením a odbornými pracovníky školského poradenského zařízení, popřípadě s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka,...)
- spolupracovat s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak žáků se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s ostatními rodiči) a také se základními školami, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku
- spolupracovat se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání (odborného výcviku, učební a odborné praxe) nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením
- realizovat další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných) a uplatňování adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s těmito žáky.

Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence:

Žáci jsou prokazatelně seznamováni se zásadami bezpečnosti práce a ochrany zdraví, problematikou požární ochrany, šikany, zneužíváním návykových látek v teoretickém i praktickém vyučování v každém ročníku studia. Zásady bezpečné práce jsou zdůrazňovány i průběžně s ohledem na konkrétní rizika. S žáky je prováděn s roční periodou nácvik evakuace. V případě že se zjistí porušení zásad bezpečnosti, je postupováno v souladu se školním řádem.

Podmínky pro přijímání ke vzdělávání:

Obecné podmínky jsou vymezeny školským zákonem a RVP. Přijímání ke vzdělávání žáků se řídí zákonem 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Kritéria přijetí určuje ředitel školy a jsou zveřejňována v souladu s platnou legislativou. Při přijímání uchazečů je přihlédnuto k výsledkům předchozího vzdělávání. Splnění podmínek zdravotní způsobilosti ke vzdělávání v daném oboru podle Nařízení vlády o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání je jeden ze základních předpokladů přijetí.

Způsob ukončení vzdělávání:

Vzdělávání je ukončeno vykonáním závěrečné zkoušky, jejímž úspěšným vykonáním žák získá střední vzdělání s výučním listem. Závěrečná zkouška se skládá z písemné, praktické a ústní části. Bližší podrobnosti řeší platné právní normy.

4. Učební plán

Školní vzdělávací program: **Mechanik opravář motorových vozidel**

Obor vzdělání: **23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel**

Délka a forma vzdělávání: **3 roky, denní forma**

Platnost: **od 1. 9. 2025**

ŠVP Automechanik - učební plán				
Vyučovací předmět	počet týdenních vyučovacích hodin			
	1. r.	2. r.	3. r.	celkem
Český jazyk a literatura	2	2	1	5
Cizí jazyk	2	2	2	6
Občanská nauka	1	1	1	3
Fyzika	1	1		2
Chemie	1			1
Biologie a ekologie	1			1
Matematika	1	2	2	5
Tělesná výchova	1	1	1	3
Informatické vzdělávání	1	1	1	3
Ekonomika			2	2
Strojnictví	1	1		2
Technická dokumentace	1,5	1,5		3
Elektrotechnika		1,5	1,5	3
Strojírenská technologie	1			1
Technologie oprav	1			1
Oprávenství a diagnostika		1	2	3
Automobily	1	2	2	5
Řízení motorových vozidel			2	2
Odborný výcvik	15	15	15	45
Celkem	31,5	32	32,5	96

Poznámky: Žáci se budou učit Anglický jazyk nebo Německý jazyk, všechny uvedené předměty jsou povinné.

Přehled využití vyučovacích týdnů ve školním roce:

Činnosti	Počet týdnů v ročníku		
	1.	2.	3.
Vyučování dle rozpisu učiva	33	33	30
Časová rezerva, opakování učiva, exkurze, výchovně vzdělávací akce apod.	7	7	7
Závěrečná zkouška			3
Celkem	40	40	40

5. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

RVP			ŠVP					využití disponibilních hodin
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	minimální počet hodin za celou dobu vzdělávání		Vyučovací předmět	počet týdenních vyučovacích hodin				
	týdenních	celkových		1. r.	2. r.	3. r.	celkem	
Český jazyk	3	96	Český jazyk a literatura	1	1	1	3	
Cizí jazyk	6	192	Cizí jazyk	2	2	2	6	
Společenskovední vzdělávání	3	96	Občanská nauka	1	1	1	3	
Přírodovědné vzdělávání	4	128	Fyzika	1	1		2	
			Chemie	1			1	
			Biologie a ekologie	1			1	
Matematické vzdělávání	5	160	Matematika	1	2	2	5	
Estetické vzdělávání	2	64	Český jazyk a literatura	1	1		2	
Vzdělávání pro zdraví	3	96	Tělesná výchova	1	1	1	3	
Informatické vzdělávání	3	96	Informatické vzdělávání	1	1	1	3	
Ekonomické vzdělávání	2	64	Ekonomika			2	2	
Stroje a zařízení	5	160	Strojnictví	1	1		2	
			Technická dokumentace	1,5	1,5		3	
Elektrotechnické zařízení	3	96	Elektrotechnika		1,5	1,5	3	
Montáže a opravy	40	1280	Strojírenská technologie	1			1	15
			Technologie oprav	1			1	
			Oprávenství a diagnostika		1	2	3	
			Automobily	1	2	2	5	
			Odborný výcvik	15	15	15	45	
Řízení motorových vozidel	2	64	Řízení motorových vozidel			2	2	
Disponibilní hodiny	15	480						
Volitelné předměty								
Nepovinné předměty				31,5	32	32,5	96	15
Celkem	96	3072						

6. Učební osnovy

6.1. Český jazyk a literatura

Obor vzdělání: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma

Celkový počet hodin: 162

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět Český jazyk a literatura rozvíjí komunikační kompetence žáků, učí žáky užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací. Žáci se v tomto předmětu učí vyjadřovat se souvisle, výstižně a jazykově správně v rovině prostě sdělovací a prakticky odborné. Předmět Český jazyk a literatura také dále rozvíjí stylistické dovednosti žáků. Celkově se u žáků vytváří jazykový základ pro další vzdělávání v mateřském i cizím jazyce.

Prostřednictvím učiva literatury (umění) se zároveň utváří u žáků kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, což pomáhá formovat etický a občanský profil žáka. Při zaujímání vlastního postoje k uměleckému dílu se u žáka rozvíjí komunikační schopnosti a dovednosti. Předmět Český jazyk a literatura ovlivňuje hodnotovou orientaci a postoje nejen v oblasti kulturní, ale i v oblasti sociální.

Charakteristika učiva

Předmět Český jazyk a literatura integruje učivo vzdělávacích oblastí Vzdělávání a komunikace v českém jazyce a Estetické vzdělávání. Učivo předmětu Český jazyk a literatura navazuje na vědomosti žáků získané na základní škole. Skládá se z jazykového vzdělávání, komunikační a stylistické výchovy a literární (estetické) výchovy. Tyto tři složky se navzájem prolínají, doplňují a podporují. Učivo předmětu Český jazyk a literatura směřuje žáky k dovednosti mluvit a jednat s lidmi v určitých společenských situacích, kultivovaně se vyjadřovat v ústní i písemné formě, používat spisovného jazyka, pracovat s odborným textem, jazykovými příručkami a jinými zdroji informací. Zároveň tento vyučovací předmět vychovává člověka, který má přehled o kulturním dění.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Českého jazyka a literatury směřuje k tomu, aby žáci:

- **chápali rozdíl mezi vyjadřováním spisovným a nespisovným,**
- **uvědomovali si vhodnost užití určitých jazykových prostředků v závislosti na komunikační situaci,**
- **kriticky přistupovali k informacím získaným z různých zdrojů,**
- **měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení,**
- **zaujímal vlastní postoj, který vhodnými argumenty vysvětlí a obhájí,**
- **chápali umělecké dílo jako specifickou výpověď o skutečnosti,**
- **tolerovali estetické citění, vkus a zájmy druhých lidí,**
- **vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí, snažili se je zachovat pro příští generace.**

Pojetí výuky (metody a formy)

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura žáci pracují se sešity a učebnicemi, s připravenými texty, jazykovými příručkami, v literární výchově se kromě čítanek využívají také nahrávky, obrazový materiál a filmové ukázky. Podle charakteru učiva se využívá internetu. Těžištěm jazykové a stylistické výchovy je rozvoj vyjadřovacích schopností a dovedností žáků. Vyučující kontroluje a opravuje práce žáků, dbá na správné vyjadřování. V literární výuce převažuje četba a interpretace konkrétních uměleckých děl, což je doplňováno poznatky potřebnými pro pochopení daného uměleckého díla.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení žáka v předmětu Český jazyk a literatura klademe důraz zvláště na:

- **úroveň zvládnutí poznatků o českém pravopise a schopnosti jej aplikovat v konkrétních případech,**
- **dovednost kritické práce s texty,**
- **samostatnost úsudku žáka a dovednost výstižně formulovat své myšlenky, zvládnutí správné argumentace a diskuse,**
- **schopnost žáků nacházet v uměleckých dílech estetické hodnoty,**
- **porozumění sdělení obsaženému v uměleckých dílech,**
- **zájem žáků o umění.**

Žáci budou hodnoceni na základě ústního i písemného zkoušení, při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacím procesu a k plnění studijních povinností. Hodnocení bude v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Předmět Český jazyk a literatura se podílí především na rozvoji komunikativních klíčových kompetencí, svým obsahem, tématy a metodami výuky pomáhá rozvíjet také ostatní klíčové kompetence. V rámci tohoto vyučovacího předmětu se realizují též některá průřezová témata.

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura se žáci učí ústně i písemně se prezentovat při vstupu na trh práce, formulovat svá očekávání a své priority, vyjadřovat se při úřední korespondenci, sestavit žádost, profesní životopis, podat inzerát a vytvořit na něj odpověď. Žáci jsou vedeni k tomu, aby efektivně pracovali s informacemi a komunikačními prostředky a aby se dovedli orientovat v masových médiích, využívali je a kriticky hodnotili, naučili se odolávat myšlenkové manipulaci. Zároveň se v tomto předmětu žáci učí jednat s lidmi, diskutovat, hledat kompromisy, učí se být tolerantními a zodpovědnými. Předmět Český jazyk a literatura také napomáhá tomu, aby si žáci vážili materiálních i duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 66 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> používá pravidla českého pravopisu, v praxi v textu určuje slovní druhy určí ve větě základní větné členy provede rozbor věty jednoduché a souvětí 	Opakování a upevňování základních vědomostí a dovedností z tvarosloví, větné stavby a pravopisu	8
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v textu předvede základní techniky čtení užívá klíčových slov při vyhledávání pracuje s jazykovými příručkami a s internetem 	Druhy a žánry textů <ul style="list-style-type: none"> práce s textem, získávání informací orientace v textu, sémantický, kompoziční a stylistický rozbor druhy a techniky čtení práce s informacemi a příručkami pro školu a veřejnost důraz na studijní čtení 	4
<ul style="list-style-type: none"> má přehled o knihovnách a jejich službách zjistí a podá potřebné informace z jemu dostupných zdrojů samostatně zpracovává informace poradí sobě i jiným, kde lze informace získat 	Informatická výchova <ul style="list-style-type: none"> knihovny a jejich služby zpracování a zdroje informací z textu různých stylů třídění a hodnocení informací reprodukce textu transformace textu do jiné podoby 	3
<ul style="list-style-type: none"> chápe jazyk jako systém rozliší spisovný a nespisovný jazyk, rozpozná nářečí vysvětlí, proč se učí českému jazyku sleduje změny ve slovní zásobě 	Národní jazyk a jeho útvary <ul style="list-style-type: none"> čeština – mateřský jazyk spisovný a nespisovný jazyk demokratizace jazyka 	1
<ul style="list-style-type: none"> zařadí mateřský jazyk do soustavy jazyků pozná příbuzné jazyky rozpozná jazyky okolních států pracuje se slovníky 	Čeština a evropské jazyky <ul style="list-style-type: none"> slovanské jazyky a čeština indoevropské jazyky a čeština internacionalizace jazyka 	1
<ul style="list-style-type: none"> shrne způsoby obohacování slovní zásoby vysvětlí pojmy odvozování, skládání a zkracování slov pracuje se slovníky a jazykovými příručkami nahradí cizí slovo českým ekvivalentem aktivně a správně používá odborné názvy svého oboru 	Slovní zásoba a její obohacování <ul style="list-style-type: none"> způsoby obohacování slovní zásoby tvoření slov slova přejatá, internacionalismy stylové rozvrstvení slovní zásoby slovní zásoba vzhledem k oboru, terminologie 	4

<ul style="list-style-type: none"> • odhadne, co všechno ovlivňuje jeho jazykový projev • zvolí vhodné základní postupy v běžné komunikaci • samostatně stylizuje jednoduché projevy • pojmenuje základní stylistické pojmy 	Základy stylistiky <ul style="list-style-type: none"> • individuální styl • slohotvorní činitele subjektivní a objektivní • základní postupy v běžné komunikaci • kultura osobního projevu • vyjadřování přímé a zprostředkované technickými prostředky 	4
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně vypracuje zprávu, inzerát, odpověď na inzerát, reklamu • zvolí vhodný způsob zprostředkování informací • zhodnotí písemně i ústně výsledky svého pozorování 	Projevy prostě sdělovací <ul style="list-style-type: none"> • informační útvary – inzerát a odpověď na něj • projevy mluvené a psané • práce s ukázkami, samostatná vystoupení žáků, mluvní cvičení • projevy formální a neformální, připravené a nepřipravené 	4
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní pojmy související s vypravováním • volí vhodné jazykové prostředky pro vypravování • samostatně ústně i písemně zpracuje vypravování na dané i zvolené téma 	Vypravování <ul style="list-style-type: none"> • krátké informační útvary • ukázky vypravování • kompozice a slovník vypravování – tvoření osnovy • popis osoby a popis věci a charakteristika ve vypravování 	4
<ul style="list-style-type: none"> • na různých cvičeních prohlubuje své jazykové znalosti a dovednosti 	Průběžné prohlubování jazykových znalostí a dovedností	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • chápe význam umění pro člověka • chápe umění jako specifickou výpověď o skutečnosti • vyhledává informace z různých oblastí umění • svými slovy vysvětlí funkci literatury 	Umění a literatura <ul style="list-style-type: none"> • umění jako specifická výpověď o skutečnosti • druhy umění a jejich aktivní poznávání (u nás a ve světě) • literatura jako druh umění (tradice, současnost v mediální podobě) 	2
<ul style="list-style-type: none"> • snaží se pochopit, proč číst a co nám dává literatura • vysvětlí základní literární pojmy • na základě práce s textem určí rozdíl mezi prózou, poezií a dramatem • pozná funkční styl a slohový postup ukázky • vyjádří vlastní zážitek z četby nebo poslechu 	Základy teorie literatury <ul style="list-style-type: none"> • význam a funkce literatury • základní literární pojmy – druhy a žánry v dílech světové a národní literatury (průběžně) • rozdíl mezi poezií a prózou • četba a interpretace literárního textu • metody interpretace textu • tvořivé činnosti - průběžně 	3

<ul style="list-style-type: none"> • respektuje lidové zvyky a tradice našich předků • načrtne, jak si lidé dříve vykládali svět • interpretuje význam bible v dějinách lidstva i dějinách umění a literatury • sleduje vliv cizích kultur na českou kulturu, vnímá odlišnosti jiných kulturních tradic, je tolerantní k jiným kulturám 	Lidové umění a užitá tvorba <ul style="list-style-type: none"> • lidová slovesnost • mytologie • bible • cizí kultury • estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě 	6
<ul style="list-style-type: none"> • má přehled o kulturních institucích v České republice i ve svém regionu, chápe jejich význam • orientuje se v nabídce kulturních akcí • navštěvuje kulturní akce, samostatně zhodnotí tyto akce • sleduje tisk 	Kulturní instituce v ČR a v regionu <ul style="list-style-type: none"> • knihovny • muzea, archivy, galerie • divadla, kina • internet • ochrana a využívání kulturních hodnot 	2
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v druzích literatury pro děti • navrhne sám vhodnou dětskou literaturu pro určitý věk • vysvětlí základní význam funkce literatury ve výchově a vzdělávání 	Literatura pro mládež <ul style="list-style-type: none"> • čeští a světoví autoři literatury pro mládež 	4
<ul style="list-style-type: none"> • uvede hlavní literární a umělecké směry, významné představitele české i světové literatury a umění • vyjadřuje vlastní zážitky z konkrétního uměleckého díla • najde a vyjádří hlavní myšlenku textu nebo uměleckého díla 	Významné osobnosti české a světové literatury a umění <ul style="list-style-type: none"> • hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby (průběžně) • válka, antisemitismus, xenofobie, rasismus 	13
<ul style="list-style-type: none"> • v určité situaci se chová podle společenských principů a norem • toleruje typické znaky kultur hlavních národností na našem území 	Společenská kultura <ul style="list-style-type: none"> • společenská kultura, principy a normy kulturního chování • kultura národností na našem území • společenská výchova • kultura bydlení a odívání 	3

2. ročník – 66 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • v textu určí slovní druhy • využívá znalostí z tvarosloví ve svých písemných projevech 	Tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> • slovní druhy ohebné a neohebné • pravopis slovních druhů • sémantické funkce gramatických tvarů 	7

<ul style="list-style-type: none"> • osloví, naváže kontakt s posluchačem, udrží jeho pozornost • vyjádří svůj postoj, vhodně argumentuje, obhajuje své stanovisko • vyjadřuje se jasně a srozumitelně • klade otázky a vhodně formuluje odpovědi • demonstruje rozdíl mezi projevem mluveným a psaným, mezi monologem a dialogem 	Komunikační situace a komunikační strategie <ul style="list-style-type: none"> • účel a cíl jednání • mluvčí a adresát • monolog a dialog • psaný a mluvený projev 	4
<ul style="list-style-type: none"> • rozčlení text na odstavce • reprodukuje obsah textu i jeho částí • sestaví osnovu daného textu • z odborného textu pořídí výpisky nebo výtah 	Výstavba textu <ul style="list-style-type: none"> • členění textu na odstavce • grafická a formální úprava grafických projevů • osnova, konspekt, výpisky 	3
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje odborný styl • rozlišuje popis prostý, odborný a umělecký • užívá odbornou terminologii 	Útvary odborného stylu <ul style="list-style-type: none"> • odborný popis • popis pracovního postupu • praktický odborný styl 	5
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v novinách a časopisech • analyzuje vliv médií • rozpozná bulvár, posoudí úlohu reklamy a propagace 	Publicistický styl, média <ul style="list-style-type: none"> • aktualizované výrazy • publicistické útvary • média jako zdroj informací – noviny, časopisy, jiná periodika a internet • funkce reklamy a propagačních prostředků a jejich vliv na životní styl 	3
<ul style="list-style-type: none"> • napíše osobní dopis • odliší dopis osobní a úřední • ovládá grafickou a formální stránku úředních dopisů • vytvoří jednoduchou pozvánku, blahopřání • napíše objednávku • vyjmenuje moderní způsoby komunikace a ovládá je 	Krátké informační útvary <ul style="list-style-type: none"> • osobní dopis • úřední dopis • pozvánka, blahopřání, objednávka • moderní způsoby komunikace 	6
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s texty a ukázkami různých slohových útvarů • samostatně sestavuje zadaná stylistická cvičení • ovládá a dodržuje pravopisná pravidla 	Práce s textem a ukázkami <ul style="list-style-type: none"> • všestranný jazykový rozbor • stylistická cvičení 	5
<ul style="list-style-type: none"> • na různých cvičeních prohlubuje své znalosti o českém pravopisu a prakticky je používá 	Opakování pravopisu	3

Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší význam slov humor, satira, ironie vysvětlí podstatu literární satiry pracuje s časopisy, vytvoří vlastní kreslený vtíp 	Humor a satira v literatuře a filmu <ul style="list-style-type: none"> humor, satira, ironie kreslené vtípy 	3
<ul style="list-style-type: none"> docení místo divadla v uměleckém světě i ve svém životě uplatňuje pravidla společenského chování při návštěvě divadelního představení předvede menší dramatické vystoupení nebo ukázkou z určité hry rozliší pojmy tragédie a komedie uvede významné české i světové dramatiky 	Divadlo a dramatické umění <ul style="list-style-type: none"> Národní divadlo v Praze významné divadelní instituce regionu tragédie a komedie válka, antisemitismus, xenofobie, rasismus 	5
<ul style="list-style-type: none"> samostatně vyhledává zajímavé příběhy svých vrstevníků v literárních dílech a filmech zhodnotí životní postoj, hodnoty a chování literárního hrdiny vyjádří svůj postoj k současným problémům mládeže identifikuje se s literárními vzory a idoly 	Mladý hrdina v současné české i světové literatuře <ul style="list-style-type: none"> mladý hrdina příběhy o přátelství, lásce v literatuře 	5
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem cestopis vyjmenuje významné české i světové autory cestopisů 	Cestopisy <ul style="list-style-type: none"> cestopis ve světové literatuře čeští autoři cestopisů 	3
<ul style="list-style-type: none"> podá informaci o dobrodružné literatuře a svých oblíbených autorech definuje pojmy dobrodružná literatura, detektivka na základě čtenářských i diváckých zážitků provede rozbor kompozice detektivky 	Dobrodružná literatura <ul style="list-style-type: none"> dobrodružná literatura detektivní příběhy 	3
<ul style="list-style-type: none"> demonstruje své schopnosti uplatňovat estetické normy ve svém okolí aktivně využívá volného času shromažďuje informace o životním stylu dřívějších generací 	Životní styl <ul style="list-style-type: none"> kultura, životní prostředí, volný čas kultura odívání, kultura bydlení 	2
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje a stručně charakterizuje umělecké slohy pozná slavná výtvarná a architektonická díla uvede významné české i světové výtvarné umělce 	Výtvarné umění a architektura <ul style="list-style-type: none"> umělecké slohy významné památky českého i světového výtvarného umění 	4

<ul style="list-style-type: none"> • shromažďuje informace pro samostatné vystoupení • přednese svůj referát • pracuje s textem, umí ho reprodukovat 	<p>Vybrané kapitoly z umění a literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> • významní autoři podle výběru žáků 	5
---	--	---

3. ročník – 30 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje normy a principy kulturního vyjadřování a vystupování • předvede své vědomosti a dovednosti při přípravě a prezentaci mluvního cvičení • vyjadřuje se jasně a srozumitelně • pracuje samostatně i v týmu 	<p>Jazyková a řečová kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • kultura osobního projevu • samostatná vystoupení žáků – průběžně 	3
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně stylizuje veřejný projev • užívá spisovné prostředky jazyka • dbá na zvukovou stránku svého projevu, klade důraz na přednes i vystupování • vyjadřuje se jasně a srozumitelně • vyzkouší si sebe prezentaci 	<p>Řečnické projevy a jejich druhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady mluveného projevu • samostatné projevy žáků • zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka 	3
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná větu jednoduchou a souvětí • určí větné členy základní a rozvíjející • v souvětí rozezná větu hlavní a větu vedlejší • využívá znalostí skladby při psaní interpunkčních znamének 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • věta jednoduchá • souvětí • druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska • stavba a tvorba výpovědi (komunikátu) 	6
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně sestaví strukturovaný životopis • napíše žádost • vyjadřuje se věcně, výstižně a jazykově správně • dodržuje grafickou a formální stránku útvarů administrativního stylu 	<p>Útvary administrativního stylu</p> <ul style="list-style-type: none"> • životopis • žádost • grafická a formální stránka administrativních projevů • zápis z porady • jednoduché úřední nebo odborné dokumenty 	4
<ul style="list-style-type: none"> • shromáždí informace k výkladu na zadané nebo zvolené téma • napíše odborný referát, vyhledá k němu potřebné informace • připraví úvahu na dané téma • srovná referát a úvahu • zhodnotí získávané informace 	<p>Výklad, referát, úvaha</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborný výklad, návod k činnosti • odborný referát • úvaha a kritika 	3

<ul style="list-style-type: none"> • pokusí se uplatnit všechny své poznatky při konkrétních komunikačních situacích, ovládá pravopis českého jazyka 	Závěrečné opakování <ul style="list-style-type: none"> • samostatné práce žáků • projevy připravené i nepřipravené • projevy psané a mluvené • opakování pravopisu, jeho hlavní principy 	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v historii českého i světového filmu • sleduje informace o slavných a nových filmech a diskutuje o nich • vyjádří vlastní prožitek z filmu • při návštěvě kina uplatňuje normy společenského chování • analyzuje vliv masových médií 	Filmové umění <ul style="list-style-type: none"> • historie filmu • film, televize, internet • nejslavnější české filmy, režiséři, herci • současná filmová produkce 	4
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne přehled významných mezníků české i světové historie • vysvětlí, jak umění a literatura odráží dané historické epochy • posoudí význam slov hrdinství, vlastenectví • propaguje demokratické hodnoty • uznává potřebu úcty a tolerance 	Historické události v literatuře <ul style="list-style-type: none"> • odraz historických událostí v umění, téma války v umění • literatura v boji proti diktatuře • válka, antisemitismus, xenofobie, rasismus 	4
<ul style="list-style-type: none"> • řadí hudbu mezi druhy umění • sleduje texty písní, reprodukuje význam těchto textů • využívá hudby jako zdroje zábavy i poznání • prostřednictvím ukázek se seznamuje s různými hudebními styly a významnými skladateli • orientuje se v moderní hudbě • vyjádří vlastní zážitek z poslechu hudby 	Hudební umění <ul style="list-style-type: none"> • hudba a poezie, hudba a divadlo, hudba a film • hudba v historii a v současnosti 	1
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojmy fantasy, sci-fi, horor • uvede hlavní představitele světové i domácí literatury žánru fantasy, sci-fi, horor 	Fantastická literatura <ul style="list-style-type: none"> • literatura fantastická • literatura sci-fi, hororové žánry 	2
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje se zadanými i zvolenými texty autorů české a světové literatury • samostatně připraví a přednese práci na zadané téma • v rámci svých schopností tvořivě pracuje 	Souhrnné opakování z dějin literatury a umění – aplikace poznatků při práci s texty	

6.2. Anglický jazyk

Obor vzdělání: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma

Celkový počet hodin: 192

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

- komunikovat v rámci základních témat, vyměňovat si všeobecné i odborné informace, volit vhodné metody a jazykové prostředky,
- porozumět jednodušším projevům z běžného života i společenské praxe,
- umět pracovat s anglickým textem z oblasti každodenního života i odborné praxe,
- využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu anglického jazyka,
- umět se písemně vyjádřit k základním životním situacím,
- získávat informace o vybraných anglicky mluvících zemích, získané poznatky využívat ke komunikaci,
- umět pracovat s jazykovými příručkami, slovníky, internetem, časopisem, naučit se efektivně zvládnout cizí jazyk na úrovni A2,
- chápat a respektovat tradice a kulturní hodnoty jiných národů.

Charakteristika učiva

- učivo navazuje na výuku předmětu cizí jazyk na základní škole,
- doplňuje a rozvíjí slovní zásobu, výslovnost, gramatiku, pravopis,
- učivo upevňuje a rozvíjí základní produktivní dovednosti formou ústní interakce a písemného vyjádření k běžným společenským tématům,
- učivo upevňuje a rozvíjí i základní receptivní dovednosti – porozumění slyšenému a čtenému projevu,
- součástí učiva je odborná terminologie a odborné texty,
- učivo obsahuje reálie vybraných zemí.

Pojetí výuky (metody a formy)

- základ tvoří práce s učebnicí, kde se střídají činnosti produktivní a receptivní,
- žák si pod vedením učitele osvojuje novou slovní zásobu a nové gramatické jevy a upevňuje již získané znalosti,
- pravidelnou součástí výuky jsou poslechová cvičení,
- kromě jazykových základů si žáci osvojují odbornou terminologii a orientují se v odborných textech,
- výuka je doplňována dalšími audiovizuálními programy, zejména počítačovými programy, internetem.

Hodnocení výsledků žáků

- hodnotí se jednak průběžně jak produktivní, tak receptivní dovednosti,
- hodnocení zvládnutí gramatických struktur je jen dílčí krok k výše uvedeným cílům,
- hodnotí se zvládnutí jednotlivých částí lekce, pak celé lekce, následuje za pololetí,

- souhrnné opakování, žák je veden k sebehodnocení,
- žák je hodnocen v těchto oblastech – gramatika, práce s textem, ústní projev, slovní zásoba, obsahové a jazykové zvládnutí tematických okruhů, aktivita v hodinách, poslech.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- vzdělávání v anglickém jazyce napomáhá k rozvíjení komunikativních schopností,
- poznávání anglického jazyka je podstatným nástrojem poznání mateřského jazyka a prostřednictvím řeči poznání sebe sama, rozvíjí se personální kompetence,
- jazykové prostředky jsou efektivně doplňovány moderními informačními a komunikačními technologiemi,
- předmět se vztahuje kromě informačních technologií zejména k odborným předmětům,
- poznávání hodnot jiných zemí a jejich srovnání s vlastním státem zvyšuje i občanské kompetence,
- součástí jazykové přípravy je i téma člověka ve světě práce, neboť jazykové schopnosti zvyšují šanci při uplatnění na trhu práce,
- významné téma je zdravý životní způsob jako příkaz pro současnost moderního člověka.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 66hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní gramatické struktury, využívá jich v běžných situacích 	A) Mluvnice – opakování <ul style="list-style-type: none"> • přítomný čas slovesa „být“ • osobní a přivlastňovací zájmena • určitý a neurčitý člen • ukazovací zájmena pro jednotné a množné číslo • jednotné a množné číslo podstatných jmen • nepravidelné množné číslo u podstatných jmen • předložky místa • přítomný čas prostý • přítomný čas průběhový • srovnání přítomného času prostého a průběhového • tázací dovětek – pro „to be“ • číslovky základní • sloveso „mít“ v přítomném čase • řadové číslovky • přivlastňovací pád • slovosled anglické věty • zájmena tázací • předložky času • rozkazovací způsob 	28

<ul style="list-style-type: none"> • představí se a podá základní informace o sobě • zvládá základní pozdravy a omluvy • přečte e-mailovou adresu, vyplní formulář 	B) Tematické okruhy Představování a komunikace mezi lidmi <ul style="list-style-type: none"> • sdělení osobních dat • základní společenské fráze – pozdravy, představování, omluvy • seznamování přes internet 	6
<ul style="list-style-type: none"> • nazve některé profese • řekne, proč si vybral svůj obor 	Zaměstnání – profese <ul style="list-style-type: none"> • typy zaměstnání • zaměstnání rodičů, příbuzných 	4
<ul style="list-style-type: none"> • popíše dům, byt, okolí a vybavení • diskutuje o problematice bydlení 	Bydlení <ul style="list-style-type: none"> • popis bytu, domu a jeho okolí • zařízení domu a bytu • typy bydlení 	4
<ul style="list-style-type: none"> • popíše život v rodině, vztahy mezi členy rodiny • vytvoří rodinný strom • vyjádří, jak kdo vypadá • diskutuje o lidských vlastnostech 	Rodina <ul style="list-style-type: none"> • charakteristika členů rodiny • rodinný strom • popis lidí • lidské vlastnosti 	4
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v terminologii v daných oblastech • řekne, jaký film se mu líbí nebo nelíbí • vyhledává informace o známých osobnostech z oblasti kinematografie 	Kulturní život <ul style="list-style-type: none"> • četba – knihy, noviny, časopisy • filmy • známé filmové osobnosti 	4
<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si v daném rozsahu základní slovní zásobu • pohovoří o svých prázdninách • vyjmenuje dopravní prostředky 	Dovolená, prázdniny <ul style="list-style-type: none"> • ideální prázdniny • dovolená v zahraničí • cestování, služby, rezervace 	6
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v geografii • vyjmenuje státy Evropy, jejich hlavní města 	Reálie <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět • evropské státy, národnosti, hlavní města 	4
<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si základní odbornou slovní zásobu • orientuje se v odborném textu 	Odborná terminologie <ul style="list-style-type: none"> • odborná slovní zásoba • odborné texty 	6

•

2. ročník – 66 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní mluvnické jevy a využívá je při komunikaci 	<p>A) Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • sloveso „rát“ +činnost • sloveso „hrát“, „dělat“, „jít“+činnost • tázací zájmena „jaký“, „který“ • budoucí čas • minulý čas u sloves – pravidelné tvary, nepravidelné tvary • frekvenční příslovce • výrazy se slovesem „mít“ • předložky ve spojení s časem • srovnání přítomného času prostého a průběhového • výrazy času • modální slovesa • tázací dovětek - pro významová slovesa • stupňování přídavných jmen a příslovcí • minulý čas - pravidelná a nepravidelná slovesa 	24
<ul style="list-style-type: none"> • řekne, jaké má zájmy, čím se zabývá on a jeho rodina • vyjádří svůj názor na hudební styly • vypráví o své návštěvě kina, jaký je jeho oblíbený film, herec 	<p>B) Tematické okruhy</p> <p>Volný čas a zábava</p> <ul style="list-style-type: none"> • koníčky, zájmy • aktivity mladých lidí a starší generace • hudební styly • návštěva kina • zakoupení vstupenek 	8
<ul style="list-style-type: none"> • informuje o událostech a svých činnostech během dne • řekne, kolik je hodin a jaký je den • vyjmenuje názvy dnů a uvede náplň každého dne • pohovoří o tom, jak doma pomáhá, jak mají doma rozděleny práce 	<p>Každodenní život</p> <ul style="list-style-type: none"> • denní režim • hodiny a čas • dny v týdnu • životní styl • domácí práce 	8
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní slovní zásobu týkající se školních předmětů, zhodnotí, proč se mu který předmět líbí, nelíbí • popíše jeden školní den, klady a zápory školy, kterou navštěvuje • srovná vzdělávací systém v ČR a v anglicky mluvících zemích 	<p>Vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> • předměty ve škole • typický den ve škole • jak si představuji ideální školu • školy ve VB, USA • oficiální dopis, obchodní dopis 	6
<ul style="list-style-type: none"> • zvládne základní slovní zásobu týkající se sportu 	<p>Zájmy, koníčky – sport</p> <ul style="list-style-type: none"> • sportovní činnost 	8

<ul style="list-style-type: none"> • popíše sportovní činnost ve škole • komunikuje o oblíbených sportech, sportovcích • napíše krátký dopis o sportovních událostech 	<ul style="list-style-type: none"> • sport ve škole • rozhovor s mladými lidmi – oblíbené sporty • krátký písemný projev o oblíbených sportech a sportovcích 	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v geografii ČR • získává základní informace o významných místech v Praze z různých pramenů (internet, tisk) • podá informace o svém městě, dovede se zeptat na cestu 	Reálie <ul style="list-style-type: none"> • Česká republika • Praha • město, kde bydlím – informace pro návštěvníky města • orientace ve městě – dotazy v informačním centru nebo na ulici 	6
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá další odbornou slovní zásobu svého oboru • porozumí odbornému textu, používá slovník 	Odborná terminologie <ul style="list-style-type: none"> • odborná slovní zásoba • odborné texty 	6

•

3. ročník – 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní gramatické struktury, využívá jich v běžných situacích 	A) Mluvnice <ul style="list-style-type: none"> • počítatelná a nepočítatelná podstatná jména • vyjadřování množství • vazba „there is / are“ • zástupné „one/ ones“ • zájmena přivlastňovací samostatná • zájmena neurčitá • vyjádření „rád bych“ • vyjádření „A co.....?“ • minulý čas u sloves – prohloubení učiva • modální slovesa – prohloubení učiva • předpřítomný čas 	25
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje různé druhy jídel, základní suroviny na vaření • vyjmenuje druhy ovoce a zeleniny • řekne, jaké je jeho oblíbené jídlo • používá základní obraty při návštěvě restaurace, rezervuje si stůl, objedná jídlo 	B) Tematické okruhy Jídlo, pití, v restauraci <ul style="list-style-type: none"> • správné stravovací návyky • zdravá výživa • sestavení jídelníčku • v restauraci – výběr jídla, objednání, komunikace s číšníkem, placení 	5
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří své přání a představy • v dialogu předvede komunikaci v obchodě 	Nakupování <ul style="list-style-type: none"> • druhy obchodů • nakupování, způsob platby • objednávka zboží 	4
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje části lidského těla • popíše zdravotní problémy, nemoci, jejich příznaky 	Péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo • nemoci 	5

<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o svém způsobu života 	<ul style="list-style-type: none"> • návštěva u lékaře • zdravý způsob života 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje různé druhy oblečení a jejich doplňků 	Oblékání a móda <ul style="list-style-type: none"> • typy oblečení • doplňky 	2
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje multimédia • vyjádří, kterým médiím dává přednost, jak jej ovlivňují 	Multimédia <ul style="list-style-type: none"> • druhy médií • úloha médií, jejich vliv, pozitivní a negativní dopad 	4
<ul style="list-style-type: none"> • zná obsahové i formální náležitosti životopisu • sestaví strukturovaný životopis jako přílohu k žádosti o zaměstnání • napíše vlastní životopis 	Životopis, zaměstnání <ul style="list-style-type: none"> • obsah a forma životopisu • životopis jako příloha k žádosti o zaměstnání • životopis známé osobnosti • sjednání schůzky s budoucím zaměstnavatelem (osobně, telefonicky) 	6
<ul style="list-style-type: none"> • poskytne základní faktografické údaje o VB a USA 	Reálie <ul style="list-style-type: none"> • Velká Británie • USA 	5
<ul style="list-style-type: none"> • na základě nové odborné slovní terminologie zvládá úkoly s odborným textem 	Odborná terminologie <ul style="list-style-type: none"> • odborná slovní zásoba • odborné texty 	4

Občanská nauka

Učební osnova

Obor vzdělání: **23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel**

Délka a forma vzdělávání: **3 roky, denní forma**

Celkový počet hodin: **počet hodin 96**

Platnost: **od 1. 9. 2025**

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem výuky v občanské nauce je připravit žáky na aktivní život v demokratické společnosti. Směřuje proto především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými občany, aby jednali odpovědně a uvážlivě vůči sobě i společnosti.

Občanská nauka má naučit žáky porozumět společnosti a světu, kde žijí, uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet a hodnotit obklopující realitu, zaujímat stanovisko na základě argumentů. Získávat informace z různých zdrojů, kriticky je přijímat, nenechat sebou manipulovat.

Osvojených vědomostí využijí žáci ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení otázek svého občanského rozhodování i při řešení problémů osobního, právního i sociálního charakteru.

Charakteristika učiva

Žák si v tomto předmětu osvojí potřebné znalosti problematiky o postavení člověka v lidském společenství, problematiky postavení člověka jako občana, problematiky člověka a práva, dále problematiky ČR, Evropy a světa.

Žák získává přehled o problémech v soužití různých společenských skupin, o možnostech zapojení občana do života demokratického státu. Získá přehled o základních právních vztazích a o historii české státnosti (především od roku 1918) a současnosti (včetně postavení ČR v EU a v globalizovaném světě).

Znalosti z předmětu mají také sloužit k pochopení mnohotvárnosti dnešního světa, jeho rozporů a problémů, před jejichž řešením lidstvo stojí.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V předmětu občanská nauka usilujeme o to, aby žáci:

- **měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení,**
- **jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za své rozhodnutí a jednání,**
- **vážili si demokracie a svobody, usilovali o její zachování a zdokonalování,**
- **byli ochotni angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem,**
- **nenechali sebou manipulovat, tvořili si vlastní úsudek,**
- **byli ochotni klást si existenční a etické otázky a hledat na ně řešení,**
- **vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace.**

Pojetí výuky (metody a formy)

Základem výuky je výklad a řízená diskuse žáků k probíranému tématu. Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování a vyjadřování vlastních názorů v diskusích.

Jsou používány tyto metody:

- **metody motivační: počáteční zjišťování znalostí, dovedností a postojů (propojení s praxí), demonstrace, hry, soutěže, řešení konfliktů a jiných situací běžného života,**
- **metody fixační: opakování učiva ústní i písemné, domácí práce, dialogické slovní metody (rozhovor, diskuse),**
- **metody expoziční: vyprávění, čtení krátkých ilustračních příběhů, vysvětlování, referáty, práce s učebnicí nebo s učebním textem, práce s denním tiskem, zápisy na tabuli, využití dataprojektoru a počítače.**

Součástí výuky jsou besedy s různými hosty, exkurze, návštěvy výstav atd.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok. Základem hodnocení je správné používání osvojených pojmů při argumentaci a samostatných vystoupeních. Ústní zkoušení z probraného učiva, na konci každého tematického celku didaktický test. Příprava a prezentace krátké zprávy (aktuality).

Součástí hodnocení je i hodnocení aktivního přístupu a vystupování v diskusích, besedách, při návštěvách různých institucí. Nedílnou součástí je hodnocení jednání a chování žáků v souladu s osvojenými principy a zásadami společenského chování a mezilidských vztahů.

Hodnocena je práce jednotlivců i skupinová práce. Hodnotí se i přístup k plnění studijních povinností. Kritéria hodnocení vycházejí z Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Předmět má velké možnosti přispět k rozvoji klíčových kompetencí, zvláště jde o kompetence ke komunikaci, k učení, k práci a spolupráci s ostatními lidmi, k práci s informacemi a jejich kritickému zhodnocení. Slouží k uvědomění si demokratických principů a demokratického soužití, vede k úctě k životnímu prostředí a jeho ochraně, podporuje vědomí odpovědnosti za vlastní život a zdraví.

Žák:

- aktivně se zúčastňuje diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje, respektuje názory druhých,
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu,
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.
-

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše strukturu současné lidské společnosti, charakterizuje její jednotlivé základní složky z hlediska sociálního a etnického, dovede objasnit, do kterých společenských skupin sám patří • na konkrétních příkladech určí charakterové vlastnosti • dovede aplikovat a používat základní pravidla slušného chování • vysvětlí, kam by se mohl obrátit, když se dostane do tíživé sociální situace, kterou nezvládne pouze vlastními silami • uvede příklady sousedské pomoci a spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot... 	<p>Člověk v lidském společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidská společnost a společenské skupiny, současná česká společnost a její vrstvy • člověk – osobnost, její rysy, charakter, vlastnosti.... • chování lidí, slušnost, morálka, etika • optimismus a dobrý vztah k lidem, jako základ demokratického soužití... • důležité sociální útvary ve společnosti, šikana • sociální role a konflikt rolí, sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti 	9
<ul style="list-style-type: none"> • objasní funkci a význam rodiny pro jednotlivce i pro společnost • objasní, co se rozumí šikanou, posoudí její důsledky • uvede konkrétní druhy komunikace mezi lidmi • dovede sestavit a vysvětlit fiktivní rozpočet rodiny, je schopen uvádět příklady, kam se obrátit o pomoc při řešení krizových situací • uvede práva a povinnosti vyplývající z jeho role v rodině, třídě 	<p>Malé sociální skupiny a vztahy v nich</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina a její význam, vztahy mezi generacemi • komunikace mezi lidmi • hospodaření jedince, rodiny, řešení krizových situací finančních, osobních a sociální zabezpečení • třída a vrstevníci, šikana.... • problémy, zdroje a řešení konfliktů 	5

<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam dobrých sousedských vztahů a solidarity v komunitě 		
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí jednotlivé pojmy a objasní rozdíly mezi nimi • objasní na konkrétních případech, jak vzniká napětí a konflikt mezi majoritou a některou z minorit • uvede konkrétní příklady ochrany menšin v demokratické společnosti • nacismus, komunismus, historická fakta • vyvodí z pozorování života kolem sebe příčiny sociální nerovnosti a chudoby, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry chudobu řešit • vyhledává v tisku články k dané problematice 	<p>Velké sociální skupiny a vztahy v nich.</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunita, sousedství, veřejnost... • dav, publikum, populace, veřejnost • rasy, etnika, národy, národnosti • rasismus, genocida – Židé, Romové, Slované... • majority a minority ve společnosti – klady, vzájemné soužití a problémy vzájemného soužití.... • migrace v minulosti a dnes, azyl, emigrace, xenofobie.. • solidarita a principy solidarity 	8
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, co se rozumí rovnoprávností mužů a žen, uvede příklady, kdy je tato rovnoprávnost porušována 	<p>Vztahy mezi pohlavími.</p> <ul style="list-style-type: none"> • postavení mužů a žen ve společnosti • volba životního partnera 	2
<ul style="list-style-type: none"> • popíše specifika některých náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé ČR a Evropy • vysvětlí, čím mohou být nebezpečné náboženské sekty a náboženský fundamentalismus 	<p>Náboženství a církve v současném světě</p> <ul style="list-style-type: none"> • víra a ateismus • náboženství, církve a sekty, hnutí, náboženský fundamentalismus 	2
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí funkci hromadných sdělovacích prostředků • popíše způsoby ovlivňování veřejnosti a najde jejich konkrétní současné příklady • aplikuje kritický odstup k médiím, využívá jejich nabídku pro svou zábavu i osobnostní rozvoj • objasní principy reklamy a způsob ovlivňování lidí, posoudí její vliv na životní styl občanů 	<p>Média</p> <ul style="list-style-type: none"> • svobodný přístup k informacím • funkce médií, kritický přístup k médiím, zdroj poučení a zábavy • zpravodajství a jeho objektivita, bulvární tisk.... • menšiny v médiích • podstata a principy reklamy • etika reklamy a morální kodex reklamy • dopad reklamy, bulváru na občany 	7

2. ročník – 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu demokratického a 	<p>1. Člověk jako občan</p> <ul style="list-style-type: none"> • stát 	6

<p>totalitního režimu</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní úlohu demokratického státu • popíše český politický systém • popíše strukturu veřejné správy a samosprávy, objasní rozdíly mezi nimi • objasní úlohu politických stran a svobodných voleb 	<ul style="list-style-type: none"> • vznik a podstata státu • funkce státu • ústava a politický systém ČR • struktura veřejné správy a samosprávy • politika, politické strany • volby v demokratické společnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje demokracii a objasní, jak demokracie funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita) • vysvětlí význam lidských práv, která jsou zakotvena v českých zákonech, včetně práv dětí • popíše, kam se obrátí, když jsou lidská práva ohrožena • popíše, jaké vlastnosti by měl mít ideální občan demokratického státu 	<p>Demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní hodnoty a principy demokracie • lidská a občanská práva, jejich obhajování, využívání a zneužívání • veřejný ochránce práv, práva dětí. • povinnosti občana v demokracii • občanská společnost, občanská participace, občanské činnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití 	6
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech z aktuálního dění vyvodí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem nebo extremismem a proč • posoudí, jaké mají tyto negativní jevy důsledky • vysvětlí, proč je nevhodné propagovat hnutí omezující lidská práva a svobodu jiných lidí 	<p>Hrozby demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> • politický radikalismus a extremismus • aktuální česká extremistická scéna, symbolika • mládež a extremismus... • teror a terorismus 	5
<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu práva, právního státu, právních vztahů 	<p>2. Člověk a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • právo a spravedlnost, právní stát, právní ochrana občanů, právní vztahy. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • popíše činnost policie, soudů, advokacie a notářství apod. • dovede vyhledat příslušnou právní instituci a pomoci při řešení konkrétního problému 	<p>Soustava právních institucí v ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> • soudy, státní zastupitelství, advokáti, probační a mediační služba, veřejný ochránce lidských práv 	2
<ul style="list-style-type: none"> • objasní, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost • popíše, jaké základní závazky vyplývají z vlastnického práva • vysvětlí práva a povinnosti vyplývající ze vztahu mezi dětmi a rodiči, mezi manželi, vyživovací povinností • vysvětlí význam trestu 	<p>Právní minimum</p> <ul style="list-style-type: none"> • občanský zákoník • právo vlastnické, vlastnictví, majetek • právo rodinné, manželé a partneři, děti v rodině, domácí násilí. • právo trestní, trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření 	13

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí úkoly orgánů činných v trestním řízení • zná a na příkladech vysvětlí práva a povinnosti občanů v trestním řízení • dovede aplikovat postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání • na příkladech objasní rozdíly mezi trestním zákonem pro mládež a pro dospělé a odůvodní tyto rozdíly 	<ul style="list-style-type: none"> • soustava soudů v ČR – soudci, advokáti, notáři • právo a mravní odpovědnost v běžném životě • orgány činné v trestním řízení • práva a povinnosti občanů v trestním řízení • kriminalita mládeže a kriminalita páchaná na mládeži • zákon č. 218/2003 Sb. (O odpovědnosti mladistvých za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže) 	
---	--	--

3. ročník – 30 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše státní symboly ČR a některé české národní tradice vysvětlí význam událostí, které se pojí se státními svátky a významnými dny ČR nebo Československa 	Česká státnost <ul style="list-style-type: none"> státní a národní symboly národní tradice státní svátky a významné dny ČR, včetně historie od roku 1918 do současnosti 	6
<ul style="list-style-type: none"> dovede najít ČR na mapě světa i Evropy, vyjmenuje sousední státy uvede příklady velmocí, zemí vyspělých, rozvojových a velmi chudých (práce s mapou) vysvětlí hlavní problémy dnešního světa, lokalizuje ohniska napětí popíše, proč existuje EU, povinnosti a výhody členství v EU v tisku vyhledá zprávy související s těmito problémy 	ČR a její sousedé <ul style="list-style-type: none"> současný svět, bohaté a chudé země, velmocí, ohniska napětí, xenofobie, terorismus globalizace a její problémy ČR a evropská integrace xenofobie, rasismus 	4
<ul style="list-style-type: none"> popíše skladbu a cíle EU, zná orgány EU a jejich poslání objasní postavení ČR v EU, posoudí klady a zápory členství ČR v EU vysvětlí funkci OSN a NATO uvede konkrétní příklady činnosti OSN ve světě při ochraně míru 	Evropská unie <ul style="list-style-type: none"> skladba a cíle EU, orgány EU postavení ČR ve světě, zahraniční politika ČR, ČR jako člen EU, OSN, NATO činnost OSN a NATO ve světě, symboly, cíle a poslání 	6
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí potřebu Zákoníku práce vysvětlí co má vliv na cenu zboží vyhledá nabídky zaměstnání, kontaktuje případného zaměstnavatele a úřad práce, prezentuje své pracovní dovednosti a zkušenosti popíše co má obsahovat pracovní smlouva vyjmenuje příručky a instituce, které mu mohou pomoci při řešení pracovněprávních záležitostí dovede si zřídit peněžní účet, provést bezhotovostní platbu, sledovat pohyb peněz na svém účtu zkontroluje, zda mzda a pracovní zařazení odpovídá pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám vysvětlí, proč občané platí daně, 	Člověk a hospodářství <ul style="list-style-type: none"> Zákoník práce trh a jeho fungování (zboží, nabídka, poptávka, cena) hledání zaměstnání, úřad práce nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace vznik, změna a ukončení pracovního poměru povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele druhy škod, předcházení škodám a odpovědnost za ně peníze, hotovostní a bezhotovostní peněžní styk, smlouvy mzda časová a úkolová daně, daňová přiznání pojištění sociální, zdravotní 	14

<p>sociální a zdravotní pojištění</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v nabídkách peněžních domů, posoudí, zda jsou některé služby pro něho nutné a únosné • vysvětlí, jak je možné se zabezpečit na stáří • dovede vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci • vysvětlí důsledky nesplácení úvěrů a nevrhne možnosti řešení tíživé finanční situace své či domácnosti • chápe význam a potřebu charitativní pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> • služby peněžních ústavů • sociální politika státu, charitativní a jiné instituce, pomoc sociálně potřebným občanům 	
--	---	--

6.3. Fyzika

Obor vzdělání: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma

Celkový počet hodin: 66

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Vybavit žáky souborem základních fyzikálních poznatků, které jim umožní porozumět dějům reálného světa. Dovedt je k pochopení souvislostí fyzikálních zákonů s oborem studia a k poznání, že těchto zákonů lze využívat v reálném životě. Seznámit žáky s postupy řešení některých situací, které jsou svázány s jejich oborem. Rozvíjet dovednosti komunikace a přesného vyjadřování.

Charakteristika učiva

Učivo se skládá z tematických celků mechanika, termika, vlnění a akustika, elektřina a magnetismus, optika, atomová fyzika a struktura vesmíru. Je zařazeno do prvního a druhého ročníku. V prvním roce jsou žáci seznámeni pouze se základními informacemi v daných tématech, ve druhém roce jsou tyto znalosti prohloubeny.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka fyziky směřuje k tomu, aby žáci:

- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení,
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí,
- dodržovali zásady bezpečnosti, vážili si života a zdraví,
- pracovali pečlivě,
- hledali netradiční řešení úkolů před ně kladených.

Pojetí výuky (metody a formy)

Základní metodou práce ve vyučovacích hodinách bude frontální výuka s využitím demonstračních pokusů, modelů, počítačových animací, nákresů a fotografií. Výuka bude doplněna metodami pro samostatný rozvoj nejnadanějších žáků s využitím:

- **individuální samostatné práce,**
- **teoretických úloh za pomoci MFCH tabulek a sbírek úloh,**
- **informačně komunikačních technologií.**

Součástí výuky budou podle možností odborné exkurze a návštěvy výstav.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení je kladen důraz na:

- **hloubku porozumění fyzikálním zákonům,**
- **schopnost aplikovat tyto zákony při vysvětlení přírodních jevů a procesů,**
- **schopnost řešit fyzikální úlohy,**
- **hledání netradičních řešení,**
- **přesnost řešení.**

Podklady pro hodnocení budou získávány formou testů, písemných a ústních zkoušek, řešení praktických úloh.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení:

- **rozvívá se schopnost pozorování a vyhodnocování známých situací,**
- **rozvívá se dovednost vyhledávat a používat potřebné informace,**
- **získává se schopnost používat obecně užívané termíny a symboly a na základě toho si vytvořit komplexnější pohled na přírodní jevy.**

Kompetence k řešení problémů:

- **rozvívá se schopnost vyhledávat informace vhodné k řešení problémů,**
- **zlepšují se postupy pro řešení problémů, při řešení se získává schopnost využívat matematické postupy a výpočetní techniku.**

Kompetence komunikativní:

- **zlepšuje se schopnost formulovat myšlenky v logickém sledu při ústním i písemném projevu.**

Kompetence sociální:

- **posiluje se dovednost spolupráce při skupinovém řešení problémů.**

Z průřezových témat je ve fyzice dbáno zejména na zvládnutí základních poznatků v oblasti mechaniky. Klíčovou kompetencí reálně dosažitelnou v daném čase výuky je pochopení smyslu nejdůležitějších veličin využívaných v běžném životě.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 33 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje základní jednotky soustavy SI a přiřadí k nim veličiny, 	1. Úvod <ul style="list-style-type: none"> • fyzikální veličiny a jednotky 	1

<ul style="list-style-type: none"> • rozliší jednotlivé druhy pohybů, • zná definiční vztahy veličin a rozumí parametrům využívaným v definicích, • dokáže řešit jednoduché výpočetní úlohy, 	2. Kinematika <ul style="list-style-type: none"> • druhy pohybů, rychlost • pohyb po kruhové trajektorii • rovnoměrný pohyb • rovnoměrně zrychlený pohyb • volný pád 	3
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí důvodům vytvoření veličiny síla a zná účinky síly na těleso, • zná definiční vztahy pro mechanickou práci, energii, výkon a účinnost, rozumí vazbám mezi těmito veličinami, • rozumí hlavním tezím pohybových zákonů, • dokáže vyřešit jednoduché úlohy, • rozumí dopadu třecích sil na praktický život, 	3. Dynamika <ul style="list-style-type: none"> • Newtonovy pohybové zákony • mechanická práce a energie • výkon a účinnost • skládání a rozkládání sil • smykové tření • jednoduché stroje 	7
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí smyslu veličin napětí a proud, chápe jejich vazbu přes Ohmův zákon, • dokáže počítat jednoduché příklady vázané na Ohmův zákon, veličiny elektrická práce a výkon, • chápe základní funkce součástek rezistor, kondenzátor a cívka • rozumí vzniku magnetické síly pomocí elektrického proudu, • rozumí principu práce alternátoru, dynama a transformátoru, • rozumí rozdíl mezi stejnosměrným a střídavým proudem, 	4. Elektřina a magnetismus <ul style="list-style-type: none"> • elektrický náboj, elektrická síla, elektrické pole a elektrické napětí • el. proud, Ohmův zákon • elektrická práce a výkon • odpor, kapacita, indukčnost • magnetické pole, magnetická síla • elektromagnetická indukce • vznik střídavého proudu • princip práce alternátoru, dynama a transformátoru 	7
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí tlaku v kapalinách pro otevřené a uzavřené nádoby, • dokáže ukázat situace plynoucí z Archimédova zákona, • rozumí funkci trysky, chápe rovnici kontinuity a vliv rychlosti proudění tekutin na tlak, 	5. Mechanika tekutin <ul style="list-style-type: none"> • tlak, tlak v kapalinách a plynech, normální atmosférický tlak • Archimédův zákon • proudění tekutin 	4
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí veličinám teplota a teplo, zná teplotu absolutní nuly a jednotku kelvin • chápe základní princip práce tepelného stroje a příklady těchto strojů, • zná možné struktury pevných látek, pojmy popisující fázové změny a příčiny změn fáze, 	6. Molekulová fyzika a termika <ul style="list-style-type: none"> • teplo, teplota a její měření • tepelné motory • struktura pevných látek a fázové změny 	3
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže charakterizovat kmitání, zná základní veličiny popisující tyto jevy, • rozliší druhy mechanického vlnění, • chápe fyzikální podstatu a vlastnosti 	7. Mechanické kmitání a vlnění <ul style="list-style-type: none"> • kmitavý pohyb • vlnění a jeho hlavní typy • zvuk a jeho vlastnosti 	3

zvuku,		
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí charakteru světla a chápe pojmy odraz a lom světla, zná rychlost světla ve vakuu, 	8. Optika <ul style="list-style-type: none"> • podstata světla, šíření a odraz světla 	1
<ul style="list-style-type: none"> • popíše strukturu atomu, rozumí pojmem izotop a nuklid, • vysvětlí podstatu radioaktivního záření a popíše způsoby ochrany, • popíše dva hlavní principy získávání jaderné energie, 	9. Atomová fyzika <ul style="list-style-type: none"> • model atomu • radioaktivita, jaderné záření • jaderné reakce a její hlavní druhy 	2
<ul style="list-style-type: none"> • popíše objekty sluneční soustavy, zná pojmy galaxie, nova, supernova, neutronová hvězda, černá díra a velký třesk, • chápe vazbu veličin a některé důsledky plynoucí z gravitačního zákona. 	10. Vesmír a sluneční soustava <ul style="list-style-type: none"> • Slunce, planety a další objekty ve Sluneční soustavě • hvězdy a galaxie • gravitační zákon 	2

2. ročník – 33 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod.
<ul style="list-style-type: none"> • Žák: • zná definiční vztahy klíčových veličin a rozumí parametrům v definicích, • umí řešit jednoduché příklady pohybů rovnoměrných, pohybů rovnoměrně zrychlených včetně rovnoměrného pohybu po kružnici, 	1. Kinematika <ul style="list-style-type: none"> • rovnoměrný pohyb • rovnoměrně zrychlený pohyb • volný pád • pohyb po kruhové trajektorii 	3
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí důvodům vytvoření veličiny síla a zná účinky síly na těleso, • zná definiční vztahy pro mechanickou práci, energii, výkon a účinnost, rozumí vazbám mezi těmito veličinami, • chápe hlavní myšlenky pohybových zákonů, • dokáže vyřešit jednoduché úlohy, • rozumí dopadu třecích sil na praktický život, 	3. Dynamika <ul style="list-style-type: none"> • Newtonovy pohybové zákony • mechanická práce a energie • výkon a účinnost • skládání a rozkládání sil • moment síly • smykové tření • jednoduché stroje 	7
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí smyslu veličin napětí a proud, chápe jejich vazbu přes Ohmův zákon, • dokáže počítat jednoduché příklady vázané na Ohmův zákon, veličiny elektrická práce a výkon, • chápe základní funkce součástek rezistor, kondenzátor a cívka, • rozumí vzniku magnetické síly pomocí elektrického proudu, • chápe rozdíl mezi stejnosměrným a 	4. Elektřina a magnetismus <ul style="list-style-type: none"> • elektrický náboj, napětí a proud • Ohmův zákon • elektrická práce a výkon • odpor, kapacita, indukčnost • magnetické pole, magnetická síla • elektromagnetická indukce • vznik střídavého proudu 	7

střídavým proudem,		
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí tlaku v kapalinách pro otevřené a uzavřené nádoby, • chápe vztlakovou sílu popsanou Archimédovým zákonem, • dokáže řešit jednoduché příklady mechaniky tekutin, 	5. Mechanika tekutin <ul style="list-style-type: none"> • tlak, tlak v kapalinách a plynech, normální atmosférický tlak • Archimédův zákon • proudění tekutin 	3
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí veličinám teplota a teplo, zná teplotu absolutní nuly a jednotku kelvin, • chápe princip práce tepelného stroje a příklady tepelných strojů, • dokáže řešit jednoduché příklady, které mají vazbu na teplotu, teplo a fázové změny, 	6. Molekulová fyzika a termika <ul style="list-style-type: none"> • teplo, teplota a její měření • tepelné motory • struktura pevných látek a fázové změny 	3
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže charakterizovat kmitání, zná základní veličiny popisující tyto jevy, • rozliší druhy mechanického vlnění, • chápe fyzikální podstatu a vlastnosti zvuku, 	7. Mechanické kmitání a vlnění <ul style="list-style-type: none"> • kmitavý pohyb • vlnění a jeho hlavní typy • zvuk a jeho vlastnosti 	3
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí hlavním vlastnostem světla, chápe pojmy odraz a lom světla, zná rychlost světla ve vakuu, 	8. Optika <ul style="list-style-type: none"> • podstata světla, šíření a odraz světla 	2
<ul style="list-style-type: none"> • popíše strukturu atomu, rozumí pojmem izotop a nuklid, • vysvětlí podstatu radioaktivního záření a popíše způsoby ochrany, • popíše dva hlavní principy získávání jaderné energie, 	9. Atomová fyzika <ul style="list-style-type: none"> • model atomu • radioaktivita, jaderné záření • jaderné reakce a její hlavní druhy 	3
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže řešit jednoduché příklady vázané na gravitační zákon, • zná informace formulované v zákonech Johannese Keplera. 	10. Gravitace <ul style="list-style-type: none"> • gravitační zákon • Keplerovy zákony 	2

6.4. Chemie

Obor vzdělávání: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma

Celkový počet hodin: 33

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmět

Obecné cíle

Chemie se zabývá studiem chemických látek, přírodních jevů, jejich zákonitostmi a vzájemnými vztahy a přírodou jako celku. Je to velmi rozsáhlá vědní oblast, která se neustále rozvíjí. Seznamuje žáky s různými obory chemie, poskytuje žákům základní znalosti o chemických látkách, jejich vlastnostech a jejich používání v běžném životě i v odborné praxi. Nedílnou součástí chemie je využívání různých pokusů, neboť chemie jako přírodní věda je vědou experimentální.

Charakteristika učiva

V současné době je chemie v popředí ve všech oborech lidské činnosti. Setkáváme se s ní ve všech oborech našeho hospodářství.

Znalost učiva chemie je proto nutná i v autoopravárenství. Žáci jsou postupně seznamováni s výkladem základů chemického děje, s chemickými prvky, se sloučeninami a s chemickým složením živých organismů.

Na učivo chemie navazují další předměty – např. biologie a ekologie, fyzika, strojírenská technologie. Nedílnou součástí chemie je dnes matematika.

Důraz je kladen především na osvojení si základních pojmů a názvosloví v jednotlivých oborech chemie, poznatků o nejdůležitějších prvcích a sloučeninách a jejich využití v praxi.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Usilujeme o to, aby:

- **žáci využívali přírodních poznatků a dovedností v praktickém i profesním životě,**
- **žáci logicky uvažovali, analyzovali a řešili jednoduché přírodné problémy,**
- **pozorovali přírodu, zkoumali přírodu, prováděli experimenty a měření,**
- **zpracovávali a vyhodnocovali získané údaje,**
- **posuzovali chemické látky z hlediska jejich nebezpečnosti na živé organismy,**
- **získali vztah k přírodě,**
- **zvládli základní pravidla bezpečnosti práce s chemickými látkami.**

Pojetí výuky (metody a formy)

Výuka je teoretická, součástí výuky je provádění chemických pokusů za důsledného dodržování pravidel bezpečnosti práce. Největší důraz je kladen na názornost. Ke zvýšení názornosti je ve výuce využíváno četných vyobrazení, schémat, tabulek a videoprojektorů.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz na:

- **hloubku porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi,**
- **samostatnost žáků při provádění pokusů v rámci laboratorních cvičení,**
- **přesnost vyjadřování a správnost používání odborné terminologie.**

Žáci budou hodnoceni na základě ústního i písemného zkoušení, při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacím procesu a k plnění studijních povinností.

Hodnocení bude v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- učí žáky vhodně se vyjadřovat, obhajovat a formulovat své myšlenky, názory a postoje,
- učí žáky vymezovat problém a nalézat řešení, řešit problémové situace,
- dává žákům šance poznat své individuální schopnosti a omezení,
- učí žáky přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcuje zájem žáků o nové technologie,
- vede žáky k osvojení principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí,
- dává možnost žákům efektivně se učit, dále se vzdělávat, využívat zkušeností,
- učí žáky samostatně vyhledávat informace z informačních zdrojů a aplikovat nalezené informace na konkrétní problematiku,
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti práce s chemikáliemi,
- vede žáky k využívání získaných vědomostí v odborném výcviku i v osobním životě.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla bezpečnosti práce s chemikáliemi • rozpozná chemické a fyzikální děje • popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby • ovládá názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin • charakterizuje vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků • popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi • připraví roztok požadovaného složení • vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí • provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi 	Obecná chemie <ul style="list-style-type: none"> • chemické látky a jejich vlastnosti • částicové složení látek, atom, molekula • chemická vazba • chemické prvky, sloučeniny • chemická symbolika • periodická soustava prvků • směsi a roztoky • chemická reakce, chemické rovnice • chemické výpočty 	11

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vlastnosti anorganických látek tvoří chemické vzorce a odvodí názvy vybraných anorganických sloučenin charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny, zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí vyjmenuje hlavní negativní důsledky znečištění ovzduší a vodních zdrojů 	Anorganická chemie <ul style="list-style-type: none"> anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli názvosloví anorganických sloučenin vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi 	9
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty, tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin, zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí charakterizuje pohonné hmoty, oleje a mazadla, uvede složky výfukových plynů 	Organická chemie <ul style="list-style-type: none"> vlastnosti atomu uhlíku základ názvosloví organických sloučenin organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi - ropa, zemní plyn 	8
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje nejdůležitější přírodní látky (výskyt, funkce, složení) popíše vybrané biochemické děje vysvětlí důsledky dlouhodobého odbourávání některých látek v přírodě zapojuje se do třídění odpadu posoudí stále náročnější způsob dobývání přírodních zdrojů uhlovodíků a nutnost jejich efektivnějšího využívání 	Biochemie <ul style="list-style-type: none"> chemické složení živých organismů přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory biochemické děje 	5

6.5. *Biologie a ekologie*

Obor vzdělání: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma

Celkový počet hodin: 33

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Umožňuje žákům získání poznatků z biologie a ekologie. Vede k pochopení základních biologických a ekologických jevů, vztahů a souvislostí, k pochopení významu přírody a životního prostředí pro člověka. Seznamuje žáky s funkcemi lidského těla a informuje o zdravém životním stylu. Popisuje vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím.

Seznamuje žáky s přírodními zdroji energie a surovin, s hospodařením s energií a surovinami, s řešením a likvidací odpadů, zdůrazňuje zásady udržitelného rozvoje. Vede k odpovědnosti jedince za ochranu svého zdraví, přírody a životního prostředí.

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět biologie a ekologie na středních odborných učilištích je koncipován jako povinný předmět všeobecně vzdělávací s průpravnou funkcí směrem k odborné složce vzdělávání. Navazuje na znalosti žáků ze základní školy. Strategie výuky spočívá ve výkladu dané látky a demonstraci na jednoduchých příkladech, které jsou známy z tisku, rozhlasu, televize a odborné literatury.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávací program vychází z okruhu Přírodovědné vzdělávání. Výuka tohoto předmětu směřuje k tomu, aby žáci uměli využívat poznatků v praktickém i odborném vzdělávání:

- **aplikovat získané poznatky v odborné složce vzdělávání, v odborné praxi, v budoucím životě,**
- **analyzovat problémy současnosti,**
- **vyhledávat a interpretovat získané teoretické poznatky v odborném textu,**
- **osvojit si terminologii,**
- **posoudit ekologické souvislosti, vliv činností člověka na životní prostředí a možnosti ochrany životního prostředí,**
- **prosazovat zdravý životní styl,**
- **v rámci výuky zdůrazňovat negativní důsledky kouření, alkoholismu, používání narkotik.**

Pojetí výuky (metody a formy)

Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva. Patří k nim výklad učiva, frontální práce učitele s žáky, diskuse, práce s odbornou literaturou, využívání audiovizuální techniky, prezentace učiva s využitím výukových programů, skupinové práce na zadaných úkolech, diskuse k zadaným referátům, odborné exkurze, diskuze s odborníky.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu (hodnocení aktivity, slovní hodnocení, ústní a písemné zkoušení, testy). Důraz je kladen na schopnost používání správné terminologie, logické uvažování, na porozumění učivu a uplatnění získaných znalostí v praxi. Součástí hodnocení je i přístup žáků k řešení aktuálních problémových úkolů a jejich schopnost aplikovat poznatky v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Občanské kompetence

- **nést odpovědnost za svůj život, zvládat řešení osobních a sociálních problémů,**
- **chápat význam životního prostředí pro dnešek a pro budoucnost.**

Komunikativní:

- **umět formulovat myšlenky srozumitelně a v souvislostech,**
- **používat správnou odbornou terminologii.**

Personální a sociální

- ovládat týmovou práci při realizaci společných pracovních činností,
- porozumět změnám ve společnosti, dokázat reagovat na změny ve společnosti,
- umět vyhodnocovat své výsledky práce.

Odborné kompetence

- řešit problémy, situace v oblasti životního prostředí v rámci své školy, bydliště, pracoviště,
- chránit životní prostředí,
- používat ochranných pracovních prostředků.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Člověk a životní prostředí (zásahy do přírody, zdroje energie a surovin, odpady, znečišťování prostředí),
- Člověk a digitální svět (práce s informacemi, analýza a řešení přírodovědných problémů).

Předmět má vazbu na další předměty:

- Fyzika (výroba energie, ochrana zdraví, ochranné pomůcky, ultrazvuk),
- Občanská nauka (chápání významu ekologie, ochrany a tvorby životního prostředí, rozvoj postojů k životnímu prostředí, vztah člověka a přírody),
- Tělesná výchova (význam aktivity a zdravého životního stylu, dodržování správné výživy).

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi, • vlastními slovy vyjádří základní vlastnosti živých soustav, • popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života, • charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly, • uvede základní skupiny organismů a dovede je porovnat, • objasní význam genetiky, • vysvětlí pojem otužování člověka, • vysvětlí pojem mutace, • vyjmenuje a vysvětlí základní životní podmínky, • popíše stavbu lidského těla, • vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav, • vysvětlí stav zdraví a nemoci, • vyjmenuje hlavní civilizační choroby, 	Základy biologie <ul style="list-style-type: none"> • vznik a vývoj života na Zemi • vlastnosti živých soustav • metabolismus, dráždivost, adaptace, evoluce Buňka <ul style="list-style-type: none"> • rostlinná a živočišná buňka Organismy <ul style="list-style-type: none"> • rozmanitost organismu a jejich charakteristika Genetika <ul style="list-style-type: none"> • dědičnost a proměnlivost organismů • adaptace na změnu podmínek • přizpůsobení organismu prostředí • mutace • životní podmínky Biologie člověka <ul style="list-style-type: none"> • stavba lidského těla • funkce orgánových soustav 	<ul style="list-style-type: none"> • 14

<p>jejich příčiny a prevenci,</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše, jaké faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí, • vysvětlí význam zdravé výživy, pohybových aktivit, • uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění, jejich prevenci a léčení, 	<p>Zdraví a nemoc</p> <ul style="list-style-type: none"> • složky zdraví • civilizační choroby • kouření, návykové látky • činitelů ovlivňující zdraví • životní prostředí a životní styl • pohybové aktivity • výživa a stravovací návyky • rizikové chování 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní ekologické pojmy, • charakterizuje abiotické a biotické podmínky života, • vysvětlí základní vztahy mezi organismy ve společenstvu, uvede příklad potravního řetězce a identifikuje v něm producenta a konzumenta, • popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického, • vysvětlí stavbu, funkce a typy světových ekosystémů, • charakterizuje různé typy krajín a její využití člověkem, 	<p>Ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní ekologické pojmy • potravní řetězce • stavba, funkce a typy ekosystémů • hlavní světové ekosystémy • koloběh látek v přírodě a tok energie • typy krajín • ekologické faktory prostředí • 	6
<ul style="list-style-type: none"> • popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody, • hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí, • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví, • 	<p>Člověk a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím • dopady činností člověka na životní prostředí 	2
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska obnovitelnosti, • posoudí vliv jejich využívání na prostředí, • vysvětlí pojmy obnovitelné a neobnovitelné zdroje energií, • popíše principy šetření energiemi • popíše nakládání s odpady 	<p>Zdroje energie a surovin</p> <ul style="list-style-type: none"> • přírodní zdroje energie a surovin • obnovitelné a neobnovitelné zdroje paliv a energie • alternativní zdroje energií • šetření energií • problematika odpadů 	5
<ul style="list-style-type: none"> • nakládá s ropnými a chemickými látkami podle zásad bezpečnosti, hygieny a ekologie, 	<p>Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> • ekologické zásady při práci s ropnými a chemickými látkami 	2
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní globální problémy, vysvětlí nástroje řešení, 	<p>Globální problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrana přírody a krajiny 	4

<ul style="list-style-type: none">• uvede příklady chráněných oblastí v ČR,• zdůvodní důležitost ochrany přírody,• uvede konkrétní situace,	<ul style="list-style-type: none">• nástroje společnosti na ochranu životního prostředí• zásady udržitelného rozvoje• odpovědnost jedince za ochranu a tvorbu životního prostředí	
---	---	--

6.6. Matematika

Obor vzdělání: **23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel**

Délka a forma vzdělávání: **3 roky, denní forma**

Celkový počet hodin: **160 (využita 1 hodina z časové rezervy ve 3. ročníku)**

Platnost: **od 1. 9. 2025**

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

- zprostředkovat žákům matematické poznatky, které jsou potřebné v odborném a dalším vzdělávání i praktickém životě,
- rozvíjet numerické dovednosti a návyky v návaznosti na základní školu,
- orientovat se v matematickém textu a porozumět zadání matematické úlohy,
- efektivně numericky počítat, používat a převádět běžně používané jednotky (délky, hmotnosti, času, objemu, povrchu, rovinného úhlu, rychlosti, měny apod.),
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě,
- umět vyhodnotit informace získané z různých zdrojů reálných situací – grafů, diagramů a tabulek,
- správně se matematicky vyjadřovat,
- zkoumat a řešit problémy,
- podílet se na rozvoji logického myšlení,
- přispívat k formování žádoucích rysů osobnosti žáků, jako je vytrvalost, houževnatost a kritičnost.

Charakteristika učiva

- obsahově navazuje na učivo matematiky základní školy a zaměřuje se na rozšiřování poznatků ve vybraných okruzích učiva:
 - číselné obory,
 - mocniny a odmocniny,
 - výrazy
 - rovnice a nerovnice,
 - funkce,
 - stereometrie,
 - statistika
 - pravděpodobnost
- učivo je členěno na složku základní (stěžejní): číselné obory, rovnice, planimetrie, stereometrie, která umožňuje zvládnout hlavní činnosti automechanika v praxi, a doplňkovou: mocniny a odmocniny, funkce, výrazy, statistika, pravděpodobnost, která povede k dalšímu profesnímu rozvoji žáka v následujícím období v kontinuitě s jeho sebevzděláváním podle stávajících potřeb praxe,
- z daných okruhů bude vycházet posílení logického myšlení, užití počítačové techniky při denní činnosti automechanika a schopnost žáka reagovat na proměnlivé požadavky současnosti operativním způsobem.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Při výuce matematiky by měli žáci získat důvěru ve vlastní schopnosti, najít vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti, posílit vlastnosti jako např. přesnost, houževnatost, důslednost, komunikativnost apod.

Pojetí výuky (metody a formy)

- vyučování probíhá ve třídě nebo v učebně ICT,
- při výkladu jsou používány vhodné modely a názorné pomůcky,
- propojení teorie a praxe formou aplikace matematické problematiky při dílenské činnosti, kde studenti prokáží svůj hlubší zájem o dílčí témata probíraného učiva ve vztahu k budoucí profesi,
- použití internetu a výukového softwaru při vlastní činnosti i při výuce,
- konzultace obtížných partií látky individuálně nebo prostřednictvím elektronické komunikace mezi žáky a pedagogem.

Hodnocení výsledků žáků

- jedenkrát za pololetí žák vypracuje složitější písemnou práci,
- každý měsíc jsou žákovy vědomosti prověřeny menší písemnou prací,
- hodnocení známkou s různým stupněm váhy,
- hodnocení činnosti studentů váhovou stupnicí umožňuje ovlivnit klasifikaci žáka v pozitivním slova smyslu při zohlednění jeho aktivity,
- důraz bude kladen zejména na:
 - numerické aplikace,
 - přesnost grafického projevu,
 - dovednosti řešit problémy,
 - dovednosti využívat informační technologie a pracovat s informacemi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- plně rozvíjí všechny matematické kompetence
- napomáhá k logickému řešení problémů,
- klade důraz na dovednost řešit problémy,
- napomáhá využívat informační technologie a pracovat s informacemi,
- vede k porozumění grafům, diagramům a tabulkám,
- formou slovních úloh pomáhá řešit některé okruhy průřezových témat Člověk a svět práce (mzda, daně ...) a Člověk a životní prostředí (ekonomické aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji ...).

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • provádí aritmetické operace v R; • porovnává reálná čísla; • používá různé zápisy reálného čísla; 	1. Operace s čísly <ul style="list-style-type: none"> • číselný obor R • aritmetické operace • číselných oborech R • různé zápisy reálného 	33

<ul style="list-style-type: none"> • určí řád reálného čísla; • zaokrouhlí reálné číslo; • znázorní reálné číslo na číselné ose; • provádí množinové operace s intervaly a jejich zakreslení na číselnou osu; • určí druhou a třetí mocninu a odmocninu pomocí kalkulátoru; • řeší praktické úlohy za použití trojčlenky a procentového počtu; • provádí početní výkony s mocninami s celočíselným mocnitelem; • orientuje se v základních pojmech a provádí výpočty finanční matematiky (změny cen zboží, směna peněz, úrok, úročení, spoření úvěry, splátka úvěrů); • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<p>čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> • intervaly, jejich průnik a sjednocení • užití trojčlenky a procentového počtu • mocniny a celočíselným mocnitelem • základy finanční matematiky 	
---	---	--

2. ročník – 66 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí operace s číselnými výrazy; • určí definiční obor lomeného výrazu; • provádí operace početní s mnohočleny a výrazy; • rozloží mnohočlen na součin a užívá vzorce pro druhou; • mocninu dvojkčlenu a rozdíl druhých mocnin; • interpretuje výrazy, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; 	<p>2. Výrazy a jejich úpravy</p> <ul style="list-style-type: none"> • číselné výrazy • mnohočleny • algebraické výrazy • vzorce pro druhou mocninu dvojkčlenu a rozdíl druhých mocnin • lomené výrazy • algebraické výrazy • definiční obor lomeného výrazu 	<p>20</p>
<ul style="list-style-type: none"> • řeší lineární rovnice a nerovnice o jedné neznámé v množině R; • vyjádří neznámou ze vzorce; • řeší soustavy lineární nerovnic o jedné neznámé; 	<p>3. Řešení rovnic a nerovnic v množině R</p> <ul style="list-style-type: none"> • úpravy rovnic • lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou 	<p>20</p>

<ul style="list-style-type: none"> • řeší soustavy lineárních rovnic o dvou neznámých; • užije řešení rovnic a jejich soustav k řešení reálných úloh; 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádření neznámé ze vzorce • rovnice s neznámou ve jmenovateli • soustavy lineárních rovnic a nerovnic • slovní úlohy 	
<ul style="list-style-type: none"> • užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka, úhel a jeho velikost; • sestrojí trojúhelník, různé druhy rovnoběžníků, lichoběžník; • řeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty; • graficky rozdělí úsečku v daném poměru; • graficky změní úsečku v daném poměru; • určí obvod a obsah kruhu; • určí vzájemnou polohu přímky a kružnice; • určí obvod a obsah složených rovinných útvarů; • užívá jednotky délky obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; 	<p>4. Planimetrie</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy • metrické vlastnosti rovinných útvarů • trojúhelník, jeho vlastnosti a konstrukce • Pythagorova věta a její užití • kružnice, kruh a jejich části • polohové vztahy rovinných útvarů • mnohoúhelníky, jejich obvod a obsah 	16
<ul style="list-style-type: none"> • užívá pojmy úhel a jeho velikost; • vyjádří poměr stran v pravoúhlém trojúhelníku pomocí goniometrických funkcí; • určí hodnoty $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\operatorname{tg} \alpha$ v intervalu $0^\circ < \alpha < 90^\circ$; • řeší praktické úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku; 	<p>5. Goniometrie a trigonometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> • goniometrické funkce $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\operatorname{tg} \alpha$ v intervalu $0^\circ < \alpha < 90^\circ$ • trigonometrie pravoúhlého trojúhelníka • slovní úlohy 	10

3. ročník – 61 hodin (využita jedna hodina z časové rezervy)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestrojí graf funkce; • určí, kdy funkce roste, klesá, je konstantní; • rozlišuje jednotlivé druhy 	<p>6. Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní pojmy: pojem funkce, definiční obor, obor • vlastnosti funkce • druhy funkcí: přímá a nepřímá úměrnost, lineární 	30

<p>funkcí, určí jejich definiční obor a obor hodnot;</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí průsečíky grafu funkce a osami souřadnic; • přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; • řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména; • ve vztahu k danému oboru vzdělání; 	<p>funkce, kvadratická funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy 	
<ul style="list-style-type: none"> • určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímkou a roviny, dvou rovin; • určuje vzdálenost bodů, přímek, a rovin; • rozlišuje základní tělesa (hranol, válec, jehlan, rotační kužel, koule) a vypočítá jejich povrch a objem; • aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách ve vztahu k danému oboru vzdělání; 	<p>7. Stereometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní polohové a metrické vztahy prostorových útvarů • tělesa a jejich sítě • výpočet objemů a povrchů těles • slovní úlohy 	18
<ul style="list-style-type: none"> • užívá pojmy: statistický soubor, znak, četnost, relativní četnost a aritmetický průměr; • porovnává soubory dat; • interpretuje údaje vyjádřené v diagramech, grafech a tabulkách • určí četnost a relativní četnost znaku 	<p>8. Práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> • statistický soubor • aritmetický průměr • četnost a relativní četnost znaku • statistická data v grafech a tabulkách 	7
<ul style="list-style-type: none"> • užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, náhodný jev, opačný jev, nemožný jev a jistý jev • určí pravděpodobnost náhodného jevu v jednoduchých případech 	<p>9. Pravděpodobnost v praktických úlohách</p> <ul style="list-style-type: none"> • náhodný pokus, výsledek, náhodného pokusu • náhodný jev, opačný jev, nemožný jev a jistý jev 	6

6.7. Tělesná výchova

Obor vzdělání: **23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel**

Délka a forma vzdělávání: **3 roky, denní forma**

Celkový počet hodin: **96**

Platnost: **od 1. 9. 2025**

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

- vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost,
- rozvinout a podpořit chování a postoje žáků ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví,
- vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, pohybové aktivity, stres, jednostranné činnosti, disharmonické mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví, důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, doplňcích výživy, hracích automatech, internetu aj.), proti ideálu tělesné krásy mladých lidí vnucovanému médiu a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu,
- v tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti,
- žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života,
- k čestné spolupráci při společných aktivitách a soutěžích,
- v tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybově nadaní, tak zdravotně oslabení žáci.

Charakteristika učiva

- obsah navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali na základní škole,
- oblast vzdělávání pro zdraví zahrnuje učivo potřebné k péči o zdraví a k ochraně člověka za mimořádných událostí,
- seznamuje s odbornou terminologií a využitím nových informačních technologií při sportovních aktivitách.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- preferovat takový způsob života, aby byly zdraví ohrožující návyky, činnosti a situace co nejvíce eliminovány,
- využívat pravidelné pohybové aktivity v denním režimu a k celoživotní péči o zdraví,
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž,
- usilovat o dosažení sportovní a pohybové gramotnosti,
- pociťovat radost a uspokojení z provádění tělesné činnosti,
- dosáhnout optimálního tělesného a pohybového rozvoje v rámci svých možností,
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu, při pohybových činnostech vůbec.
- Oblast vzdělávání pro zdraví zahrnuje jednak učivo potřebné k péči o vlastní zdraví, bezpečnému jednání v krizových situacích a za mimořádných událostí, poskytnutí neodkladné první pomoci, jednak učivo tělesné výchovy.

Pojetí výuky (metody a formy)

Výuka probíhá na různých specializovaných sportovištích a v dalších organizačních formách - kurzech sportovně – turistickém, sportovních dnech a v aktivitách mimoškolní výchovy.

Hodnocení výsledků žáků

- za změny k postojům a péči o své zdraví,

- v tělesné výchově za změnu ve vlastním výkonu – dovednosti, za zvládnutí konkrétního splnitelného cíle,
- za zájem o tělesnou výchovu a sport,
- za snahu prakticky využívat některé osvojené pohybové činnosti v denním režimu,
- za účast v soutěžích školy a její reprezentaci.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- získávat poznatky k celoživotní odpovědnosti za své zdraví, vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chránit, rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví,
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení,
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka,
- vyrovnávat nedostatek pohybu a kompenzovat jednostrannou tělesnou a duševní zátěž,
- dosáhnou optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností,
- kontrolovat a ovládat své jednání a dodržovat pravidla fair-play.
- Oblast vzdělávání pro zdraví zahrnuje jednak učivo potřebné k péči o vlastní zdraví, bezpečnému jednání v krizových situacích a za mimořádných událostí, poskytnutí neodkladné první pomoci, jednak učivo tělesné výchovy.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • předvede uplatnění naučené modelové situace při řešení konfliktů • vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví 	Péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> • zdraví, význam pohybu pro zdraví • činitelé ovlivňující zdraví, zdravý životní styl, návykové látky, alkohol, kouření • pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky • prevence úrazů a nemocí • mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama 	2
<ul style="list-style-type: none"> • volí sportovní vybavení – výstroj a výzbroj odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a udržuje je a ošetřuje • ovládá teoretické poznatky „význam pohybu pro zdraví“ a odborné názvosloví • komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené 	Tělesná výchova – teoretické poznatky <ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost a hygiena v TV, vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí • nástupy a hlášení • výzbroj a výstroj, její údržba • zásady sportovního tréninku • regenerace a kompenzace, 	průběžně ve všech ročních cích

<p>signály a používá vhodnou odbornou terminologii,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do organizace turnajů a soutěží, • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem, • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej, • uplatňuje zásady sportovního tréninku, • je schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy, • dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu, • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit 	<p>relaxace</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborné názvosloví • pravidla her a závodů • rozhodování • technika a taktika • prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti • záchrana a pomoc • zdroje informací 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje zásady atletického tréninku (úseky, běžecká abeceda, vrhačská abeceda) • rozhoduje, zapisuje a sleduje výkony jednotlivců, eventuálně štafet • vysvětlí nebezpečí užívání dopingu • zná atletickou terminologii 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • technika běhu v různých podmínkách, 100, 200, 400 m • startovní polohy • sprint na 100, 200, 400 m • vytrvalostní běh na 1500 m a 3 000 m. • běh v terénu • štafety, rozvoj všeobecné vytrvalosti, trojskok • skok daleký. hod oštěpem • vrh koulí z místa a vrhačská abeceda (váha dle věkové kategorie) • atletická abeceda 	14
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva • rozliší jednání fair play od nesportovního chování • komunikuje při pohybových činnostech • dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • ovládá pravidla jednotlivých her • zapojí se do organizace hry a turnaje • zapisuje do herního protokolu • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • drobné hry • sportovní hry • kopaná – abeceda kopané • košíková – systém hry, přihrávky, dribling, střelba, dvojtakt • florbal • házená 	13

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje techniku a základy taktiky u těchto her 		
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách, poskytuje záchranu a pomoc • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců • vybírá vhodná kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil vzhledem k požadavkům budoucího povolání • uplatňuje osvojené způsoby relaxace • kultivuje své tělesné a pohybové projevy 	<p>Gymnastika a tance</p> <ul style="list-style-type: none"> • cvičení s náčiním • cvičení na nářadí • akrobacie – kotouly vpřed a vzad, stoj na hlavě a na ruce • rytmická gymnastika – cvičení bez náčiní a s náčiním, kondiční a taneční programy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem 	2
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá překonávání překážek, zmírňování následků pádů • uplatňuje zásady sebeobranu 	<p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • pády – technika, přetahy, přetlaky • základní sebeobrana – vnější a horní kryt 	1
<ul style="list-style-type: none"> • předvede první pomoc, upozorní na nebezpečí číhající v přírodě, dodržuje zásady chování při pobytu v přírodě • chová se v přírodě ekologicky • využívá různých forem turistiky • volí vhodnou výstroj, dovede ji ošetřovat 	<p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava turistické akce • orientace v krajině • orientační běh • zásady chování a jednání v různém prostředí • životní prostředí jako činitel ovlivňující zdraví 	
<ul style="list-style-type: none"> • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy • poukáže na chybně a správně prováděné činnosti, analyzuje a zhodnotí kvalitu pohybové činnosti či výkonu • zjistí úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a koriguje si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji 	<p>Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • motorické testy • test všeobecné pohybové zdatnosti 	1
<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje, rozhoduje a sleduje výkony jednotlivců • soutěží podle pravidel fair play 	<p>Celoškolní soutěže</p> <ul style="list-style-type: none"> • kopaná, volejbal, košíková • hokejbal, florbal • atletika • stolní tenis 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> • 	<p>Reprezentace školy</p> <ul style="list-style-type: none"> • v soutěžích pořádaných ASSK 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> • předvede poskytnutí první pomoci sobě a jiným 	<p>První pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> • úrazy a náhlé zdravotní příhody • stavy bezprostředně ohrožující život 	průběžně

	<ul style="list-style-type: none"> • poranění při hromadném zasažení obyvatelstva 	
<ul style="list-style-type: none"> • umí zvolit vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení, rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a na základě sebehodnocení si zvolí z nabídky pohybových aktivit • na základě sebehodnocení se pokouší uplatnit v disciplínách, pro které má předpoklady 	Zdravotní tělesná výchova <ul style="list-style-type: none"> • speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení • pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pohyb v přírodě • kontraindikované pohybové aktivity 	průběžně

2. ročník – 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • uplatňuje naučené modelové situace k řešení konfliktů • vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví 	Péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> • vztah fyzického a duševního zdraví • duševní zdraví a rozvoj osobnosti • sociální dovednosti • rizikové chování, návykové látky, alkohol, kouření • rizikové faktory poškozující zdraví • práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu • zabezpečení v nemoci 	1
<ul style="list-style-type: none"> • volí sportovní vybavení – výstroj a výzbroj odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti), udržuje a ošetřuje je • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jedince, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví • dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky • dovede posoudit vliv médií a reklamy na životní styl jedince a na péči o své zdraví 	Tělesná výchova <ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost a hygiena v TV • nástupy a hlášení • pohybové dovednosti • tělesná cvičení pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá teoretické poznatky „význam 	Atletika	14

<p>pohybu pro zdraví", odborné názvosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost uplatňuje zásady atletického tréninku (úseky, běžecká abeceda, vrhačská abeceda) rozhoduje, zapisuje a sleduje výkony jednotlivců, eventuálně štafet vysvětlí nebezpečí užívání dopingu zná atletickou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> technika běhu v různých podmínkách, startovní polohy sprinty na 100, 200 a 400 m vytrvalostní běh na 1500 a 3000 m běh v terénu štafety, rozvoj všeobecné vytrvalosti skok daleký, trojskok, skok do výšky hod oštěpem vrh koulí a zádová technika (váha dle věkové kategorie) atletická abeceda 	
<ul style="list-style-type: none"> ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva rozlišuje jednání fair play od nespportovního chování komunikuje při pohybových činnostech dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii ovládá pravidla jednotlivých her zapojí se do organizace hry a turnaje, zapisuje do herního protokolu využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti uplatňuje techniku a základy taktiky u těchto her 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> drobné hry sportovní hry házená – systém hry a řízená hra kopaná – řízená hra košíková – přihrávky, dribling, střelba, dvojtakt a řízená hra florbal 	14
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách, záchrana a pomoc ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, vzhledem k požadavkům budoucího povolání uplatňuje osvojené způsoby relaxace 	<p>Gymnastika a tance</p> <ul style="list-style-type: none"> cvičení s náčiním akrobacie – přemet stranou šplh rytmická gymnastika – cvičení bez náčiní a s náčiním, kondiční programy cvičení s hudbou 	2
<ul style="list-style-type: none"> ovládá překonávání překážek a zmírňování následků pádů uplatňuje zásady jednání v situacích osobního ohrožení 	<p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> pády – technika, přetahy, přetlaky základní sebeobrana – spodní kryt 	1
<ul style="list-style-type: none"> ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti či výkonu 	<p>Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> motorické testy test všeobecné pohybové zdatnosti 	1

<ul style="list-style-type: none"> • zjistí úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a koriguje si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • dovede soutěžit podle pravidel fair play 	Celoškolní soutěže <ul style="list-style-type: none"> • kopaná, volejbal, košíková • hokejbal, florbal • atletika • stolní tenis 	průběžně
	Reprezentace školy v soutěžích pořádaných různými pořadateli	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá poskytnutí první pomoci sobě a jiným 	První pomoc <ul style="list-style-type: none"> • úrazy a náhlé zdravotní příhody • stavy bezprostředně ohrožující život 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • vyhýbá se pohybovým aktivitám, které by mohly zhoršit jeho zdravotní stav 	Zdravotní tělesná výchova <ul style="list-style-type: none"> • speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení • pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pohyb v přírodě • kontraindikované pohybové aktivity 	průběžně

3. ročník – 30 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu 	Péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> • odpovědnost za zdraví své i druhých • péče o veřejné zdraví v ČR • partnerské vztahy, lidská sexualita 	1
<ul style="list-style-type: none"> • volí sportovní vybavení – výstroj a výzbroj odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti), udržuje a ošetřuje je • ovládá teoretické poznatky „význam pohybu pro zdraví“, odborné názvosloví 	Tělesná výchova <ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost a hygiena v tělesné výchově • nástupy a hlášení 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje zásady atletického tréninku (úseky, běžecká abeceda, vrhačská abeceda) 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> • technika běhu v různých podmínkách, startovní polohy • sprinty na 100 a 400 m • vytrvalostní běh na 1500 a 3 000 	13

<ul style="list-style-type: none"> zná atletickou terminologii 	<p>m</p> <ul style="list-style-type: none"> běh v terénu rozvoj všeobecné vytrvalosti skok daleký, trojskok hod oštěpem běh na 4x100 m vrh koulí a zádová technika (váha podle věkové kategorie) atletická abeceda 	
<ul style="list-style-type: none"> ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva održuje jednání fair play komunikuje při pohybových činnostech održuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii ovládá pravidla jednotlivých her využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> drobné hry sportovní hry házená – systém hry a řízená hra kopaná – řízená hra košíková – přihrávky, dribling, střelba, dvojtakt a řízená hra florbal 	12
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách, záchrana a pomoc ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, vzhledem k požadavkům budoucího povolání uplatňuje osvojené způsoby relaxace je schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvoří pohybovou sestavu 	<p>Gymnastika a tance</p> <ul style="list-style-type: none"> cvičení s náčiním cvičení na nářadí akrobacie – přemet stranou, akrobacie – kotouly vpřed a vzad, stoj na hlavě šplh rytmická gymnastika – cvičení bez náčiní a s náčiním, kondiční a taneční programy cvičení s hudbou 	2
<ul style="list-style-type: none"> ovládá překonávání překážek, zmírňování následků pádů uplatňuje zásady jednání v situacích osobního ohrožení 	<p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> pády – technika, přetahy, přetlaky sebeobrana proti útoku 	1
<ul style="list-style-type: none"> ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti či výkonu dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji 	<p>Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> motorické testy test všeobecné zdatnosti 	1

<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje, rozhoduje a sleduje výkony jednotlivců • soutěží podle pravidel fair play 	Celoškolní soutěže <ul style="list-style-type: none"> • Kopaná, volejbal, košíková • Hokejbal, florbal • Atletika • Stolní tenis 	průběžně
	Reprezentace školy <ul style="list-style-type: none"> • v soutěžích pořádaných různými pořadateli 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> • předvede poskytnutí první pomoci sobě a jiným 	První pomoc <ul style="list-style-type: none"> • úrazy a náhlé zdravotní příhody • stavy bezprostředně ohrožující život 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	Zdravotní tělesná výchova <ul style="list-style-type: none"> • speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení • pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pohyb v přírodě • kontraindikované pohybové aktivity 	průběžně

6.8. Informatické vzdělávání

Obor vzdělání: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma

Celkový počet hodin: 96

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Charakteristika učiva

Seznamuje se základy informačních komunikačních technologií.

Umožňuje žákům využívat na uživatelské úrovni operační systém, základní kancelářský software a pracovat s dalším běžným aplikačním programovým vybavením (včetně specifického programového vybavení používaného v příslušném profesní oblasti).

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali navrhované i existující algoritmy, postupy nebo infromatická řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje infromatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S infromatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

Pojetí výuky (metody a formy)

- důraz je kladem na názornost výuky, tj. praktická práce s počítačem,
- preferovány budou problémové úlohy a jejich zpracovávání na počítači,
- vyučující opravuje práci žáků a dbá na správné návyky práce na počítači,
- při vyučování se třída bude dělit na skupiny tak, aby každý žák pracoval na počítači samostatně, pokud to bude možné,
- vyučování probíhá v odborné učebně vybavené počítači.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz na přesnost vyjadřování a správnost používání odborné terminologie. Po ukončení jednotlivých tematických celků vypracuje žák test (souhrnnou práci) na počítači, ve třetím ročníku žáci vypracují projekt na zadané téma.

Žáci budou hodnoceni na základě ústního i písemného zkoušení, přesnosti a věrohodnosti zpracování dokumentu v různých programech, při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností. Hodnocení bude v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,**
- **pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, učit se používat nové aplikace,**
- **komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace,**
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet,**
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,**
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.**

Dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: – uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se orientovat v jeho oboru; – posuzuje množství informace podle úbytku možností; interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů; – porovná různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace; – formuluje problém a požadavky na jeho	1. Data, informace a modelování – data a informace, interpretace dat; – informace a množství informace v datech; – chyby v datech; – kódování informací a dat; – záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; – datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video);	3

<p>řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model;</p> <p>– převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému;</p>	<p>– model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa);</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty, • běžně pracuje s tabulkovým procesorem a databází (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, matematické operace, základní funkce, tvorba jednoduchého grafu, příprava pro tisk, tisk) 	<p>2. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením</p> <ul style="list-style-type: none"> • textový procesor • tabulkový procesor • 	<p>20</p>
<p>– určí, zda je daný postup algoritmem; vysvětlí daný algoritmus, program;</p> <p>– rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému;</p> <p>– zobecní řešení pro širší třídu problémů; ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu;</p> <p>– hodnotí algoritmy podle různých hledisek porovná a vybere pro řešení problém ten nejvhodnější; vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska;</p> <p>– sestaví přehledný program v blokově orientovaném nebo textovém jazyce, program otestuje a optimalizuje;</p> <p>– používá základní programové konstrukce;</p>	<p>3. Tvorba, testování a provoz softwaru</p> <p>Návrh programu</p> <p>– zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení;</p> <p>– rozdělení problému na části, identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování;</p> <p>– pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, různé zápisy algoritmů;</p> <p>Tvorba a vývoj programu</p> <p>– zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk);</p> <p>– základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly);</p> <p>– volba nástroje podle zadání úlohy;</p> <p>– návrh programu;</p> <p>Testování programů</p> <p>– způsoby testování programu;</p> <p>– druhy chyb, chybové hlášky;</p> <p>Běh a provoz</p> <p>– verze programu, instalace a</p>	<p>10</p>

	aktualizace programu; – hlášení a evidence závad; – nápověda a licence programu;
--	--

2. ročník – 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí, co je informační systém a co je databáze a k čemu slouží; porovnává vybrané informační systémy z hlediska struktury a vzájemné provázanosti; uvede příklady informačních systémů ve svém oboru; – vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; – formuluje problém a požadavky na jeho řešení, specifikuje a stanoví požadavky na informační systém; – navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; – navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; – otestuje svoje řešení informačního systému se skupinou vybraných uživatelů, vyhodnotí výsledek testování, případně navrhne vylepšení, naplánuje kroky k plnému nasazení informačního systému do provozu, rozpozná chybový 	<p>4. Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> – informační systém – data, jejich struktura a vazby, definované procesy, role uživatelů; – informační systémy využívané v oboru; <p style="text-align: center;">Ukládání a zpracování dat</p> <ul style="list-style-type: none"> – tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda; – řazení a filtrování velkých dat, rozpoznávání vzorů v datech, vizualizace dat; <p style="text-align: center;">Vývoj informačního systému</p> <ul style="list-style-type: none"> – postup tvorby tabulky pro vlastní potřebu a pro potřeby týmu; <p>návrh tabulky, atributy, identifikátor, číselník;</p>	<p>10</p>

stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění;		
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • vytváří, upravuje a uchovává strukturované dokumenty, • běžně pracuje s tabulkovým procesorem a databází (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, matematické operace, základní funkce, tvorba jednoduchého grafu, příprava pro tisk, tisk) • vyjmenuje hlavní typy grafických formátů na základní úrovni, grafiku tvoří a upravuje 	5. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením <ul style="list-style-type: none"> • databáze • software pro práci s grafikou, digitální fotografie 	23

3. ročník – 30 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; – vysvětlí, jakým způsobem pracuje počítač s daty; – rozumí fungování hardwaru natolik, aby ho mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nový; – popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; – rozpozná různé druhy paměťových úložišť, nastavuje sdílení a zálohování dat; – na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; – efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; – porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; – rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; – identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad; 	6. Digitální technologie Hardware a software <ul style="list-style-type: none"> – zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; – současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; – připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; – souborový systém a paměťová úložiště; – zařízení s operačním systémem; – aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií); – zařízení s vestavěnými systémy; Počítačové sítě a síťové služby <ul style="list-style-type: none"> – typy, vlastnosti různých sítí, internet věci; – principy fungování webu a cloudových služeb; Bezpečnost v digitálním prostředí <ul style="list-style-type: none"> – způsoby útoků na technologie, 	10

<p>– chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost;</p> <p>– s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně;</p> <p>v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovací systémů (např. rabbit hole).</p>	<p>základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování);</p> <p>– sociotechnické metody útoku na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např.: práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat);</p> <p>– digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy;</p> <p>– digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií;</p> <p>sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje zásady efektivní prezentace • používá běžné základní a aplikační programové vybavení • pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti 	<p>5. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentace • sdílení a výměna dat, jejich import a export • další aplikační programové vybavení • ročníkový projekt 	<p>20</p>

6.9. *Ekonomika*

Obor vzdělání: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma

Celkový počet hodin: 64 (využity 4 hodiny z časové rezervy ve 3. ročníku)

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět Ekonomika má žáky seznámit s obsahem základních ekonomických pojmů, se základními ekonomickými vztahy a s ekonomickým prostředím, ve kterém se jako zaměstnanci nebo podnikatelé budou pohybovat.

Žáci rozumí podstatě podnikatelské činnosti a umí se správně orientovat v ekonomických souvislostech reálného života.

Žáci získají znalosti a dovednosti, které potřebují znát při zařazení do pracovního procesu, orientují se v právní úpravě podnikání v ČR i EU.

Charakteristika učiva

Žák se seznámí se základními ekonomickými pojmy a je schopný je správně používat. Žák pochopí základy tržní ekonomiky, působení trhu, nabídky a poptávky.

Učivo vede žáka k orientaci na trhu práce a v pracovně-právních vztazích. Žák chápe podstatu a cíl podnikání, orientuje se v různých formách podnikání.

Žák má přehled o základních podnikových činnostech, zná náležitosti základních účetních dokladů a dovede je vyhotovit. Orientuje se v oblasti daní ČR, v pojišťovnictví a bankovníctví.

Chápe současnou situaci na trhu práce a orientuje se v základních ekonomických souvislostech. Chápe podstatu mzdy, zdravotního a sociálního pojištění.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výukou ekonomie usilujeme o to, aby:

- si žák po osvojení teorie procvičil své znalosti na příkladových situacích a příkladech z praxe,
- se uměl orientovat na trhu práce,
- správně chápal hodnotu své kvalifikované pracovní síly,
- uměl zpracovat a vyhodnotit údaje z hospodářských vztahů.

Pojetí výuky (metody a formy)

- učivo je probíráno v dílčích celcích, které mají vždy určitý společný základ,
- při výuce se používají jak běžné výukové metody (výklad, rozhovor, práce s textem, práce s elektronickými informacemi), tak i samostatná práce žáků při řešení individuálních zadání a skupinová práce žáků,
- důležitou aktivizační výukovou metodou je diskuse,
- při výuce jsou používány jako vzory různé ekonomické a personální dokumentace (tiskopisy),
- žáci si vedou základní poznámky v sešitech (definice ekonomických pojmů, stručné citace zákonů, vysvětlivky),
- součástí výuky je návštěva úřadu práce.

Hodnocení výsledků žáků

- důležitým kritériem hodnocení jsou odborné vědomosti prokazované jak v ústním, tak v písemném projevu,
- další kritéria hodnocení jsou praktické úkoly (referáty, vyplňování formulářů, vyhledávání informací na internetu),
- hodnocení probíhá v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu,
- získané znalosti jsou využity při ústní závěrečné zkoušce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Předmět ekonomika:

- rozvíjí u žáka komunikační schopnosti, správně, věcně a srozumitelně se vyjadřovat jak v mluveném, tak v psaném projevu,
- učí žáka se prezentovat při oficiálních jednáních s úřady, s institucemi, se zaměstnavatelem,
- učí žáka poznat své dispozice, své přednosti a nedostatky, vnímat svou osobnost se snahou uplatnit se na trhu práce,
- učí žáka se aktivně zapojit do společnosti,
- učí žáka samostatně vyhledávat informace a aplikovat je na konkrétní problematiku,
- připravuje žáka na pracovní prostředí a požadavky, které vyplývají z pracovně-právních vztahů,
- připravuje žáka vést samostatně firmu.
- cílem obsahového okruhu je vybavit žáky základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě
- obsahový okruh není zpracován zvlášť pro jednotlivé obory vzdělání, ale tak, aby byl využitelný pro všechny obory vzdělání
- provázání na vlastní odbornost zajistí škola ve svém ŠVP a vyučující přímo ve výuce
- obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti ve verzi schválené v roce 2017
- standard finanční gramotnosti je dále naplňován ve společenskovedním vzdělávání a částečně i v matematickém vzdělávání
- obsahový okruh je propojen také s průřezovým tématem Člověk a svět práce

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky: • vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet: • na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu: • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období: • rozliší jednotlivé druhy nákladů a 	1. Podnikání <ul style="list-style-type: none"> • podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích • podnikatelský záměr • zakladatelský rozpočet • povinnosti podnikatele • trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena • náklady, výnosy, zisk/ztráta • mzda časová a úkolová a jejich 	22

<p>výnosů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypočítá výsledek hospodaření: • vypočítá čistou mzdu: • vysvětlí zásady daňové evidence: 	<p>výpočet</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady daňové evidence 	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v platebním styku a směni peníze podle kurzovního lístku: • vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory: • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu: • orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby: • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům: • charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění: 	<p>2. Finanční vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> • peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk • úroková míra, RPSN • pojištění, pojistné produkty • inflace • úvěrové produkty 	22
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství: • charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát: • provede jednoduchý výpočet daní: • vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob: • provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění: • vyhotoví a zkontroluje daňový doklad: 	<p>3. Daně</p> <ul style="list-style-type: none"> • státní rozpočet • daně a daňová soustava • výpočet daní • přiznání k dani • zdravotní pojištění • sociální pojištění • daňové a účetní doklady 	20

6.10. Strojírenská technologie

Obor vzdělání: **23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel**

Délka a forma vzdělávání: **3 roky, denní forma**

Celkový počet hodin: **33**

Platnost: **od 1. 9. 2025**

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Strojírenská technologie poskytuje žákům základní vědomosti o různých strojírenských materiálech a způsobech zkoušení jejich vlastností. Seznamuje žáky s prostředky, nástroji, stroji a metodami používanými při zpracování materiálů. Znalost strojírenské technologie usnadňuje pochopit a zvládnout další technické předměty v průběhu studia a je základem pro vzdělání každého kvalifikovaného dělníka ve strojírenství a příbuzných oborech.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu strojírenská technologie je složeno z přehledu nejdůležitějších strojírenských materiálů, jejich vlastností, použití, rozlišování a označování. V další části předmět podává rámcový přehled o technologiích zpracování strojírenských materiálů na polotovary a výrobky.

Zvládnutí tohoto učiva je nezbytné pro další navazující teoretické odborné strojírenské předměty a pro úspěšnou práci v odborném výcviku. Předmět využívá mezipředmětových vztahů, zejména s vyučovacím předměty fyzika, technická dokumentace, strojnictví, technologie oprav a odborný výcvik.

Směrování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Usilujeme o to, aby:

- **žáci kladli důraz a vnitřně se přesvědčili o důležitosti bezpečného používání materiálů, polotovarů, výrobků a jednotlivých technologiích při jejich zpracování,**
- **žáci volili dlouhodobě ekonomicky výhodné řešení při používání vhodných materiálů a technik zpracování,**
- **předmět vedl žáky k osvojení principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí při respektování bezpečnosti práce,**
- **žáci získali hlubší zájem o zvolený obor,**
- **získali úctu ke kvalitní práci a strojírenské tradici našeho státu.**

Pojetí výuky (metody a formy)

Předmět je vyučován teoreticky v 1. ročníku s roční hodinovou dotací 33 hodin. Jednotlivá témata jsou řazena tak, aby žáci nejdříve poznali různé druhy materiálů, jejich výrobu a vlastnosti a posléze s těmito materiály uměli pracovat při použití určitých technologií. Při výuce je využíváno učebnic, strojnických tabulek, modelů, reálných strojních součástí, počítačových animací, videoprogramů, nákresů, schémat a fotografií. Využíváme praktického zaměření předmětu pro motivaci žáků do studia tohoto i ostatních předmětů. Součástí výuky jsou i odborné exkurze do vybraných strojírenských provozů.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz na:

- **hloubku porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi,**
- **samostatnost žáků při poznávání materiálů a při navrhování použití vhodných technologií s ohledem na ekonomické, ekologické a bezpečnostní aspekty,**
- **přesnost vyjadřování a správnost používání odborné terminologie.**

Žáci budou hodnoceni na základě ústního i písemného zkoušení, při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacím procesu a k plnění studijních povinností.

Hodnocení bude v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- rozvíjí technické myšlení žáků,
- učí žáky odborně se vyjadřovat,
- dává žákům šanci obhajovat, formulovat a rozvíjet své myšlenky, názory a postoje,
- vede žáky k odpovědnosti za svou vlastní práci,
- podněcuje zájem žáků o nové technologie,
- vede je k osvojení principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí,
- dává možnost žákům efektivně se učit, dále se vzdělávat a využívat zkušeností,
- učí žáky samostatně vyhledávat informace z informačních zdrojů a aplikovat nalezené informace na konkrétní problematiku.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje používání různých technologií a získává o nich ucelený přehled, 	Úvod <ul style="list-style-type: none"> • úkoly strojírenské technologie, rozdělení technologie 	1
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé vlastnosti materiálů, • posoudí vhodnost použití různých materiálů podle jejich vlastností, 	Vlastnosti technických materiálů <ul style="list-style-type: none"> • fyzikální vlastnosti • chemické vlastnosti • mechanické vlastnosti • technologické vlastnosti 	2
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže popsat druhy zkoušek materiálů, • zná možnosti použití materiálů podle výsledků zkoušek, • volí vhodný druh defektoskopie, 	Zkoušení technických materiálů pro určení jejich vlastností <ul style="list-style-type: none"> • zkoušky mechanických vlastností • zkoušky technologické • zkoušky nedestruktivní 	5
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje základní suroviny pro výrobu surového železa, • rozeznává a určuje jednotlivé druhy konstrukčních, nástrojových a pomocných materiálů používaných ve strojírenství podle vzhledu a označení, • orientuje se v použití neželezných kovů, jejich vlastnostech a použití ve strojírenství, • pozná plasty a jejich rozdělení i použití, 	Druhy technických materiálů a jejich zpracování <ul style="list-style-type: none"> • výroba oceli a litin • značení tvářených litin • vlastnosti a značení ocelí na odlitky a litin • neželezné kovy • práškové materiály • plasty • paliva a maziva • těsnicí materiály • způsoby zpracování technických materiálů 	8
<ul style="list-style-type: none"> • zvolí vhodný způsob tepelného zpracování, • rozeznává jednotlivé struktury materiálů, 	Tepelné zpracování ocelí <ul style="list-style-type: none"> • význam a fyzikální základy tepelného zpracování ocelí • kalení a popouštění 	7

<ul style="list-style-type: none"> zná charakter materiálů v závislosti na teplotě, 	<ul style="list-style-type: none"> žhání chemicko-tepelné zpracování 	
<ul style="list-style-type: none"> popíše princip výroby odléváním, volí vhodný technologický postup při odlévání, 	Slévárenství <ul style="list-style-type: none"> možnosti výroby polotovarů litím základy slévárenské technologie 	2
<ul style="list-style-type: none"> volí způsob tváření podle typu součásti, rozeznává druhy tváření, posuzuje chování materiálu při tváření, 	Tváření kovů <ul style="list-style-type: none"> tváření kovů za tepla tváření kovů za studena 	3
<ul style="list-style-type: none"> volí vhodnou metodu pro nerozebíratelné spojování materiálů, stanovuje správné postupy při jednotlivém spojování materiálů, 	Svařování, pájení, lepení materiálů <ul style="list-style-type: none"> svařování tavné a tlakem pájení měkké a tvrdé lepení ve strojnictví 	4
<ul style="list-style-type: none"> stanovuje způsoby přípravy součástí před povrchovou úpravou, navrhne vhodnou povrchovou úpravu materiálu, popřípadě rozhoduje o použití vhodného prostředku pro protikorozi ochranu, 	Povrchové úpravy <ul style="list-style-type: none"> koroze kovů a slitin ochrana proti korozi 	1

6.11. Strojnictví

Obor vzdělání: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma

Celkový počet hodin: 66

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Strojnictví seznamuje žáky s významem, funkcí a charakteristikou základních strojních součástí a mechanismů a s možnostmi jejich použití. Nedílnou součástí je osvojení odborné terminologie a schopnost zvládnout práci s normami týkajícími se oblasti strojních součástí.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu patří mezi klíčové, na získané znalosti z tohoto předmětu navazují další odborné strojírenské předměty. Zvládnutí učiva tohoto okruhu je nezbytné také pro úspěšnou práci v odborném výcviku. Z tohoto důvodu je předmět zařazen do úvodu vzdělávání žáka. Žáci se nejprve seznámí s jednotlivými součástmi, poté s mechanismy a strojními celky.

Důraz je kladen především na zvládnutí správné terminologie strojních součástí, schopnost stanovit jejich účelné použití a schopnost práce s technickými normami týkajícími se normalizovaných strojních součástí.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Usilujeme o to, aby:

- žáci vnitřně přijali požadavky na bezpečné používání strojních součástí a aby bezpečnosti podřídili i jejich volbu nebo např. jejich údržbu,
- žáci volili ekonomicky výhodné řešení používáním vhodných strojních součástí nebo celků,
- přihlíželi v oblasti volby montáže nebo údržby k ekologii,
- volili takové řešení, které je výrobně nejméně náročné, a tudíž má nižší nároky na znečištění životního prostředí při respektování bezpečnosti práce, ekologie a spolehlivosti,
- získali úctu ke kvalitní práci a strojírenské tradici našeho státu.

Pojetí výuky (metody a formy)

Výuka je zaměřena teoreticky, praktický nácvik zacházení se strojními součástmi bude realizován v předmětu odborný výcvik. Největší důraz je kladen na názornost. Při výuce je využíváno reálných strojních součástí nebo celků, jejich modelů, počítačových animací nebo 3D modelů, nákresů a fotografií. Velký význam má také zvládnutí práce s normami strojních součástí. Využíváme praktického zaměření předmětu pro motivaci žáků do studia tohoto i ostatních technických předmětů.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz na:

- **hloubku porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi,**
- **samostatnost žáků při navrhování použití vhodných strojních součástí s ohledem na ekonomické, ekologické a bezpečnostní aspekty,**
- **přesnost vyjadřování a správnost používání odborné terminologie.**

Žáci budou hodnoceni na základě ústního i písemného zkoušení, při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacím procesu a k plnění studijních povinností. Hodnocení bude v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- rozvíjí technické myšlení žáků,
- učí žáky vymezovat problém a nalézat řešení, řešit problémové situace,
- dává žákům šance poznat své individuální schopnosti a omezení,
- vede žáky k odpovědnosti za svou vlastní práci,
- podněcuje zájem žáků o nové technologie,
- vede je k osvojení principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí,
- učí žáky samostatně vyhledávat informace z informačních zdrojů a aplikovat nalezené informace na konkrétní problematiku.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s výběry z norem, strojnickými tabulkami apod. a vyhledává údaje, potřebné pro 	Technická dokumentace <ul style="list-style-type: none"> • normy, výběry z norem • technologická dokumentace • servisní dokumentace 	1

efektivní práci s výkresovou a technologickou dokumentací	<ul style="list-style-type: none"> • další zdroje informací 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje druhy spojů a spojovací části, • stanovuje využitelnost spojovacích součástí pro spojování a pojišťování dílů a částí strojů, • rozlišuje rozebíratelné a nerozebíratelné spoje a jejich použití, 	<p>Spoje a spojovací součásti</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoje rozebíratelné • spoje nerozebíratelné • spojovací součásti 	14
<ul style="list-style-type: none"> • popíše a rozliší základní části strojů umožňující pohyb, • popíše konstrukci a funkci brzdových zařízení, • rozlišuje druhy převodů a mechanismů, popíše jejich složení, princip činnosti a možnost použití, • rozlišuje základní druhy potrubí a armatur používaných ve vozidle, • vyjmenuje a určí způsoby použití utěsnění • posuzuje způsoby uložení hřídelí a čepů a použití spojek. 	<p>Části strojů</p> <ul style="list-style-type: none"> • hřídele, čepy, spojky • ložiska • brzdy • převody a mechanismy • potrubí a armatury • utěsňování součástí a spojů 	18

2. ročník – 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
<ul style="list-style-type: none"> • popíše princip činnosti a rozlišuje stroje a zařízení pro manipulaci s břemeny, používá je a dodržuje základní zásady jejich obsluhy, 	Zdvihací, dopravní a manipulační stroje a zařízení	12
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní druhy pracovních strojů, definuje jejich význam, druhy, popíše princip činnosti a způsoby využití, 	<p>Pracovní stroje</p> <ul style="list-style-type: none"> • čerpadla • kompresory • dmychadla • vývěvy 	16
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní pohonné stroje a zařízení, definuje jejich účel, popíše princip činnosti a způsoby využití. 	<p>Hnací stroje, motory</p> <ul style="list-style-type: none"> • turbíny • spalovací motory 	5

6.12. Technická dokumentace

Obor vzdělání: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma

Celkový počet hodin: 99

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět seznamuje žáky s významem a funkcí technické dokumentace. Rozvíjí a upevňuje prostorovou představivost, obrazotvornost. Vytváří asociace mezi reálnými předměty a jejich technickým zobrazením. Nedílnou součástí je osvojení odborné terminologie a schopnost zvládnout práci s normami, technickou dokumentací, katalogy, schémata a dílenskými výkresy.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu patří mezi klíčové, na získané znalosti z tohoto předmětu navazují další odborné strojírenské předměty. Zvládnutí učiva tohoto okruhu je nezbytné také pro úspěšnou práci v odborném výcviku. Z tohoto důvodu je předmět zařazen do úvodu vzdělávání žáka. Žáci se nejprve seznámí s pravidly, způsoby zobrazování, kótování, poté s kreslením strojních součástí, čtením výkresů, samostatnou prací s technickou dokumentací.

Důraz je kladen především na zvládnutí správné terminologie, čtení výkresů a další technické dokumentace, účelné použití a schopnost práce s technickými normami týkajícími se normalizovaných strojních součástí.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Usilujeme o to, aby:

- **žáci uměli číst strojní výkresy a technickou dokumentaci a vážili si práce jiných,**
- **žáci volili ekonomicky výhodné řešení používáním vhodných strojních součástí nebo celků,**
- **volili takové řešení, které je výrobně nejméně náročné, a tudíž má nižší nároky na znečištění životního prostředí při respektování bezpečnosti práce, ekologie a spolehlivosti,**
- **získali úctu ke kvalitní práci a strojírenské tradici našeho státu.**

Pojetí výuky (metody a formy)

Výuka je zaměřena teoreticky, praktický nácvik zacházení s dílenskými výkresy bude realizován v předmětu odborný výcvik. Největší důraz je kladen na názornost. Při výuce jsou využívána geometrická tělesa, reálné strojní součásti nebo celky, jejich modely, počítačové animace, nákresy. Velký význam má také zvládnutí práce s normami strojních součástí, se schémata a výkresy. Využíváme praktického zaměření předmětu pro motivaci žáků do studia tohoto i ostatních technických předmětů.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz na:

- **hloubku porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi,**
- **samostatnost žáků při kreslení jednoduchých i složitějších strojních součástí, čtení výkresů, zjišťování tolerancí, drsností povrchů,**
- **přesnost vyjadřování a správnost používání odborné terminologie,**
- **přesnost a estetické zpracování vytvořené technické dokumentace.**

Žáci budou hodnoceni na základě ústního i písemného zkoušení a dále samostatných prací, při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacím procesu a k plnění

studijních povinností. Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- rozvíjí technické myšlení žáků,
- rozvíjí prostorovou představivost, obrazotvornost,
- učí žáky vymezovat problém a nalézat řešení, řešit problémové situace,
- dává žákům šance poznat své individuální schopnosti a omezení,
- vede žáky k odpovědnosti za svou vlastní práci,
- učí žáky samostatně vyhledávat informace z informačních zdrojů a aplikovat nalezené informace na konkrétní problematiku.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 49 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák <ul style="list-style-type: none"> • chápe význam technického kreslení, • pracuje s výběry norem • zná zásady a pravidla v technickém kreslení, • 	Normy, výběry z norem <ul style="list-style-type: none"> • technické normy; • druhy technických výkresů, druhy čar, technické písmo • měřítko zobrazení, formáty výkresů • popisné pole 	8
<ul style="list-style-type: none"> • chápe pravidla pravoúhlého promítání, • rozliší rozdíly mezi pravoúhlým promítáním, technickým zobrazením a kosoúhlým promítáním, • umí zobrazit pravoúhlým a technickým zobrazením jednoduchá i složitější tělesa, 	Pravoúhlé promítání <ul style="list-style-type: none"> • způsoby zobrazování • sdružené průměty a technické zobrazování • umístování obrazů • volba počtu obrazů 	9
<ul style="list-style-type: none"> • zná rozdíl mezi řezem a průřezem, • rozliší řez podélný, příčný, částečný, • zakreslí řez a průřez jednoduchých těles a strojních součástí, 	Řezy a průřezy <ul style="list-style-type: none"> • kreslení řezů a průřezů • označování řezů • druhy řezů 	4
<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam a nutnost přerušování obrazů a vynášení tvarových podobností, 	Vynesené tvarové podobnosti <ul style="list-style-type: none"> • vynesené tvarové podobnosti • přerušování obrazů 	2
<ul style="list-style-type: none"> • zná a chápe pravidla a význam kótování, • rozlišuje způsoby kótování, • okótuje různé tvary, úhly, jednoduchá tělesa, • umí kótování úkosu, kuželovitosti, 	Kótování <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy a pravidla • způsoby kótování tvarů • kótování sklonu – úkosu, kuželovitosti, jehlanovitosti 	4
<ul style="list-style-type: none"> • umí základní pojmy lícování, • zná geometrické tolerance, značky, 	Lícování a tolerance <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy uložení 	2

	<ul style="list-style-type: none"> • tolerování rozměrů, úhlů, tvarů 	
<ul style="list-style-type: none"> • zná předpisy týkající se úprav a jakosti povrchu, umístění značek na výkresech, • umí zakreslit značky drsností, 	Předepisování drsností povrchu <ul style="list-style-type: none"> • drsnost povrchu • předepisování úprav 	2
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá zásady zjednodušeného a schématického kreslení šroubů, závitů a dalších strojních součástí, jakož i nýtů, svarů, • dokáže číst jednoduché výkresy a schémata s těmito strojními součástmi, • umí se orientovat ve složitějších technických výkresech s pomocí učebnice, tabulek a návodů, 	Technické výkresy <ul style="list-style-type: none"> • kreslení šroubů, matic, závitů • kreslení dalších strojních součástí • čtení výkresů se strojními součástmi 	18

2. ročník – 50 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
<ul style="list-style-type: none"> • zná druhy technických výkresů, • rozlišuje rozdíly mezi způsoby promítání, • čte jednoduché výkresy, • kreslí jednoduché strojní součásti, 	Opakování 1. ročník <ul style="list-style-type: none"> • druhy technických výkresů • čtení technických výkresů • kreslení jednoduchých strojních součástí 	7
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s výběrem norem, strojnickými tabulkami apod., a vyhledává údaje potřebné pro efektivní práci, výkresovou a technologickou dokumentací, • vyhledává textové a grafické informace v servisních příručkách, 	Normy, výběry z norem <ul style="list-style-type: none"> • technická dokumentace • rozbory a čtení výkresů další technické dokumentace • servisní příručky 	13
<ul style="list-style-type: none"> • umí základní pojmy lícování, • zná geometrické tolerance a základní pojmy, • zvládá základní předpisy týkající se úprav jakostí povrchů, umístění značek na výkresech, • s použitím tabulek stanovuje dovolené úchytky, • vyčte z jednodušších výkresů součástí tvar, rozměry, dovolené úchytky, 	Tolerance a lícování, drsnost povrchu <ul style="list-style-type: none"> • tolerování rozměrů, • označování materiálů • předepisování jakosti povrchů 	11
<ul style="list-style-type: none"> • kreslí jednodušší normalizované strojní součásti, • kreslí ložiska, pružiny, osazené hřídele, 	Výkresy strojních součástí a sestavení <ul style="list-style-type: none"> • kreslení strojních součástí • kreslení ložisek, pružin.. 	12
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve schématech • čte montážní výkresy, elektrotechnická schémata, diagramy. 	Schémata <ul style="list-style-type: none"> • rozbory a čtení montážních výkresů, elektrotechnických 	4

	schémat a diagramů	
<ul style="list-style-type: none"> • čte výkresy jednodušších strojních skupin, vyčte z nich způsob spojení jednotlivých součástí, druh, velikost a počet spojovacích a jiných normalizovaných součástí apod. 	Technologická dokumentace <ul style="list-style-type: none"> • rozbor a čtení technologické dokumentace 	1
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává textové i grafické informace v servisních příručkách apod., 	Servisní dokumentace <ul style="list-style-type: none"> • orientace v servisních příručkách 	1
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává informace v dalších možných dostupných zdrojích 	Další zdroje informací	1

6.13. Technologie oprav

Obor vzdělání: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma

Celkový počet hodin: 33

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Technologie oprav seznamuje žáky s nástroji, základními technologickými postupy a bezpečností práce při ručním zpracování kovů a plastů, měření a orýsování, obrábění, měkkém pájení a lepení. Ve všech těchto oblastech je kladen důraz na osvojení odborné terminologie.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu patří mezi klíčové, navazuje na znalosti získané z dalších odborných předmětů. Zvládnutí učiva tohoto předmětu je nezbytné také pro úspěšnou práci v odborném výcviku, který na tyto teoretické znalosti úzce navazuje. Žáci se nejprve seznámí s měřením a orýsováním, dále pak s jednotlivými operacemi ručního zpracování kovů. Tím získávají nejen základní znalosti a dovednosti, ale i potřebný vztah k přesnosti a důslednosti.

Důraz je kladen především na správnou volbu nástrojů, technologického postupu a v případě diagnostiky i na metody a vyhodnocení výsledků.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Usilujeme o to, aby:

- **žáci vnitřně přijali požadavky na přesnost, důslednost, kvalitu práce a bezpečnost práce při všech způsobech zpracování technických materiálů, svařování a montážních pracích,**
- **volili ekonomicky výhodné řešení používáním vhodných technologických postupů, materiálů a renovací součástí,**
- **přihlíželi v oblasti volby montáže nebo údržby k ekologii,**

- volili takové řešení, které je výrobně nejméně náročné, a tudíž má nižší nároky na znečištění životního prostředí při respektování bezpečnosti práce, ekologie a spolehlivosti,
- získali úctu ke kvalitní práci a strojírenské tradici našeho státu.

Pojetí výuky (metody a formy)

Výuka je zaměřena teoreticky, praktický nácvik jednotlivých operací bude realizován v předmětu odborný výcvik. Proto je největší důraz kladen na koordinaci výuky v obou předmětech tak, aby žáci přicházeli na odborný výcvik teoreticky připraveni. Při výuce je vhodné využívat reálných nástrojů, přípravků nebo celků, jejich modelů, počítačových animací nebo 3D modelů, nákresů a fotografií. Velký význam má také práce s firemní literaturou, katalogy a v neposlední míře s učebnicí. Využíváme praktického zaměření předmětu pro motivaci žáků do studia tohoto i ostatních technických předmětů.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz na:

- hloubku porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi,
- samostatnost žáků při navrhování použití vhodných nástrojů, technologických postupů a technologických podmínek s ohledem na ekonomické, ekologické a bezpečnostní aspekty,
- přesnost vyjadřování a správnost používání odborné terminologie.

Žáci budou hodnoceni na základě ústního i písemného zkoušení, při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností. Hodnocení bude v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- rozvíjí technické myšlení žáků,
- učí žáky vymezovat problém a nalézat řešení, řešit problémové situace,
- dává žákům šance poznat své individuální schopnosti a omezení,
- vede žáky k odpovědnosti za svou vlastní práci,
- podněcuje zájem žáků o nové technologie,
- vede je k osvojení principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí,
- učí žáky samostatně vyhledávat informace z informačních zdrojů a aplikovat nalezené informace na konkrétní problematiku.
-

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní operace ručního zpracování kovů a technických materiálů • využívá obecných poznatků, pojmů a pravidel při řešení úkolů v oblasti zpracování kovů 	Ruční zpracování kovů a technických materiálů <ul style="list-style-type: none"> • odborná terminologie • měření a orýsování • základní způsoby ručního zpracování technických materiálů (pilování, řezání, stříhání, 	25

<ul style="list-style-type: none"> • popíše metody přesného měření, způsoby orýsování podle technického výkresu • volí technologický postup ručního zpracování kovů, vhodné nástroje, pomůcky a měřidla • rozhodne způsob dělení materiálu • vysvětlí rozdíly při úpravě dosedacích ploch • popíše druhy lepidel a tmelů a vysvětlí pracovní postup jejich aplikace • objasní možnosti ulehčení práce pomocí ručního mechanizovaného nářadí 	<p>rovnání, ohýbání, sekání, probíjení, nýtování, vrtání, řezání závitů, vyhrubování, vystružování a zahlubování)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaškrabávání, lapování, zabrušování • lepení, tmelení • měkké pájení • ruční mechanizované nářadí 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základy toleranční soustavy ISO, pojmy • orientuje se ve strojnických tabulkách • určí druh uložení 	<p>Lícování a přesná měřidla</p> <ul style="list-style-type: none"> • soustava jednotné díry, jednotné hřídele • jednotná soustava tolerancí a uložení ISO • druhy uložení, výpočty, tabulky 	8

2. ročník – 83 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí problematiku svařování elektrickým obloukem a plamenem, řezání kyslíkem • připravuje se k provádění svářečských prací v uvedeném rozsahu • provádí zkoušky svarových spojů vizuální, rozlomením 	<p>Svařování</p> <ul style="list-style-type: none"> • svařování elektrickým obloukem (podle osnov ZK 111 W 01 nebo ZK 135 W 01) • svařování plamenem a řezání kyslíkem (podle osnov ZK 311 W 01) 	60
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí problematiku měkkého a tvrdého pájení a objasní pracovní postupy 	<p>Pájení</p> <ul style="list-style-type: none"> • pájení naměkko • pájení natvrdo (podle osnov ZP 311 8 W 31 – zaučení) 	3
<ul style="list-style-type: none"> • posuzuje použitelnost jednotlivých metod strojního obrábění materiálů vzhledem k zadanému úkolu • stanoví základní pracovní podmínky (řezné podmínky, pracovní nástroje, upnutí nástrojů a obrobků apod.) a tolerance pro obrábění • volí postup obrábění při výrobě jednoduchého výrobku 	<p>Strojní obrábění</p> <ul style="list-style-type: none"> • teorie strojního obrábění • základní operace strojního obrábění (soustružení, vrtání, frézování, hoblování, obrážení, broušení, řezání, výroba závitů a ozubení) • nástroje strojního obrábění, materiály, řezné podmínky • automatizace obrábění 	11

<ul style="list-style-type: none"> • volí měřidla a postup měření podle požadované přesnosti 		
<ul style="list-style-type: none"> • popíše způsoby ohřevu materiálu, vhodné teploty • volí vhodné pomůcky pro tváření za tepla • objasní postupy práce při ručním kování • popíše činnost zařízení pro strojní tváření kovů 	Tváření za tepla <ul style="list-style-type: none"> • pomůcky a zařízení pro ruční tváření kovů za tepla • ohřev a ochlazování materiálů • základní kovářské práce, výroba náradí ručním kováním • strojní tváření kovů za tepla 	3
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné nářadí pro montážní a demontážní práce • objasní způsoby práce s přípravky (stahováky, montážní přípravky, zvedáky) • vysvětlí postupy při demontáži a montáži ložisek, zásady pro lisování • popíše kontrolu předepsaných poloh při montáži převodů • volí vhodný způsob demontáže součástí, vhodné nářadí • vysvětlí způsoby třídění demontovaných součástí 	Montážní práce <ul style="list-style-type: none"> • druhy montážního náradí a přípravků, vhodná volba, použití zvedáků • montáže a demontáže šroubových, klínových a perových spojení • montáže kluzných a valivých ložisek • montáže a demontáže převodů 	4
<ul style="list-style-type: none"> • popíše postupy při předávání a přebírání stroje do opravy, při dlouhodobém uskladnění stroje • vybere vhodný způsob renovace součástí 	Renovace součástí <ul style="list-style-type: none"> • postup při opravě stroje, třídění součástí • volba vhodné metody renovace • renovace součástí na opravný rozměr • renovace součástí na původní rozměr • renovace deformovaných součástí • renovace součástí s lomy a trhlinami 	2

3. ročník – 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
---------------------	-------	------

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní části spalovacího motoru, možné poruchy a opotřebení, jejich kontrolu, možnosti opravy poškozených částí popíše zásady demontáže a montáže vybraných částí motoru 	<p>Oprava motoru</p> <ul style="list-style-type: none"> hlava motoru blok motoru, válce klikový mechanismus rozvodový mechanismus montáže 	6
<ul style="list-style-type: none"> objasní základy údržby jednotlivých soustav a příslušenství, nakreslí jejich schéma popíše a vysvětlí činnost jednotlivých soustav a příslušenství motoru vysvětlí možnosti kontroly funkce a následné seřízení částí soustav motoru nakreslí schéma zapalovací soustavy, popíše její kontrolu a seřízení 	<p>Oprava příslušenství motoru</p> <ul style="list-style-type: none"> čističe vzduchu, turbokompresor kapalinové chlazení motoru vzduchové chlazení motoru mazací soustava motoru palivová soustava vznětového motoru palivová soustava zážehového motoru zapalovací soustava 	12
<ul style="list-style-type: none"> nakreslí schéma spojky, násobiče kroučícího momentu, vysvětlí údržbu, možné závady, jejich opravu a seřízení popíše možné poruchy a opotřebení převodů, zásady údržby oprav a seřízení nakreslí a popíše schéma jednoduché převodovky, rozvodovky, diferenciálu a koncových převodů 	<p>Oprava převodů</p> <ul style="list-style-type: none"> spojka jednoúčelová, dvojúčelová násobič kroučícího momentu hlavní a přídatná převodovka rozvodovka a koncové převody vývodová hřídel - volba otáček hydrostatický převod otevřený hydrostatický převod uzavřený hydrodynamický převod 	8
<ul style="list-style-type: none"> popíše druhy a části brzdových soustav, způsoby ovládání, možné poruchy, jejich kontrolu a následné opravy a seřízení rozlišuje způsoby řízení kolových a pásových vozidel, vysvětlí kontrolu geometrie náprav a seřízení popíše druhy a části pérování, poruchy a způsob jejich odstranění 	<p>Oprava podvozku</p> <ul style="list-style-type: none"> brzdící ústrojí (mechanické, kapalinové, vzduchové) řídící ústrojí kolových traktorů řídící ústrojí pásových traktorů tlumiče a pérování 	10
<ul style="list-style-type: none"> popíše zdroje elektrického proudu motorových vozidel, jejich rozdíly a použití vysvětlí zásady údržby zdrojů a možné opravy popíše regulátory napětí, princip jejich činnosti a seřízení objasní rozdíly mezi spouštěči spalovacích motorů, popíše projevy závad a možné odstranění 	<p>Oprava elektroinstalace</p> <ul style="list-style-type: none"> zdroje el. energie regulátory napětí spouštěče spínače, zásuvky, osvětlení 	8

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní zapojení ostatních elektrických spotřebičů, možnosti zapojení a jištění elektrických obvodů 		
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní způsoby oprav, renovací a seřízení částí strojů a nářadí na zpracování půdy popíše základní principy údržby, oprav a seřízení strojů na setí a sázení plodin a rozmetání hnojiv popíše základní principy údržby, oprav a seřízení strojů na sklizeň plodin 	<p>Oprava vybraných částí zemědělských strojů</p> <ul style="list-style-type: none"> stroje na zpracování půdy secí a sázecí stroje rozmetací ústrojí sběrací ústrojí řezací ústrojí mláticí ústrojí vázací ústrojí ořezávací ústrojí vyorávací ústrojí 	10
<ul style="list-style-type: none"> objasní správný způsob používání zařízení živočišné výroby v souvislosti s možným vznikem poruch a následné způsoby oprav vysvětlí zásady bezpečnosti práce při obsluze elektrického ohradníku a jeho instalaci zdůrazní způsob zacházení se zvířaty při opravách zařízení živočišné výroby 	<p>Oprava zařízení v živočišné výrobě</p> <ul style="list-style-type: none"> dojící stroje stroje pro dopravu kapalin dopravníky stroje pro přípravu krmiv elektrické ohradníky 	6

6.14. Elektrotechnika

Obor vzdělání: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma

Celkový počet hodin: 96 (využita 1 hodina z časové rezervy ve 3. ročníku)

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu je vybavit žáky teoretickými znalostmi a praktickými dovednostmi při odstraňování drobných závad a zapojování jednodušších obvodů a součástek, měření základních elektrických veličin a ověření těchto hodnot výpočtem. Obsah výuky spoluvytváří základy obecně technického myšlení, napomáhá k rozvíjení samostatného logického myšlení, výchově k zodpovědnosti, přesnosti, pořádku, pečlivosti a k pracovní kázní. Vede k dodržování zásad bezpečné práce při obsluze elektrických zařízení, k prevenci při úrazech elektrickým proudem a uhašení požáru elektrických zařízení vhodnými hasebními prostředky

Výukovým cílem je, vedle základních znalostí z elektrotechniky, naučit žáka:

- rozlišovat elektrotechnické části motorového vozidla a jejich zapojení do obvodu,
- orientaci v elektrotechnické provozní dokumentaci,
- měřit elektrotechnické veličiny, používat vhodné přístroje a nastavení,
- využívat elektrotechnické zákony a jejich aplikace ve výpočtech,
- rozumět elektrotechnickým materiálům, znát součástky s pochopením jejich účelu,
- předcházet úrazům elektrickým proudem a poskytnout první pomoc při úrazu.

Charakteristika učiva

Učební osnova předmětu elektrotechnika je složena z dílčích témat oboru elektrotechniky tak, aby odpovídala profilu absolventa v oboru mechanik opravář motorových vozidel. Elektrotechnika navazuje na základní znalosti poskytnuté ve fyzice, které zde prohlubuje a aplikuje na zařízení v motorových vozidlech.

Hlavní zaměření učiva je na následující témata:

- elektrický proud, napětí, odpor, kapacita, vlastní indukčnost, výkon, účinnost
- základní elektrotechnické materiály a součásti elektrických obvodů,
- akumulátory (konstrukce, chemické procesy, nabíjení a vybíjení, údržba, bezpečnost práce),
- dynamo (konstrukce, vznik napětí a proudu, princip komutace a regulace),
- alternátory (konstrukce, vznik napětí a proudu, funkce usměrňovače, regulátoru a kontrola alternátoru ve vozidle),
- stejnosměrné elektromotory,
- zapalovací soustava, druhy zapalování včetně polovodičových,
- spouštěcí soustava (účel a druhy spouštěčů, konstrukce, principy činnosti, opravy a údržba),

- osvětlovací a návěstní zařízení (druhy, zdroje světla, druhy světlometů, zapojení a seřízení světlometů),
- elektrická instalace (dimenzování vodičů, jištění obvodů, schéma zapojení obvodů, svorkovnice, zásuvky, odrušování vozidla),
- ostatní elektrická zařízení (stěrače skel, topení a klimatizace, palubní přístroje),
- komfortní elektronika (elektrické ovládání oken, sedadel, zrcátek, bezpečnostní systém, navigační systém, ABS, rozhlasové a přehrávací zařízení),
- hybridní a elektrické motorové systémy.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka je zaměřena na teoretické zvládnutí učiva včetně praxí ověřených postupů řešení jednotlivých oblastí elektrotechniky motorových vozidel. Praktický nácvik je realizován v předmětu odborný výcvik.

Výuka žáka vede k osobní odpovědnosti, k zvýšené soustředěnosti a pozornosti, k vysoké přesnosti, kvalitě práce a pracovní kázní. Vytváří základy obecně technického myšlení a rozvíjí samostatné logické myšlení.

- učí žáky vymezovat problém a nalézat řešení, řešit složité situace,
- dává žákům šance poznat své individuální schopnosti a omezení,
- učí žáky samostatně vyhledávat informace z informačních zdrojů a aplikovat nalezené informace na konkrétní řešení úkolů v elektrických obvodech motorového vozidla,
- vede žáky k osvojení principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí,
- podněcuje žáka k hlubšímu zájmu o zvolený obor a případnému pokračování ve studiu.

Pojetí výuky (metody a formy)

Forma studia je denní, tříletá, rozložená do druhého a třetího ročníku s celkovým objemem 96 výukových hodin. Ve druhém ročníku je 50 a ve třetím 46 tematicky zaměřených výukových hodin s využitím volných hodin k procvičování okruhů a ověřování znalostí žáků. V třetím ročníku se počítá s těmito hodinami k intenzivní přípravě na závěrečné zkoušky.

- výuka bude probíhat ve třídě s možností práce ve skupinách,
- ve výuce budou využity modely, pomůcky, schémata a audiovizuální technika,
- během výuky žáci absolvují nejméně jednu odbornou exkurzi do výrobních nebo opravárenských pracovišť automobilového průmyslu.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení výsledků žáků je kladen důraz na:

- hloubku porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi, argumentovat, diskutovat k tématům,
- správnou orientaci, přesnost vyjadřování a používání odborné terminologie,
- samostatnost žáků při hledání správných postupů řešení elektrotechnických úkolů s ohledem na ekonomické, ekologické a bezpečnostní požadavky.

V hodnocení budou uplatňovány následující formy:

- ústní zkoušení (prověření znalostí, diskusní formou při výuce na dané téma),
- písemná zkouška (shrnutí učiva za pololetí, dílčí shrnutí k jednotlivým tématům),
- součástí hodnocení bude i aktivita, přístup a zájem žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Výuka předmětu elektrotechnika má interdisciplinární charakter s úzkou provázaností na předměty automobily, opravárenství a diagnostika a informatika. Z všeobecně vzdělávacích předmětů má velký význam matematika, fyzika a technická dokumentace, ale též ekonomika, výuka českého jazyka a cizích jazyků. Výuka elektrotechniky začíná až od druhého ročníku, kdy už lze navázat na výuku základů fyziky, tedy i na informace o elektřině a magnetismu z prvního ročníku.

Aplikace průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti – schopnost komunikovat, zajímat se o společenské dění a zaujmout osobní svobodný názor podložený praktickou zkušeností, využívat příkladů zejména se zaměřením na motorová vozidla.

Člověk a životní prostředí – vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí.

Člověk a svět práce - rozvoj sociálně komunikativních a personálních kompetencí žáků, orientace v pracovních právních vztazích, formách podnikání, trhu práce, významu vzdělání, schopnosti osobní prezentace při uzavírání pracovních smluv.

Člověk a digitální svět - experimentální činnosti a jejich prezentace, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník – 50 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod
Žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje a používá základní elektrické veličiny, jednotky a elektrotechnické značky; používá správné názvosloví užívané v elektrotechnice s vazbou na automobilový provoz a opravy; rozeznává základní elektrotechnické materiály (vodiče, nevodiče, polovodiče); vyhledává údaje v tabulkách a odborné literatuře; dodržuje zásady bezpečnosti práce na zařízeních pod bezpečným napětím; poskytuje první pomoc při úrazu elektrickým proudem; používá vhodné hasební prostředky při požáru způsobeným elektrickým zařízením; 	1. Základy elektrotechniky <ul style="list-style-type: none"> napětí, proud, odpor, kapacita, vlastní indukčnost, Ohmův zákon, elektrický výkon a práce, účinnost, síla působící na vodič s proudem, elektromagnetická indukce, vlastní indukce, rezistor, kondenzátor, cívka, vedení proudu kapalinou vodiče materiály pro zvláštní účel polovodiče izolanty poskytnutí pomoci při úrazu elektrickým proudem hasební prostředky vhodné pro elektrické zařízení 	14
<ul style="list-style-type: none"> obsluhuje měřicí přístroje a měří elektrické veličiny; 	2. Elektrické měřicí přístroje <ul style="list-style-type: none"> měřené elektrické veličiny parametry měření rozdělení přístrojů práce s multimetrem a osciloskopem 	4

<ul style="list-style-type: none"> • čte, rozlišuje a používá elektrotechnická schémata a zapojení elektrické výstroje obsažená v technické dokumentaci vozidel; 	3. Elektrotechnická schémata <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy a principy tvorby elektrotechnických schémat • druhy schémat • základní elektrotechnické značky 	4
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé části v sestavě palubní sítě, datovou sběrnici a charakterizuje její využití; • vyjmenuje druhy a použití vodičů; • kontroluje a vyměňuje pojistky a relé dle dokumentace; • provádí jednoduché ošetření a opravy; • popíše principy a charakterizuje způsoby odrušení vozidel; 	4. Palubní síť vozidla <ul style="list-style-type: none"> • rozložení palubní sítě • vodiče • spínače • pojistkové a reléové boxy • datové sběrnice 	7
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zdroje elektrického proudu a napětí v motorových vozidlech; • popíše principy činnosti zdrojů elektrické energie, jejich konstrukci, činnost, příčiny poruch a jejich odstranění a základní způsoby údržby a seřízení; • zapojuje zdroje elektrického napětí a proudu a základní elektrotechnické zařízení do obvodu; • rozumí značení akumulátoru; 	5. Zdroje elektrické energie silničních motorových vozidel <ul style="list-style-type: none"> • dynamo - zapojení, hlavní části, princip činnosti, konstrukce, údržba a opravy • alternátor - zapojení, hlavní části, princip činnosti, konstrukce, funkce diodového můstku, údržba a opravy • regulace napětí • rozdělení akumulátorů • olověné akumulátory - zapojení, hlavní části, princip činnosti, konstrukce, údržba a opravy • bezúdržbové akumulátory 	15
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná druhy, konstrukci a popíše princip činnosti spouštěčů; • zná účel a podmínky kladené na spouštěče; • vysvětlí funkci hlavních částí spouštěčů; 	6. Spouštěče <ul style="list-style-type: none"> • elektromotory • druhy spouštěčů • účel a hlavní části • spouštěč s výsuvným pastorkem • spouštěč systému BENDIX • spouštěč s výsuvnou kotvou 	6

3. ročník – 46 hodin (využita 1 hodina z časové rezervy ve 3. ročníku)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod
<ul style="list-style-type: none"> • zapojuje spouštěcí soustavy, provádí základní opravy, údržbu, ošetření a kontrolu; 	<ul style="list-style-type: none"> • 6. Spouštěče (dokončení) • další typy spouštěčů • údržba a opravy spouštěčů 	3

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé druhy používaného zapalování, popíše jejich konstrukci a princip činnosti; • zapojuje jednotlivé prvky zapalování do obvodu; • rozpozná příčiny závad zapalování; • provádí kontrolu, údržbu a odstraňuje jednoduché závady; • charakterizuje základní druhy snímačů a akčních členů vstřikování, popíše jejich konstrukci a princip činnosti; • zapojuje jednotlivé elektrické prvky vstřikování do obvodu; • rozpozná příčiny elektrických závad vstřikování; • provádí kontrolu, údržbu a odstraňuje jednoduché závady; • dodržuje stanovený postup podle dílenské dokumentace; 	7. Řízení zážehového motoru <ul style="list-style-type: none"> • zapalování • - bateriové • - magnetoelektrické • - polovodičové typy • vstřikování paliva • snímače • akční členy • zapalovací svíčky 	14
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní druhy snímačů a akčních členů vstřikování, popíše jejich konstrukci a princip činnosti; • zapojuje jednotlivé elektrické prvky do obvodu; • rozpozná jednoduché příčiny elektrických závad vstřikování; • provádí kontrolu, údržbu a odstraňuje jednoduché závady; • dodržuje stanovený postup podle dílenské dokumentace; 	8. Řízení vznětového motoru <ul style="list-style-type: none"> • vstřikování paliva • snímače • akční členy • žhavení 	5
<ul style="list-style-type: none"> • zná základní fotometrické veličiny; • rozlišuje jednotlivé typy a druhy světlometů; • popíše konstrukci a princip činnosti stěrače a ostříkovače, provede jejich výměnu; • popíše princip činnosti centrálního zamykání vozidla; • vyměňuje a seřizuje mechanismy otevírání a nastavování oken, zrcátek, sedadel apod.; 	9. Osvětlovací, signalizační a stírací soustava <ul style="list-style-type: none"> • fotometrické veličiny • osvětlovací soustava • signalizační soustava • stěrače • informační palubní přístroje 	7
<ul style="list-style-type: none"> • popíše konstrukci a princip činnosti vytápěcího a klimatizačního zařízení; • popíše systém bezpečnostního zařízení proti zcizení a funkci imobilizéru; • vysvětlí funkci navigačního systému, zná systémy ABS a ASR; 	10. Komfortní systémy <ul style="list-style-type: none"> • topná a klimatizační zařízení • bezpečnostní zařízení • pomocné prvky ovládání • multimediální zařízení 	4

• provádí servis a opravy;		
• popíše elektroniku podvozku a převodových ústrojí; • diagnostikuje jednoduché závady; • vyměňuje jednotlivé komponenty elektroniky podvozku vozidla a převodového ústrojí;	11. Elektronika podvozku a převodových ústrojí • elektronika podvozku • elektronika převodového ústrojí	2
• popíše základní použití speciálních elektrických a elektronických zařízení daného alternativního pohonu vozidel;	12. Hybridní vozidla	2
• popíše základní použití speciálních elektrických a elektronických zařízení vozidel na alternativní paliva;	13. Vozidla na alternativní paliva	2
• popíše použití speciálních elektrických a elektronických zařízení daného pohonu vozidel.	14. Elektromobily	2
• tento okruh slouží pro doplnění a upevnění předávaných informací.	15. Doplnkové informace a příprava k závěrečným zkouškám • aktuální informace • souhrnné opakování	5

6.15. Opravárenství a diagnostika

Obor vzdělání: **23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel**

Délka a forma vzdělávání: **3 roky, denní forma**

Celkový počet hodin: **93**

Platnost: **od 1. 9. 2025**

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

- Vysvětlit žákům smysl dodržování bezpečnosti práce a ochrany životního prostředí na pracovišti.
- Poskytnout žákům odborný přehled o pracovních činnostech v autoopravárenství při opravách, seřizování a diagnostice motorových vozidel a jejich funkčních soustav a celků.
- Naučit žáky volit a používat vhodné strojírenské materiály, nářadí a montážní přípravky, zdvihací a jiná pomocná zařízení, nahrazovat vhodné součástky používané ve vozidlech
- Vysvětlit žákům důležitost kvality práce a ekonomického jednání.

Charakteristika předmětu

Předmět seznamuje s organizací práce a technologických postupů při ručním opracování technických materiálů, se způsoby oprav, seřízení a údržby, se zjišťováním technického stavu pomocí kontrolních a diagnostických přístrojů s důrazem na znalosti a dovednosti získané v odborném výcviku.

Pojetí výuky (metody a formy)

Základem je výklad s použitím literatury, odborných časopisů, audiovizuální techniky a příkladů z praxe, debata na příslušné téma včetně využití poznatků z exkurzí.

Výuka zvyšuje technické myšlení a vztah k technice a elektronice, umožňuje zvýšení sebevědomí a pocitu vlastní prospěšnosti při úspěšném zvládnutí náročnějších opravárenských a servisních činností.

Hodnocení výsledků žáků

Důraz při hodnocení žáků bude kladen na hloubku porozumění učivu, schopnost aplikovat získané poznatky v praxi, samostatně pracovat a tvořit. Průběžné hodnocení bude prováděno formou krátkých testů a ústního zkoušení, výsledky budou mít podpůrný charakter.

Podstatný vliv na celkové hodnocení budou mít testy na závěr tematických celků a samostatnost žáků při řešení zadaných úkolů a problémových situacích.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Tento předmět přispívá významnou měrou k profilování žáka jako technika – specialisty. Je úzce spojen s dalšími technickými předměty, a to především Automobily, Elektrotechnika, Odborný výcvik.

Aplikace průřezových témat:

Člověk a životní prostředí – v aplikaci získaných poznatků, přijímání odpovědnosti za výběr rozhodnutí a řešení a za trvalé rozvíjení zejména technických poznatků v budoucí pracovní činnosti žáka, volit postupy šetrné k životnímu prostředí.

Člověk a svět práce – v oblasti práce s informacemi, vyhledávání a jejich vyhodnocování včetně verbální a písemné komunikace při předávání zakázky zákazníkovi nebo při komunikaci se spolupracovníky. Značnou roli hraje také přesné grafické dorozumívání mezi techniky.

- **Člověk a digitální svět**

– znalost používání aplikačního programového vybavení, dále vyhledávání informací pro praktické řešení a rozhodování, používání progresivních dorozumívacích technologií.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník – 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • popíše způsoby uskladnění materiálů, náradí, pomůcek, 	Základy opravárenství, garážování a skladování <ul style="list-style-type: none"> • úvod do světa práce, ochrana člověka, bezpečnost při opravách vozidel, včetně alternativních pohonů 	7

<p>náhradních dílů, pneumatik a hořlavin,</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje předepsaný způsob kontroly součástí a dílů, • dodržuje předepsaný způsob seřízení, přezkoušení a předání strojů a zařízení, • vybírá vhodné diagnostické zařízení a diagnostické metody, • popíše způsoby uskladnění vozidel a zařízení, jejich ošetřování a konzervaci, 	<ul style="list-style-type: none"> • ekologické zásady při práci s ropnými a chemickými látkami • kontrola a třídění demontovaných součástí • oprava, údržba a provozní ošetření strojů a zařízení • seřizování, přezkoušení a předání opraveného stroje a zařízení • garážování a skladování • skladování materiálů, náhradních dílů, pohonných hmot, maziv 	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní účel a princip jednotlivých zkoušek. • interpretuje způsob zkoušky • uvede klady a zápory zkoušek • zná základní výpočtové vztahy 	<p>Zkoušky pohybových vlastností a hospodárnosti motorových vozidel</p> <ul style="list-style-type: none"> • dojezdové zkoušky, jízdní odpory • zkoušky zrychlení • zkoušky na válcové zkušebně 	5
<ul style="list-style-type: none"> • definuje základní pojmy • zná základní technické předpisy • umí vysvětlit značení pneu a disků • vysvětlí vliv parametrů na chování a bezpečnost vozidla. • shrne základní úkony při opravách a seřízení 	<p>Podvozek</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontrola pneumatik a disků. • kola, demontáž, montáž, huštění, vyvažování, životnost. • kontrola geometrie, kontrolované parametry, postup. 	14
<ul style="list-style-type: none"> • zná základní způsoby provádění silničních a stacionárních zkoušek motorových vozidel • definuje závady brzd • objasní zkoušení brzd • popíše způsob odstranění jednotlivých závad 	<p>Brzdy</p> <ul style="list-style-type: none"> • závady brzd • zkoušení brzd • odstranění závad 	7

3. ročník – 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
<ul style="list-style-type: none"> • stanovuje způsoby kontroly, postupy demontáže, oprav, montáže a seřízení jednotlivých typů motorů a zná typické závady • zná doplňování a výměnu provozních kapalin • objasní opravy, seřízení a možné renovace. • vysvětlí možné opravy jednotlivých částí 	<p>Konstrukce, diagnostika a opravy motorů</p> <ul style="list-style-type: none"> • pevné části, blok motoru, válce, hlava válců, kontrola a • opravy pohyblivé části, klikové a rozvodové ústrojí, kontrola, opravy, seřízení • rozvody čtyřdobých motorů • rozvody dvoudobých motorů • přeplňování motorů 	20

<ul style="list-style-type: none"> • uvede klady a zápory oprav a zvolené metody 		
<ul style="list-style-type: none"> • zná účel, principy činnosti, druhy, konstrukci a použití jednotlivých soustav • umí stanovit způsoby kontroly, postupy demontáže, oprav, montáže a seřízení jednotlivých typů příslušenství, odstraňuje typické závady • zná jak udržovat, opravovat a seřizovat příslušenství spalovacích motorů vozidel 	Příslušenství spalovacích motorů <ul style="list-style-type: none"> • mazací soustava • chladicí soustava • palivové soustavy • systémy řízení motoru 	22
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá vyhodnocení diagnostických měření a stanoví příčiny vzniku závad • stanovuje technický stav vozidel s využitím měřidel, měřících přístrojů a diagnostických prostředků a zařízení, • identifikuje závady a jejich příčiny u jednotlivých agregátů a prvků, • kontroluje a nastavuje předepsané parametry 	Diagnostika vozidel <ul style="list-style-type: none"> • význam, využití a základní diagnostické metody • měření elektrických veličin • diagnostika elektrických a elektronických zařízení 	18

6.16. Automobily

Obor vzdělání: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma

Celkový počet hodin: 159

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět automobily seznamuje žáky s významem, částmi, principem činností, konstrukci a použití jednotlivých funkčních celků a soustav silničních vozidel se zaměřením na české výrobce a české značky.

Dále seznamuje žáky s alternativními pohony používanými u motorových vozidel, s jejich činností a specifiky.

Seznamuje žáky také s provozními kapalinami užívanými u motorových vozidel, s jejich druhy, vlastnostmi a užitím u silničních vozidel.

Nedílnou součástí je osvojení odborné terminologie a schopnost zvládnout práci s normami, odbornou literaturou a dílenskými příručkami.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu automobily patří mezi klíčové. Zvládnutí učiva je nezbytné pro úspěšné zvládnutí předmětu opravárenství a diagnostika a odborný výcvik.

Předmět je zařazen do všech ročníků, navazuje na ostatní předměty odborného vzdělávání a na ekologické vzdělávání.

Důraz je kladen na to, aby žáci u jednotlivých funkčních celků a soustav silničních vozidel uměli popsat význam, druhy, princip činnosti, konstrukci a jejich použití, aby žáci měli základní orientaci v druzích a principech činnosti alternativních pohonů motorových vozidel a uměli popsat druhy, vlastnosti a užití provozních kapalin užívaných při provozu silničních vozidel. Důraz je také kladen na zvládnutí odborné terminologie a na schopnost práce s technickou literaturou, technickou dokumentací, informační a komunikační technologií.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V předmětu automobily usilujeme o to, aby:

- **žáci měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovali si význam celoživotního vzdělávání,**
- **žáci uměli užívat odbornou literaturu a technickou dokumentaci, uměli vyhledávat, zpracovávat a vyhodnocovat informace potřebné pro řešení problémů,**
- **žáci ke svému učení uměli využívat různé informační zdroje,**
- **žáci dodržovali odpovídající technologický postup opravy částí silničních vozidel, volili ekonomické řešení při opravě,**
- **žáci chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o své zdraví a zdraví spolupracovníků, uměli analyzovat možná rizika,**
- **žáci volili takové metody práce, které jsou šetrné k životnímu prostředí,**
- **žáci získali úctu k poctivé práci.**
-

Pojetí výuky (metody a formy)

Výuka je zaměřena teoreticky, prakticky je procvičována v předmětech opravárenství a diagnostika a odborný výcvik. Vyučuje se ve 2. a 3. ročníku.

Při výkladu nového učiva je obvykle volena metoda výkladu, nebo řízeného rozhovoru spojená s názorným vyučováním pomocí technické literatury a dokumentace, reálných součástí nebo celků, modelů, počítačových animací, nákresů a schémat. Součástí výuky jsou exkurze do výrobních závodů a návštěvy odborných tematických výstav.

Velký význam má zvládnutí práce s odbornou literaturou a technickou dokumentací.

Odborné zaměření předmětu využíváme k motivaci žáků o vzdělávání.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz na:

- **hloubku porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi,**
- **přesnost vyjadřování a správnost používání terminologie,**
- **schopnost probrané učivo posuzovat mezipředmětově (Biologie a ekologie, Strojnictví, Odborný výcvik).**

Žáci budou hodnoceni na základě ústního a písemného zkoušení. Při celkovém hodnocení bude zohledněn celkový přístup žáka k danému předmětu a k plnění jeho studijních povinností. Hodnocení bude v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Předmět Automobily se podílí zejména na rozvoji kompetencí:

- **komunikativních** – vhodně se vyjadřovat, formulovat a obhajovat své myšlenky a názory,
- **k řešení problémů** – porozumět zadanému úkolu, volit způsoby vhodné pro splnění řešeného problému,
- **personálních** – přijímat a plnit zadané úkoly, efektivně se učit a dále se vzdělávat, vést žáky k odpovědnosti za svou vlastní práci,
- **matematických** – aplikovat matematické postupy, grafické znázornění do předmětu automobily, správně uvádět a převádět základní jednotky,
- **ekologických** – vede je k osvojení principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí,
- **k podněcování zájmu žáků o nové technologie,**
- **k efektivnímu využívání prostředků informačních a komunikačních technologií.**

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1.ročník – 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé druhy vozidel a pojmenuje jejich hlavní části, • rozlišuje jednotlivé druhy karosérií, • vyjmenuje používané příslušenství a vysvětlí jejich význam, • rozlišuje základní pojmy, rozměry a hmotnosti motorových vozidel (MV), • rozlišuje základní koncepce MV, uvádí příklady použití, 	Základní poznatky o MV <ul style="list-style-type: none"> • rozdělení vozidel a hlavních částí • základní pojmy, rozměry a hmotnosti automobilů • základní koncepce MV • • 	4
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje jednotlivé části podvozku, popíše jejich konstrukci, činnost a použití, • rozlišuje druhy karosérií, umí popsat jejich význam, konstrukci a zná příklad použití, • rozlišuje druhy rámců, umí popsat jejich konstrukci a zná příklad jejich použití, • rozlišuje druhy pérování, umí popsat jejich konstrukci, vlastnosti, progresivitu pérování a zná příklad jejich použití, 	Podvozek <ul style="list-style-type: none"> • kola a pneumatiky • rámy a karoserie • pérování a tlumiče pérování • zavěšení kol • brzdy • řízení • stabilizační systémy • 	29

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje druhy tlumičů a stabilizátorů, umí popsat jejich konstrukci, činnost, vlastnosti, • rozlišuje druhy náprav, umí popsat jejich konstrukci, vlastnosti a zná příklad jejich použití, • rozlišuje druhy kol a pneumatik, umí popsat jejich konstrukci, vlastnosti, značení a zná příklad jejich použití, • zná rozdělení, základní pojmy a výpočty brzd, • umí popsat jednotlivé části kapalinových a vzduchotlakých brzd, jejich činnost a konstrukci, umí popsat části a činnost vzduchotlakých brzd přívěsu, • zná vlastnosti, značení a užití brzdových kapalin, • zná význam, druhy, konstrukci a činnost retardačních brzd, • rozlišuje druhy řízení, zná části a činnost, umí popsat činnost posilovače řízení, • zná jednotlivé prvky geometrie řízení, jejich vliv na jízdu, 		
--	--	--

2. ročník – 66 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
<ul style="list-style-type: none"> • popíše účel, principy činnosti, druhy, konstrukci a použití jednotlivých skupin převodovek a převodového ústrojí, • stanoví způsoby kontroly, postupy demontáže, oprav, montáže a seřízení skupin převodového ústrojí a charakterizuje typické závady, • pojmenuje jednotlivé části spojek, zná jejich činnost, konstrukci, způsoby ovládání a příklad použití, • zná základní pojmy a výpočty převodovek s ozubenými koly, • pojmenuje části, rozlišuje druhy kloubových a spojovacích hřídelů, zná jejich části, konstrukci a příklady použití, • rozlišuje druhy rozvodovek a diferenciálů, zná jejich části, konstrukci, činnost a příklady použití, 	<p>Převodová ústrojí</p> <ul style="list-style-type: none"> • převodovky • přídatné převodovky • automatické převodovky • kloubové a spojovací hřídele, klouby • řetězové převody • spojky • rozvodovky a diferenciály 	<p>31</p>

<ul style="list-style-type: none"> • umí popsat druhy a konstrukci pohonů 4x4 • zná účel, vlastnosti, značení a užití převodových olejů, • 		
<ul style="list-style-type: none"> • popíše účel, principy činnosti, druhy, konstrukci a použití jednotlivých typů motorů, • stanovuje způsoby kontroly, postupy demontáže, oprav, montáže a seřízení jednotlivých typů motorů a charakterizuje typické závady, • zná základní pojmy z konstrukce motorů, • orientuje se v kruhovém diagramu, indikátorovém diagramu a v rychlostní charakteristice motorů, • vyjmenuje a popíše jednotlivé druhy rozvodů, jejich pohony a funkci, • 	Motory <ul style="list-style-type: none"> • pevné části • pohyblivé části • rozvodové mechanismy 	32
<ul style="list-style-type: none"> • zná význam a rozdělení, umí popsat způsoby přeplňování motorů, jejich části a činnost, • umí popsat význam, konstrukci a činnost variabilního sacího potrubí, • 	Zvyšování výkonu motoru <ul style="list-style-type: none"> • přeplňování motorů • variabilní sací potrubí 	3

3. ročník – 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
<ul style="list-style-type: none"> • popíše účel, principy činnosti, druhy, konstrukci a použití jednotlivých používaných soustav, • stanovuje způsoby kontroly, postupy demontáže, oprav, montáže a seřízení jednotlivých typů příslušenství a odstraňuje typické závady, • zná význam, vlastnosti, značení a užití motorových olejů, • zná vlastnosti, charakteristiku a užití chladících kapalin, 	Příslušenství spalovacích motorů <ul style="list-style-type: none"> • mazací soustava • chladicí soustava • palivová soustava • systém řízení motoru • 	51
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje hlavní systémy pro snižování emisí škodlivin ve výfukových plynech a provádí jejich měření a údržbu, • 	Snižování škodlivin výfukových plynů <ul style="list-style-type: none"> • výfuková soustava a snižování emisí škodlivin ve výfukových plynech 	3

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje druhy a principy alternativních pohonů vozidel, 	Alternativní pohony vozidel <ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost při práci na vozidlech • alternativní pohony • 	3
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé prvky aktivní a pasivní bezpečnosti vozidel, • dodržuje stanovené postupy v souladu s dílenskou dokumentací, dodržuje bezpečnost a platnou legislativu. 	Aktivní a pasivní bezpečnost <ul style="list-style-type: none"> • 	3

6.17. Řízení motorových vozidel

Obor vzdělání: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma

Celkový počet hodin: 64 (využity 4 hodiny z časové rezervy ve 3. ročníku)

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem obsahového okruhu je poskytnout žákům teoretické znalosti, vědomosti, praktické dovednosti a návyky potřebné k řízení motorových vozidel v provozu na pozemních komunikacích. Výuku a výcvik k získání řídičského oprávnění může provádět výlučně provozovatel autoškoly. Při praktických činnostech jsou žáci vedeni k dodržování zásad bezpečné práce, k prevenci úrazů a k ekologickému chování

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je v souladu s platnými předpisy pro získání řídičského oprávnění skupin T, B a C (zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, v platném znění). Výuka pro získání oprávnění v rozsahu skupiny T bude pro zájemce realizována formou rozšíření na skupinu E po získání oprávnění pro skupinu C. Učební osnova výuky a výcviku žadatelů o řídičská oprávnění je uvedena v § 20 zákona č. 247/2000 Sb. Požadovaný počet hodin pro teoretickou výuku a praktický výcvik v řízení motorových vozidel je uveden v příloze č. 3 k zákonu č. 247/2000 Sb. a nesmí být snižován. Dojde-li ke změně předpisů, je třeba výuku podle nich přizpůsobit.

Zvládnutí teoretické přípravy je nezbytné pro navazující praktický výcvik v řízení motorových vozidel, který je prováděn individuálně, a pro úspěšné složení zkoušky z odborné způsobilosti. V neposlední řadě jde o vytváření smyslu pro zodpovědnost a svědomitost při řízení motorových vozidel. V oblasti konstrukce a údržby motorových vozidel rozvíjí vědomosti žáků získané v odborných předmětech. K předání poznatků v oblasti zdravotní přípravy bude využito vyučujícího, který má oprávnění vyučovat zdravotní přípravu.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Usilujeme o to, aby žáci:

- **si uvědomili nezbytnost teoretických znalostí a jejich dodržování pro bezpečnost práce,**
- **jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání,**
- **vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace.**

Pojetí výuky (metody a formy)

Předmět je vyučován ve 3. ročníku. Jednotlivá témata budou řazena tak, aby na ně mohlo být navazováno jednotlivými etapami praktického výcviku v řízení vozidel. Část výuky je zaměřena na rozšiřující znalosti, kterým může předcházet závěrečná zkouška z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel tak, aby ji bylo možné konat již od měsíce dubna.

Při výuce budou využívány především metodické materiály, učebnice a pomůcky zpracované pro výuku v autoškolách. Jde o elektronické obrazové materiály a výukové programy, počítačové animace dopravních situací a zpracované videopořady ze zásad bezpečné jízdy, konstrukce vozidel, teorie jízdy a předcházení dopravním nehodám. Pozornost bude věnována osvojení si postupů k získávání aktuálních informací z oblasti dopravy prostřednictvím internetu.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci budou hodnoceni v oblastech odpovídajících závěrečné zkoušce v autoškolě. Rovněž budou prioritně využívány obdobné formy zkoušení:

- **dílčí postupové testy z pravidel silničního provozu, zásad bezpečné jízdy, dopravních značek, dopravních situací a zdravotní přípravy – písemné nebo s využitím PC,**
- **komplexní přezkoušení závěrečným zkušebním testem na PC,**
- **ústní zkoušení z techniky údržby a oprav motorových vozidel – využití modelů soustav a stanovených otázek ministerstvem dopravy pro jednotlivé skupiny řidičského oprávnění.**

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- **zvyšuje celkovou funkční gramotnost,**
- **rozšiřuje možnost uplatnění absolventa na trhu práce,**
- **vede k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti,**
- **učí dodržování efektivního provozu a oprav vozidel s ohledem na životní prostředí,**
- **prohlubuje zájem o využívání výpočetní techniky ke vzdělávání a ověřování znalostí,**
- **rozvíjí technické myšlení žáků,**
- **dává žákům šance poznat své individuální schopnosti a omezení,**
- **vede žáky k dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce,**
- **učí žáky samostatně vyhledávat informace z informačních zdrojů a aplikovat nalezené informace na konkrétní problematiku.**

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně aplikuje předpisy související s provozem vozidel; • aplikuje znalosti z předpisů o provozu vozidel na pozemních komunikacích; • dovede svými slovy popsat jednotlivé úkony kontrolní prohlídky a vyjmenovat povinnou výbavu vozidla; • rozumí dopravním situacím a umí je řešit podle pravidel, • orientuje se v legislativě související s provozem vozidel, 	<p>Předpisy o provozu vozidel na pozemní komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravidla silničního provozu • řešení dopravních situací • podmínky provozu vozidel na pozemních komunikacích • předpisy související s provozem motorových vozidel 	26
<ul style="list-style-type: none"> • zná zásady ovládání vozidla tak, aby nevytvářel nebezpečné situace a přiměřeně reagoval na jejich vznik; • správně aplikuje základní zásady bezpečné jízdy; • je schopen rozpoznat nebezpečí při provozu motorových vozidel a jeho závažnost, včas a správně na tyto situace reagovat, • uvědomuje si rizika související s provozem motorových vozidel, 	<p>Teorie a zásady bezpečné jízdy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovladače a sdělovače motorových vozidel • vliv prostředí na bezpečnost jízdy • vliv alkoholu, drog, léčiv, stavu mysli a únavy na chování řidiče • specifika začínajícího řidiče • aktivní a pasivní prvky bezpečnosti vozidla 	14
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná u vozidel technické závady, které představují ohrožení bezpečnosti jejich provozu; • osvojil si zásady správné údržby jednotlivých celků motorového vozidla; • umí aplikovat znalosti získané v ostatních odborných předmětech na konkrétní typ motorového vozidla; • správně používá a obsluhuje přístroje, měřicí a kontrolní pomůcky a zařízení motorových vozidel; • řídí motorové vozidlo příslušné skupiny na pozemní komunikaci v souladu s předpisy o provozu vozidel na pozemní komunikaci a podle zásad bezpečné jízdy; • získá odbornou připravenost k řízení motorových vozidel skupiny T, B a C. 	<p>Konstrukce motorových vozidel, jejich ovládání, údržba a řízení</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis základních soustav vozidla, jejich činnost a zásady jejich správného používání • zásady preventivní údržby vozidla a její význam pro bezpečnost a hospodárnost provozu • nejrozšířenější závady a poruchy na vozidle, postupy při zjišťování závad 	15
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na místě dopravní nehody a umí přivolat odbornou pomoc; 	<p>Zdravotnická příprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecné zásady jednání při dopravních nehodách 	3

<ul style="list-style-type: none"> • poskytuje první pomoc podle standardů první pomoci; • je si vědom významu poskytnutí první pomoci a možného trestního postihu za neposkytnutí první pomoci, 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady poskytování první pomoci při jednotlivých poraněních • možnosti a způsoby použití pomůcek z lékárničky 	
<ul style="list-style-type: none"> • prokáže své dosažené znalosti a prohloubí je v návaznosti na zjištěné nedostatky, • umí použít výpočetní techniku k přezkušování a k doplnění znalostí, 	<p>Opakování a přezkoušení</p> <ul style="list-style-type: none"> • dílčí přezkušovací testy (pravidla silničního provozu, dopravní značky, dopravní situace, předpisy související) • souhrnný test na PC 	6

Poznámka:

Výuka k získání řidičského oprávnění se realizuje podle pravidel výuky a výcviku v autoškole a její obsah je dán platnými zákony a předpisy. Pro absolvování oboru vzdělání není podmínkou

získání řidičského oprávnění.

Žáci školy, které byla vydána registrace k provozování autoškoly, u nichž je získání řidičského oprávnění kvalifikační předpoklad výkonu povolání, na které se žáci ve škole připravují, nebo pro něž je řízení motorových vozidel volitelným (nevolitelným) předmětem, mohou být zařazeni do výuky a výcviku nejdříve 2 roky před dosažením předepsaného věku pro udělení řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel. Zkoušku odborné způsobilosti mohou pak složit po ukončení výuky a výcviku, a to i před dosažením předepsaného věku s tím, že řidičské oprávnění jim bude vydáno po jeho dosažení. Uvedené školy pak mohou výuku a výcvik provádět jako sdruženou ve smyslu § 16 odst. 1 zákona č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, přičemž při kombinaci skupin vozidel uvedených v § 15 odst. 1 lze přidružit i skupinu C nebo C1.

Sdruženou výukou a výcvikem je příprava žadatele na získání řidičského oprávnění pro kombinaci 2 nebo více skupin vozidel. Sdruženou výuku a výcvik lze provádět, pokud žadatel splní podmínky stanovené zvláštním zákonem pro jednotlivé skupiny vozidel v rámci dané kombinace sdružené výuky a výcviku.

Žadatel o řidičské oprávnění musí získat sdruženou výukou a výcvikem takové teoretické a praktické znalosti, jako by absolvoval výuku a výcvik pro každou skupinu vozidel v rámci dané kombinace Sdružená sdružené výuky a výcviku samostatně.

Sdružená výuka a výcvik, kromě výcviku v řízení vozidla, se provádí v rozsahu stanoveném Sdružené a výcviku. Tento rozsah vyučovacích hodin se úměrně rozšiřuje o nezbytný počet vyučovacích hodin nutných pro výuku a výcvik tematiky specifické pro každou další skupinu vozidel v dané kombinaci sdružené výuky a výcviku. Výcvik v řízení vozidla se provádí v rozsahu stanoveném pro každou skupinu vozidel v dané kombinaci sdružené výuky a výcviku. Praktický sdružený výcvik pro skupinu T, B a C se provádí v rozsahu 85 hodin (praktický výcvik údržby vozidla 14 h, praktický výcvik zdravotnické přípravy 4 h a praktický výcvik v řízení vozidla 67 h).

Pro řidičské oprávnění skupiny C bude uplatněno ustanovení § 83 odst. 5 písm. g zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (záznam v řidičském průkazu s harmonizačním kódem 185). Praktický výcvik v řízení vozidla se provádí individuálním způsobem.

6. 18 Odborný výcvik

Obor vzdělání: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma

Celkový počet hodin: 1440

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

- vysvětlit žákům smysl dodržování pravidel bezpečnosti práce a ochrany životního prostředí,
- naučit žáky samostatné volbě přípravy ručních nástrojů a nářadí, bezpečnému postupu při zpracování materiálů, opravě a montáži vozidel a jejich částí,
- naučit žáky pracovat s technickými materiály a seznámit je s možnostmi jejich použití, volit způsoby jejich zpracování,
- seznámit žáky s konstrukcemi jednotlivých vozidel a naučit je odstraňovat závady
- vysvětlit funkci hlavních částí vozidel,
- naučit žáky poznávat funkce a charakteristiky jednotlivých systémů pohonných jednotek,
- naučit žáky diagnostikovat závady na vozidlech, pohonných jednotkách a systémech řízení a odstraňovat zjištěné závady.

Charakteristika učiva

- zpracování materiálu – umí rozeznat, opracovat, spojovat a použít při opravách jednotlivé druhy materiálů,
- podvozek a řízení – zná konstrukční typy skupiny podvozku a řízení, umí vyjmenovat jednotlivé části a vysvětlit jejich funkci, zná a diagnostikuje jednotlivé závady, umí je odstranit,
- brzdy – vyjmenuje a popíše brzdové soustavy, zná jejich části a umí popsat funkci, zná a diagnostikuje závady a umí je odstranit,
- převodové ústrojí – zná části převodového ústrojí, typy spojek, převodovek, diagnostikuje závady a umí je odstranit,
- motory – umí vyjmenovat typy motorů, zná principy, funkce, výhody a nevýhody jednotlivých konstrukcí, diagnostikuje závady a umí je odstranit,
- příslušenství motorů – orientuje se v konstrukčním řešení mazacích, chladících, palivových a elektrických soustav, je schopen rozpoznat závady a zvládnout jejich odstranění,
- systémy přípravy palivové směsi – zná principy přípravy palivové směsi motorů, umí pojmenovat části jednotlivých palivových systémů, diagnostikuje závady a umí je odstranit,
- diagnostika – zná možnosti diagnostiky a kontroly vozidel, ovládá základní kontrolní postupy a umí je aplikovat při vyhledávání závad prostřednictvím diagnostických přístrojů,

- **údržba motorových vozidel – je schopen provádět údržbu dle servisní dokumentace vozidla s využitím dílenských příruček, předepsaných montážních pomůcek a stanovených technických postupů.**

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Usilujeme o to, aby žáci:

- **dodržovali zásady a předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, dodržovali zásady požární prevence a hygieny při práci,**
- **pracovali kvalitně a pečlivě, dodržovali normy a technologické postupy, neplýtvali materiálem, volili dlouhodobě ekonomicky výhodné řešení,**
- **vážili si kvalitní práce jiných lidí,**
- **byli schopni se kriticky dívat na výsledky své vlastní práce,**
- **respektovali ekologické normy při aplikaci technologických postupů demontáže, montáže nebo údržby vozidel a zařízení.**

Pojetí výuky (metody a formy) a organizace

Odborný výcvik je organizován v učebních skupinách. Ve 2. a 3. ročníku lze pro odborný výcvik individuálně využít specializovaných servisů.

Základní kurz svařování v ochranné atmosféře je organizován pouze pro zájemce a navazuje na část „svařování - seznámení“. Účastníci kurzu se finančně podílejí na úhradě nákladů, které přesahují náklady na část „svařování – seznámení“ a jsou nezbytné pro zabezpečení přípravy ke zkoušce „svařování v ochranné atmosféře“. Pokud žáci neabsolvují „základní kurz svařování v ochranné atmosféře“, je časová dotace hodin využita vyučujícími k procvičování témat probíraných ve 2. ročníku.

Hodnocení výsledků žáků

- **na základě ústních přezkoušení teorie oprav,**
- **průběžným hodnocením ve fázi nácviku a procvičování na cvičných pracovištích a při hodnocení produktivní práce učitelem odborného výcviku nebo instruktorem na smluvních pracovištích,**
- **hodnocením souborných prací na konci tematických celků.**

Při hodnocení se bude klást důraz na

- **hloubku porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi,**
- **samostatnost žáků při navrhování technologických postupů oprav a použití vhodných pracovních nástrojů, nářadí, a pomůcek,**
- **respektování požadavků a norem bezpečnosti práce,**
- **dodržování ekologických zásad a zásad ekonomiky oprav, přesnost vyjadřování a správnost používání odborné terminologie.**

Hodnocení bude v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Tento předmět přispívá významnou měrou k profilování žáka jako technika – specialisty. Je úzce spojen s dalšími technickými předměty a to především Opravářství a diagnostika, Strojnictví, Strojírenská technologie, Elektrotechnika, Automobily.

Odborný výcvik přispívá zejména k rozvoji sociálně komunikativních a personálních kompetencí žáků.

Aplikace průřezových témat:

Člověk a životní prostředí – součástí odborné praxe jsou témata třídění odpadů v autoopravárenství, práce s nebezpečnými odpady, ekologická likvidace autovraků a poškozených součástí.

Občan v demokratické společnosti – identifikace a rozvoj vlastních priorit, práce s informacemi, odpovědné rozhodování, verbální komunikace.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 495 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje dílenský řád a ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence i hygienické zásady • při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy • uvede příklady bezpečnostních rizik a nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • je seznámen s ochranou životního prostředí • zná důležité pasáže Zákoníku práce • poskytne v případě potřeby první pomoc při úrazu na pracovišti • uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu • zná pracoviště a riziková místa 	<p>Úvod, BOZP, HP, PO seznámení s organizací OV.</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost při opravách vozidel, včetně alternativních pohonů 	12
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává a určuje jednotlivé druhy materiálů používaných ve strojírenství • při zpracování materiálů postupuje s ohledem na jejich vlastnosti • volí vhodné pomocné materiály • určuje způsoby úprav povrchů • stanovuje způsoby čištění před aplikací povrchové úpravy 	<ul style="list-style-type: none"> • Technické materiály • Kovové a nekovové materiály • Pomocné materiály a provozní hmoty • koroze 	30
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje běžné strojírenské materiály podle vzhledu a označení ČSN a ISO, charakterizuje jejich vlastnosti a respektuje je při práci s nimi • volí vhodný technologický postup ručního opracování technických materiálů • volí a používá nástroje, nářadí, ruční mechanizované nářadí a jeho 	<p>Zpracování technických materiálů</p> <ul style="list-style-type: none"> • orýsování • stříhání • sekání • řezání • pilování • vrtání, vystružování, zahlubování • závity • ohýbání, rovnání • zabrušování, lapování, honování, zaškrabování 	205

<p>příslušenství, pomůcky a měřidla potřebná pro provedení dané operace</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí základní ruční opracování technických materiálů včetně jejich přípravy před zpracováním • posuzuje použitelnost jednotlivých metod 	<ul style="list-style-type: none"> • nýtování, povrchová úprava, koroze a ochrana proti korozi • pájení • ruční mechanizované nářadí • lepení, tmelení, svařování plastů 	
<ul style="list-style-type: none"> • zná a dodržuje BOZP při strojním obrábění • posuzuje použitelnost jednotlivých metod strojního obrábění • stanovuje a podle potřeby vypočítá základní pracovní podmínky a tolerance pro strojní obrábění • zhotovuje podle technických výkresů a schémat strojním obráběním jednoduché součástky 	<p>Zpracování technických materiálů (Strojní obrábění)</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost práce na pracovišti • měřidla, výkresy, postupy • soustružení • broušení • vrtání 	<p>60</p>
<ul style="list-style-type: none"> • volí a používá nástroje, nářadí, ruční mechanizované nářadí a jeho příslušenství, pomůcky a měřidla potřebná pro provedení dané operace • provádí základní ruční opracování technických materiálů včetně jejich přípravy před zpracováním 	<p>Zpracování technických materiálů. (práce s plechem)</p> <ul style="list-style-type: none"> • orýsování • stříhání • ohýbání, rovnání 	<p>74</p>
<ul style="list-style-type: none"> • stanovuje způsob úpravy součástí před montáží a provádí je • určuje vzájemnou polohu součástí a dílů a jejich uložení • volí způsob spojení součástí a dílů a případné zajištění spojů • volí způsob montáže s demontáže spojů • volí způsoby montáže a demontáže součástí pro přenos pohybu a sil 	<p>Montážní a demontážní práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzájemné uložení součástí a dílů • spoje rozebíratelné a nerozebíratelné • součásti k převodu sil a momentů • převody a mechanismy 	<p>114</p>

2. ročník – 495 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní zásady BP a ekologické požadavky 	<p>Bezpečnost práce</p>	<p>12</p>
<ul style="list-style-type: none"> • získá oprávnění ke svařování elektrickým obloukem v ochranné atmosféře 	<p>Základní kurs svařování elektrodou v ochranné atmosféře</p>	<p>160</p>
<ul style="list-style-type: none"> • jmenuje jednotlivé části podvozku, 	<p>Podvozek</p>	<p>78</p>

<p>popíše jejich konstrukci, činnost a použití</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovuje vhodné způsoby oprav a kontrol podvozkových částí • udržuje, opravuje a seřizuje podvozkové části vozidel • vyměňuje kola a pneumatiky, vyvažuje je a stanoví hloubku dezénu • opravuje a seřizuje a kontroluje brzdy a brzdné soustavy • kontroluje, doplňuje a vyměňuje provozní kapaliny 	<ul style="list-style-type: none"> • kola a pneumatiky • rámy a karoserie • pérování a tlumiče pérován • zavěšení kol • Brzdy • Řízení • stabilizační systémy 	
<ul style="list-style-type: none"> • kontroluje, doplňuje a vyměňuje provozní kapaliny • udržuje, opravuje a seřizuje skupiny převodových ústrojí 	<p>Převodová ústrojí</p> <ul style="list-style-type: none"> • spojka • převodovka • synchronizace • kloubové hřídele • rozvodovka 	<p>84</p>
<ul style="list-style-type: none"> • opravuje a udržuje motorová a přípojná vozidla • vykonává záruční a pozáruční prohlídky silničních motorových vozidel • zaznamenává provedené úkony v předepsané dokumentaci • provádí úkony k zajištění provozuschopnosti motorových a přípojných vozidel z hlediska měření emisí a technické kontroly v STK; 	<p>Opravy, seřízení a údržba</p> <ul style="list-style-type: none"> • motorová vozidla • přípojná vozidla • záruční prohlídky • příprava vozidla na ME a TK • měření emisí 	<p>78</p>
<ul style="list-style-type: none"> • udržuje, opravuje a seřizuje příslušenství spalovacích motorů vozidel 	<p>Příslušenství spalovacích motorů</p> <ul style="list-style-type: none"> • mazací soustava • chladičí soustava • palivová soustava • systémy řízení motoru • výfuková soustava a snižování emisí škodlivin ve výfukových plynech 	<p>83</p>

3. ročník – 450 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní zásady BP a ekologické požadavky 	<p>Bezpečnost práce</p>	<p>6</p>
<ul style="list-style-type: none"> • udržuje, opravuje a seřizuje spalovací 	<p>Motory</p>	<p>108</p>

<ul style="list-style-type: none"> motory vozidel a vyměňuje je • kontroluje, doplňuje a vyměňuje provozní kapaliny 	<ul style="list-style-type: none"> • pevné části • pohyblivé části • rozvodové mechanismy 	
<ul style="list-style-type: none"> • kontroluje a vyměňuje pojistky a relé dle dokumentace • provádí jednoduché ošetření a opravy • zapojuje zdroje elektrického napětí a proudu a základní elektrotechnické zařízení do obvodu • zapojuje spouštěcí soustavy, provádí základní opravy, údržbu, ošetření a kontrolu • zapojuje jednotlivé prvky zapalování do obvodu • provádí kontrolu, údržbu a odstraňuje jednoduché závady • dodržuje stanovený postup podle dílenské dokumentace • vyměňuje a seřizuje mechanismy otevírání a nastavování oken, zrcátek, sedadel atd. 	<p>Oprava elektrického zařízení</p> <ul style="list-style-type: none"> • palubní síť vozidla • zdroje el.energie • spouštěče • řízení motorů • osvětlovací, signalizační a stírací soustava • komfortní systémy 	<p>90</p>
<ul style="list-style-type: none"> • stanovuje rozsah opravy • dodržuje předepsaný způsob kontroly součástí a dílů • charakterizuje základní způsoby obnovy a renovace součástí • dodržuje předepsaný způsob seřízení, přezkoušení a předání strojů a zařízení • vybírá vhodné diagnostické zařízení a diagnostické metody; <ul style="list-style-type: none"> - zjišťuje příčiny závad diagnostickým zařízením 	<p>Základy opravárenství</p> <p>zjišťování potřebného rozsahu opravy</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontrola a třídění demontovaných součástí - obnova součástí, renovace - oprava, údržba a provozní ošetření strojů a zařízení - seřizování, přezkoušení a předání opraveného stroje a zařízení 	<p>156</p>
<ul style="list-style-type: none"> • obsluhuje přístroje, měřicí a kontrolní pomůcky a zařízení • používá ruční mechanizované nářadí • používá zdvihací a jiné mechanizační prostředky pro pracovní činnosti 	<p>Řízení a obsluha strojů a zařízení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obsluha strojů, přístrojů a zařízení 	<p>15</p>
<ul style="list-style-type: none"> • provádí a vyhodnocuje diagnostická měření a stanoví příčiny vzniku závad • stanovuje technický stav vozidel s využitím měřidel, měřicích přístrojů a diagnostických prostředků, identifikuje závady a jejich příčiny u jednotlivých agregátů a prvků, kontroluje a nastavuje 	<p>Diagnostika vozidel</p> <ul style="list-style-type: none"> • sériová a paralelní diagnostika 	<p>75</p>

předepsané parametry		
<ul style="list-style-type: none"> • diagnostikuje jednoduché závady • vyměňuje jednotlivé komponenty 	Aktivní a pasivní bezpečnost	30
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje bezpečnostní opatření při práci na vozidlech s alternativními pohony 	Alternativní pohony vozidel	15

7. Průřezová témata

7.1 Občan v demokratické společnosti

Charakteristika tématu

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

K odpovědnému a demokratickému občanství je třeba mít dostatečně rozvinuté klíčové kompetence (komunikativní kompetence, personální a sociální kompetence, kompetence k řešení problémů a k práci s informacemi...), proto je jejich rozvíjení při výchově k demokratickému občanství velmi významné.

Kromě toho jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Obsah tématu a jeho realizace

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství;

- stát, politický systém, politika, soudobý svět;
- masová média;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá:

- v důsledně a promyšleně prováděné etické výchově, vedoucí k občanským ctnostem (humanita, láska k lidem, soucítění, přátelství, pomoc, odpovědnost, spolupráce, aktivita pro dobré věci...). Občanské ctnosti úzce souvisejí s tím, jaký je člověk ve svém soukromí – v neveřejné oblasti svého prožívání a jednání. Ke skutečnému lidství a dobré morálce, projevující se v prosociálním chování, by měly vést všechny vyučovací předměty – všechny složky školního kurikula, a to především použitím prožitkové výukové strategie, která obsahuje přijetí žáka učitelem i skupinou žáků, pozitivní motivaci, prožitek žákova úspěchu. Cílem je kladný přístup žáka k sobě samému a z toho pramenící kladný přístup žáka k životu, k ostatním lidem, k živé i neživé přírodě, ke kulturním a jiným hodnotám, které lidé vytvářejí;
 - ve vytvoření demokratického klimatu školy (např. dobré přátelské vztahy mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem);
 - v náležitém rozvržení prvků průřezového tématu do jednotlivých částí školního vzdělávacího programu včetně plánované činnosti žáků mimo vyučování;
 - v cílevědomém úsilí o dobré znalosti a dovednosti žáků, které jsou nezbytně potřebné pro informované a odpovědné občanské a jiné rozhodování a jednání; tyto vědomosti a dovednosti budou žáci nejvíce získávat ve vyučovacích předmětech zaměřených na výchovu k občanství a společenskovední vzdělávání, tedy např. v občanské nauce, v základech společenských věd nebo v dějepisu;
 - v promyšleném a funkčním používání strategií výuky, např. používání aktivizujících metod a forem práce ve výuce, jako je problémové a projektové učení, kooperativní učení, různé diskusní a simulační metody, metody směřující k rozvoji prosociálního chování, k rozvoji funkční gramotnosti žáků (tj. schopnost číst textový materiál s porozuměním, interpretovat jej, hodnotit a používat pro různé účely) atp.;
 - v realizaci mediální výchovy.

7.2 Člověk a životní prostředí

Charakteristika tématu

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;

- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

- informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Obsah tématu a jeho realizace

Průřezové téma je začleněno v rámcovém vzdělávacím programu do cílů vzdělávání a výsledků vzdělávání v různých souvislostech. Získané vědomosti a dovednosti se v průřezovém tématu propojují a doplňují tak, aby vznikl ucelený obraz ukazující složitost souvislosti v přírodě, ve společnosti, mezi přírodou a člověkem a jeho životním prostředím. Ve složce všeobecného vzdělávání je průřezové téma začleněno především do přírodovědného vzdělávání v tématech ekologie a člověk a životní prostředí, dále je začleněno ve společenskovědním vzdělávání, v estetickém vzdělávání a vzdělávání pro zdraví.

V odborné složce je průřezové téma diferencovaně začleněno do obsahových okruhů podle charakteru oborů vzdělání. Zaměřuje se zejména na materiálové a energetické zdroje, na kvalitu pracovního prostředí, vlivy pracovních činností na prostředí a na zdraví, na technické a technologické procesy a řídicí činnosti.

Obsah průřezového tématu Člověk a životní prostředí zahrnuje témata:

- biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny);
- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).

Průřezové téma je vhodné realizovat ve školním vzdělávacím programu kombinací tří základních způsobů:

- komplexně – v samostatném ekologickém vyučovacím předmětu (modulu) nebo v uceleném bloku ekologického učiva zahrnutého do některého vhodného předmětu (modulu),

který umožňuje integraci a doplnění poznatků o ekologii a životním prostředí, komplexní pohled na udržitelnost rozvoje v občanském životě a v daném oboru vzdělání a uvědomění si vlastní odpovědnosti za kvalitu životního prostředí;

- rozptýleně (difuzně) – v logických souvislostech v jednotlivých vyučovacích předmětech (modulech) všeobecně vzdělávací i odborné složky vzdělávání, v praktickém vyučování;

- nadpředmětově – v žákovských projektech.

Průřezové téma lze realizovat různými metodami a formami v rámci teoretického a praktického vyučování a mimoškolními aktivitami. V praktickém vyučování je vhodné vést žáky ke správnému nakládání s odpady, využívat úsporné spotřebiče a postupy, dodržovat požadavky na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace mají žákům umožnit nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí. Vzdělávací a výchovný význam mají žákovské projekty s environmentální problematikou propojenou s odborným učivem a s odbornou praxí.

Při realizaci environmentálního vzdělávání a výchovy doporučujeme spolupracovat se středisky a centry ekologické výchovy a s dalšími ekologickými institucemi a pracovišti.

7.3 Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebe prezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- seznámit žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučit žáka efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;

- seznámit žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika tematických okruhů:

1. Individuální příprava na pracovní trh

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce
- formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

2. Svět vzdělávání

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

3. Svět práce

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

4. Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Jednotlivé tematické okruhy průřezového tématu Člověk a svět práce se začlení ve školním vzdělávacím programu do všeobecné i odborné složky. Kariérové vzdělávání není jednorázovým tématem. Je třeba věnovat se této oblasti systematicky po celou dobu vzdělávání, a to nejen v rámci vyučovacího procesu, ale i s využitím jiných aktivit.

Výuka tematických okruhů musí být koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi. Při výuce lze využívat různé techniky, např. rolové hry, pracovní listy k sebepoznávání a vytváření osobního portfolia, simulační hry v rámci odborné praxe nebo odborného výcviku (ideálně v reálném pracovním prostředí), týmová i individuální práce, besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, úřadů práce, odborníků z praxe apod., exkurze ve firmách a organizacích se zaměřením na odborné činnosti, organizační strukturu, celkový provoz, práce s informacemi aj.

7.4 Člověk a digitální svět

Charakteristika tématu

Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.

Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výuky a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně a tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.

Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

- V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci vhodným způsobem vzhledem ke komunikační situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.
- Ve společenskovedním vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali digitální technologie v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru, aby získávali a hodnotili informace z různých zdrojů.
- V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.
- Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s

matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.

- V estetickém vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby při tvořivých činnostech byli schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.
- Oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a k bezpečnému používání digitálních technologií.
- Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.
- V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.
- V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Digitální kompetence, ke kterým jsou žáci vedeni, jsou v dnešní době nezbytné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní a odpovědné občanství i sociální začlenění každého žáka.

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- se zapojovali do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; uvedli příklady využití digitálních technologií ve svém oboru, pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- byli schopni uvést, jak vývoj technologií včetně umělé inteligence ovlivňuje různé aspekty života jedince, společnosti a životního prostředí; zvažovali příležitosti a rizika, snažili se rizika minimalizovat;
- využívali vhodné technologie a jejich kombinace pro školní práci a k naplnění svých potřeb; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; rozpoznali, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat; orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti;
- vytvářeli a spravovali jednu či více digitálních identit; byli schopni sledovat (kontrolovat) svou digitální stopu;
- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím;
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s bezpečnostními zásadami; aktivně pracovali s návody k použití;
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých¹ a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;

¹ Viz § 66, odst. 6 zákona č. 110/2019 Sb., zákon o zpracování osobních údajů

- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost; byli si vědomi neodvolatelnosti činů v online prostředí; s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- navrhovali taková řešení prostřednictvím digitálních technologií, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie;
- rozeznávali běžný technický problém a běžnou provozní závadu, poradili si s ní, v případě závažného problému vyhledali pomoc;
- vytvářeli a upravovali digitální obsah v různých formátech, vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků;
- pozměňovali, vylepšovali obsah nebo ho zapracovávali do stávajících děl s cílem vytvořit nový obsah v různých formátech;
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost, hodnověrnost a úplnost;
- přizpůsobovali organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- komunikovali prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobovali prostředky komunikace danému kontextu;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používali digitální technologie pro spolupráci.

Průřezové téma je vhodné rozpracovat ve školním vzdělávacím programu v co nejúžší vazbě na činnosti a témata v jednotlivých vyučovacích předmětech všeobecně vzdělávací i odborné složky vzdělávání. Základem je reagovat na změny ve společnosti, v profesních požadavcích a v pracovním prostředí způsobené rozvojem digitálních technologií a poskytnout žákům dostatek příležitostí, situací a kontextů, ve kterých se budou učit bezpečně a efektivně využívat různé digitální technologie.

Použití informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Využívání ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním je nutné přizpůsobit individuálním potřebám žáka, a to jak ve smyslu druhu nebo typu používaných produktů, tak rozsahu jejich uplatňování. Při posuzování těchto hledisek je nutné mj. vycházet z toho, jaké podpůrné nebo kompenzační technologie a produkty žák v průběhu předchozího vzdělávání využíval, na jaké úrovni je využívá a do jaké míry lze toto využívání dále zdokonalovat, aby co nejlépe reflektovaly individuální vzdělávací potřeby žáka. Při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu zdravotně znevýhodněného žáka je proto důležité vycházet z odborného hodnocení a doporučení školského poradenského zařízení, jehož je žák klientem, případně dalších odborných pracovišť, která se zabývají specializovanými technologiemi pro zdravotně znevýhodněné.

Výrobci prostředků informačních a komunikačních technologií vycházejí vstříc zdravotně znevýhodněným osobám a upravují tyto prostředky pro jejich specifické potřeby. Tělesně a zrakově postiženým lidem je k dispozici široké spektrum hardwarových a softwarových produktů, které usnadňují používání osobního počítače a umožňují jim tak komunikaci se světem, pomáhají jim vzdělávat se i pracovat. V oblasti hardwaru byly vyvinuty pomůcky pro jednodušší ovládání klávesnice počítačů, nahrazení části klávesnice pohybem myši, úpravy ovládání monitorů a nastavení tiskáren, řada přístrojů je nastavována vzdáleně prostřednictvím připojení k síti. Při potížích s používáním standardního rozvržení klávesnice (QWERTZ) se používá rozložení klávesnice typu Dvorak. Existují tři rozložení klávesnice

typu Dvorak: pro psaní oběma rukama, pro psaní pouze levou rukou a pro psaní pouze pravou rukou. K použití těchto funkcí není zapotřebí žádné zvláštní vybavení. Bylo vyvinuto alternativní vstupní zařízení, jako je jednoduchý vypínač nebo vstupní zařízení ovládané nádechem a výdechem pro osoby, které nemohou používat myš ani klávesnici.

Pro potřebu nevidomých a slabozrakých byla vyvinuta komplexní řešení, která umožňují realizovat vstup i výstup dat pomocí externího zařízení pracujícího s Braillovým písmem, navíc v kombinaci s hlasovým výstupem.

V oblasti softwaru má většina operačních systémů již zabudované usnadňující funkce. Tyto funkce pomohou lidem, kteří mají problémy s používáním klávesnice nebo myši, jsou mírně zrakově postižení, či osobám s poškozeným sluchem. Usnadňující funkce je možné nainstalovat spolu s operačním systémem, nebo je lze přidat později z instalačního disku. Vzhled a chování prostředí operačních systémů lze vzhledem k různým omezením zraku a pohybu upravit rovněž pomocí ovládacích panelů a dalších vestavěných funkcí. Patří sem například nastavení barev a velikostí ikon a písma, hlasitosti a chování myši a klávesnice.

Mezi podpůrné aplikace dostupné pro běžné operační systémy patří například:

- programy pro osoby s postižením zraku, které mění barvu informací na obrazovce nebo informace na obrazovce zvětšují;
- programy pro nevidomé nebo osoby, které nemohou číst; tyto programy zprostředkují informace z obrazovky na externí zařízení v Braillově písmu nebo je převádějí do syntetizované řeči;
- programy, které dovolují „psát“ pomocí myši nebo hlasu;
- software, který umožňuje předvídat slova nebo fráze; tento software umožňuje rychlejší zadávání textu s menším počtem úhozů na klávesnici.

8. Personální materiální zabezpečení vzdělávání

Tento obor vzdělání je realizován v návaznosti na předchozí obor Automechanik, jehož výuka je na SOU Nové Strašecí realizována od roku 1995.

Personálně je výuka v SOU Nové Strašecí zabezpečována učiteli všeobecně vzdělávacích předmětů, učiteli odborných předmětů a učiteli odborného výcviku. Dominantní převahu tvoří interní učitelé, jen v ojedinělých případech výuku zajišťují učitelé externí. Personální podmínky jsou každoročně aktualizovány ve Výroční zprávě o činnosti školy SOU, která je veřejně přístupná, a vycházejí z dlouhodobého záměru rozvoje školy. Škola má zpracován plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, který každoročně inovuje. Naplňování tohoto plánu slouží k zajišťování odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků.

Teoretické vyučování probíhá v deseti učebnách vybavených keramickými tabulemi, v devíti učebnách je interaktivní tabule s dataprojektorem. Ve třech učebnách je využíván vizualizér. Pro výuku jsou využívány digitální učební materiály vytvořené učiteli školy. Tyto materiály slouží i pro samostudium žáků. V odborných učebnách je velké množství výukových modelů. Učebna ICT je vybavena 30 PC s trvalým a neomezeným připojením k internetu, další podrobnější informace jsou v plánu ICT. Tato učebna může být žáky využívána v odpoledních hodinách pro zájmový kroužek. Učebnice pro žáky jsou zajišťovány Spolkem rodičů a přátel SOU, z.s. zdarma, dominantní je však využívání výše zmíněných digitálních výukových materiálů. Odborný výcvik je realizován v dílnách, které jsou přímou součástí areálu SOU. Jedná se o dílny ručního obrábění, strojního obrábění, montážních prací, kovářnu, klempírnu, tři svařovny, opravárenskou dílnu s diagnostickým vybavením a akumulátorovnou. Ve třetím ročníku žáci mohou vykonávat odborný výcvik ve smluvních

podnicích a autoservisech. K SOU patří také svářečská škola, která zajišťuje výuku a periodické přezkušování pro žáky i veřejnost. Součástí výuky je i příprava pro získání řidičských průkazů skupiny B a C. Řidičské průkazy získávají žáci bezplatně. Žáci dostávají bezplatně pracovní oděv a obuv, základní dílenské nářadí si pořizují ze svých finančních prostředků. Konají-li produktivní práci, jsou finančně odměňováni podle množství a kvality této práce. Zájmové kroužky pro žáky jsou bezplatné a jejich nabídka se řídí zájmem žáků a možnostmi školy. Pro zájemce o ubytování je k dispozici Domov mládeže. Žáci mají možnost se stravovat celodenně ve školní jídelně umístěné v areálu SOU.

7. Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP

Tvorba ŠVP probíhala ve velmi úzké spolupráci škol SOU Čáslav, SOU Dobříš, SOU Hubálov, SOU Chvaletice, SOŠ Lovosice, SOŠ a SOU Nymburk, SOŠ a SOU Podbořany, SOU Radotín a SOŠ a SOU Vlašim, které vyučují shodné obory. Se zmíněnými školami jsme spolupracovali na tvorbě a vzájemné korektuře ŠVP.

Při tvorbě ŠVP bylo přihlédnuto k předchozí spolupráci s Úřady práce Rakovník a Kladno, regionálními podniky, smluvními podniky a autoservisy, rodiči, zřizovatelem, školskou radou, dále pak také ke spolupráci se středisky protidrogové prevence, pedagogicko-psychologickými poradnami, odborem péče o dítě, Policií ČR a Městskou policií Nové Strašecí, Městským úřadem Nové Strašecí, Institutem vzdělávání a poradenství ČZU a smluvními podniky zajišťujícími praxi žáků v rámci odborného výcviku.